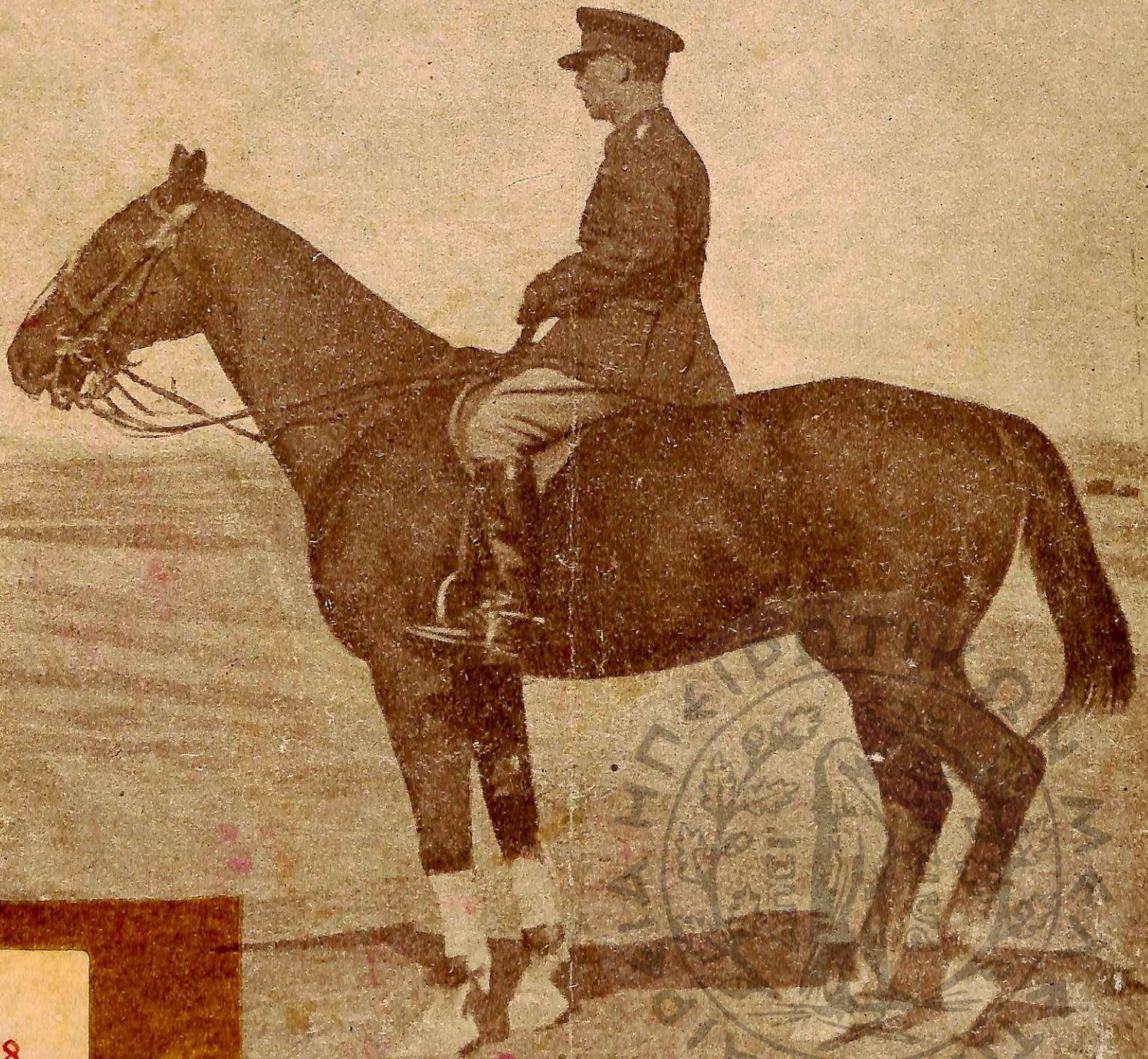

Η Νεογλία

ΑΡ. ΦΥΛ. 6 (109)
9 ΝΟΕΜ. 1940-Ε΄.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ

(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερ-
νήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, ὅστις καὶ τὸ
ἀκροσώπει, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερ-
νητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΕΤΟΣ Γ' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωφάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
Συντάξεως 34-425
Ἀρχιουντάκτου 593-830

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωφάρους 19.

Ἀριθ. Τεύχ. 6-9 Νοεμβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΛΗΝ Συνταγματάρχου & ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μα-
θητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Ἀπρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμου, Κοινότητος),
Σχολικὰς Ἐφορείας καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Πῶς ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ οἰκονομία ἓνα παιδί καὶ
διὰ τὴν κάμνει

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ καθόμαστε ὅλοι γύρω ἀπὸ τὴν φω-
τιά καὶ ἀκούγαμε τὸν παπποῦ νὰ μᾶς διηγῆται τὴς
ὁραῖες πολεμικὰς ἱστορίας του, ἐνῶ ἡ γιὰγιά κουνούσε
ἀτελείωτα τὸ κεφάλι της σάν νὰ ἔλεγε: «Τέτοια διηγεί-
σαι στὰ παιδιά; Νὰ τοὺς πῶ γὼ παραμύθια ποὺ νὰ τὰ
θυμοῦνται σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ». Ἦτο τότε 29 μὲ 30
Ὀκτώβρη, δὲν θυμοῦμαι καλὰ, ἡ δὲ ὥρα ἦτο περίπου
8. Ἐαφνικὰ ἀκούσαμε τὴν καμπάνα τῆς ἐκκλησίας νὰ
κτυπᾷ δυνατὰ καὶ μιά βουὴ ἀναμεμειγμένη ἀπὸ ἀνθρώ-
πους ποὺ φώναζαν δυνατὰ καὶ ἀπὸ ἄλλους ποὺ ἔτρεχαν
δαίμονισμένα κατὰ τὸ βουνό, ὅπως καταλάβαμε ἀργό-
τερα. Ἀνοίξαμε τὸ παράθυρο καὶ εἶδαμε μιά δυνατὴ φω-
τιά ν' ἀπλώνῃ τὰ δίκτυα της στὸ ἀνατολικὸ μέρος τοῦ
δάσους, τὰ δένδρα ἐκαίοντο σάν πυροτέχνημα καὶ ὁ ἀέ-
ρας ποὺ φουσούσε τὴν τροφοδοτοῦσε τρόπον τινά. Κατε-
βήκαμε κάτω ὅλοι καὶ ρωτήσαμε τί συμβαίνει. Καίγε-
ται τὸ σπίτι τοῦ κύρ Νικήτα τοῦ Φλόκα. Καὶ μαζὺ μ'
αὐτὸ καὶ τὸ βουνό. Κοιμώντουσαν κι' εἶχαν ἀφήσει τὸ
τῆλα ἀναμμένο. Παρὰ λίγα νὰ καοῦν σάν παντοῖο. Ἀπο-
κρίθη ἓνας ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς τρέχοντας γιὰ νὰ ἐντοπίσῃ
μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους τὴν πυρκαϊάν. Τοὺς ἀκολουθήσαμε
καὶ μεῖς καὶ ἔπειτα ἀπὸ 10 λεπτὼν πορεία (πηγαίναμε
τρέχοντας) φθάσαμε στὸ μέρος τῆς πυρκαϊᾶς. Ὅλο τὸ
χωριὸ εἶχε μαζευθῇ ἐκεῖ καὶ μαζὺ μὲ τοὺς χωροφύλακας
εἶχαν σβήσει τὴ μισὴ πυρκαϊά. Ὁ Νικήτας ὁ Φλόκας
ζοῦσε μὲ τὸ παιδί του τὸ Γιώργο καὶ τὴ γυναικά του
καλὰ ὅταν ἐγίνε τὸ μοιραῖο... Κεῖνῃ τῇ στιγμῇ πλη-
σίασε κοντὰ μου ὁ Γιώργος, ἦταν ἀγνώριστος τὸ ἥσυχο
καὶ ἐπιμελὲς ἐκεῖνο παιδί.

Τὰ μαλλιά του ἦσαν ἀνασηκωμένα καὶ τὰ ροῦχα του
ξεσηκωμένα. Κρατοῦσε ἓνα μικρὸ κυβικὸ κασονάκι καὶ
ἓνα μικρὸ βιβλιάρακι. «Νὰ πάρτα, μοῦ εἶπε, εἶναι ὁ τα-
χυδρομικὸς κουμπαράς καὶ τὸ βιβλιάριο. Νὰ πᾶς καὶ
νὰ τὰ βάλῃς σπíti σου καὶ τὰ παίρνω ὅποτε εὐκαιρῶ». Γύ-
ρισε καὶ ἐξηφανίσθη, ἀλλὰ προηγουμένως εἶδα ἓνα δά-
κρυ νὰ κυλᾷ στὸ πρόσωπό του καθὼς μοῦ ἔλεγε τὰ λό-
για αὐτά. Ἔτρεξα γρήγορα καὶ τὰ ἔβαλα σπíti μου,
κατόπιν γύρισα πάλι στὸν τόπο τῆς πυρκαϊᾶς, ἡ ὁποία
τώρα πλέον εἶχε σβησθῇ τελείως. Ὁ παπποῦς ἔπεισε τὸν

δυστυχισμένο Φλόκα νὰ ἔρθῃ νὰ περάσῃ τὴν νύκτα του
στὸ σπίτι μας μαζὺ μὲ τὴν οἰκογένειάν του καὶ τὴν ἐπο-
μένην βλέπομεν. Καὶ γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογῶ ἔπειτα
ἀπὸ 3 τέταρτα καθόμαστε ὅλοι γύρω ἀπὸ τὴν φωτιά τοῦ
τζακιού.

«Πῆς μας Γιώργο, τοῦ λέω, γιατί πήρες τὸν κουμ-
παρά;»

«Ἀκούστε: Πρὸ 4 ἐτῶν, τότε ποὺ ἤμουν μαθητὴς
τῆς 5ης τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ, τὴν 31ην Ὀκτωβρίου, μᾶς
ὠδήγησαν ὅλους τοὺς μαθητὰς πρὸ τοῦ Ταχυδρομείου.
Ἰμῶλῃσε ὁ κ. Γυμνασιάρχης περὶ τῶν ἀγαθῶν τῆς ἀπο-
ταμειώσεως. Μᾶς εἶπε τὰ ἑξῆς: (τὰ θυμάμαι ὅλα πάνα-
κάτω). Σήμερα τὴν 31ην Ὀκτωβρίου ἐμαζεύθημεν δῶ
διὰ νὰ προσφέρωμεν τὸν ἱερὸν αὐτὸν χαιρετισμὸν στὸν
βασίλειον τῆς μεγάλης θεᾶς, τῆς Ἀποταμειώσεως. Ὁ κάθε
πολίτης, κάθε ἔθνος πρέπει νὰ ἀγαπᾷ τὴν ἀποταμίευσιν.
Χωρὶς αὐτὴν οὐδὲν ἔθνος δύναται νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀκε-
ραιότητά του, διότι ὁ κάθε πολίτης ἐὰν ξεύρῃ ὅτι ἔχει
στὴν πάντα ἓνα χρηματικὸν ποσὸν δύναται νὰ ἐργάζεται
ἐλεύθερα ἔχοντας τὴν συνειδήσιν του ἥσυχον καὶ ἀνα-
παυμένην. Τὸ ἔθνος μας δυστυχῶς εἶναι τὸ μόνον ἔθνος
τὸ ὁποῖον ἐγνώρισε λίγο τὴν Ἀποταμίευσιν, διότι πᾶνε 100
περίπου χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἐλευθερώθηκε. Σὲ ἄλλα
πολιτισμένα κράτη ἔχει διαδοθῇ περισσότερο ἢ Ἀποτα-
μίευσιν ἀπὸ τὴν χώραν μας. Διὰ τοῦτο ἐμφανίσθηκεν ὁ
ταχυδρομικὸς κουμπαράς στὸν ὁποῖον ρίπτει ὁ καθένας
ὅσα θέλει καὶ δύναται νὰ τὰ ἀποσύρῃ ὅποτε θέλει.

Ἐὰν τὸ παιδί ἀγοράσῃ ἓναν τοιοῦτον κουμπαρά καὶ
ρίπτῃ μέσα τὰ χρήματά του τοῦ δίδει ὁ μπαμπὰς του
γιὰ καραμέλλες καὶ γιὰ γλυκίσματα, ἔπειτα ἀπὸ 6 χρό-
νια, ὅποτε θὰ βγάλῃ τὸ γυμνάσιο, μὲ τὰ χρήματα αὐτά
θὰ ἔχῃ ἀποκτήσῃ μιά μικρὴ περιουσία μὲ τὴν ὁποίαν θὰ
μπορῇ νὰ σπουδάσῃ».

Ὅταν τὰ ἤκουσα αὐτά μιά ἔμμονη ἰδέα ἦτο στὸ
μυαλό μου. Νὰ ἀγοράσω ἓναν κουμπαρά καὶ νὰ ρίπτω τὰ
χρήματά μου, ἔτσι μὲ τὰ χρήματα αὐτά θὰ φτιάξωμ τὸ
σπίτι μας.

Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὰ δύο δάκρυα κύλησαν στὰ μάγουλά
του ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ διακρίνω ἂν ἦταν δάκρυα ὑπο-
μονῆς ἢ δυστυχίας.

ΠΑΝΑΓ. Κ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
Μαθητὴς Γ' τάξεως Παλαιοῦ
Γυμνασίου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ: Α. Χορδ

ΗΜΕΡΟΜ. 24-10-81

ΑΡΙΘ. 30354

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΙΚΗΝ

Ἄς εἶναι εὐλογημένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων
μας. Αὐτὸς ὤρθωσε καὶ ἀνέβασεν εἰς τὸ ὕψος τῶν μεγάλ-
ων αὐτῶν ὠρῶν τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων. Αὐτὸς ὥπλισε
τὰ χέρια μας καὶ τὰ κατέστησεν ἱκανὰ ν' ἀπαντήσουν ἀπο-
τελεσματικὰ εἰς τὰ πλήγματα τοῦ ἐπλημένου ἐπιδρομέως.
Ἔργον τῆς Ἰδικῆς Του εὐδοκίας εἶναι τὸ ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπρό-
κλητος καὶ ἀναίτιος ἐπιβουλὴ τῶν νεοθαρβάρων συνήν-
τησε τὸν Ἑλληνισμόν, τὸν συγκεντρωμένον εἰς τὴν ἱερὰν
αὐτὴν πατρογονικὴν ἐστίαν καὶ τὸν διεσπαρμένον ἀνὰ τὸν
Κόσμον, μονολιθικῶς ἡνωμένον καὶ ὁμόφωνον εἰς τὴν ἀπό-
φασίν του ν' ἀντισταθῇ, ν' ἀποκρούσῃ τὸν ἐισβολέα καὶ
ν' ἀνατρέψῃ καὶ ματαιώσῃ τ' ἀνείσια του σχέδια. Ἔργον
τῆς προνοίας Του — ποὺ ἀγρυπνεῖ ἐπάνω ἀπὸ τὴν εὐλαθεῖ
αὐτὴν Πατρίδα — εἶναι τὸ ἀδιαφισθέτητον γεγονός, ὅτι τὴν
αὐγὴν τῆς 28ης παρελθόντος ἡ ἀφυπνισθεῖσα μὲ τὸ ἀγγελ-
μα τῆς ἰταλικῆς ἐπιδρομῆς Ἑλλάς, ὡς πρώτην πράξιν ἀμύ-
νης προέκρινε τὴν ταφὴν ὅλων τῶν ἐμφυλίων διχονοίων καὶ
ἐρίδων, ποὺ ἐμέριζον καὶ ὑπέσκαπτον τὴν δυνάμιν της ἐπὶ
εἰκοσιπέντε ὁλόκληρα χρόνια. Πνοὴ Ἰδικὴ Του ἐνεφύσησε
καὶ ἐκραταίωσε τὴν ὑπερήφανον ἀπόφασιν τοῦ Βασιλέως
καὶ τοῦ Κυβερνήτου ν' ἀπορρίψουν — ὅπως ἀπέρριψαν —
τὰς αὐθάδειας τοῦ Ἰταλοῦ ἀξιώσεως. Ἡ χάρις Του ἡ ἀπέ-
ραντος ἡλόγησε τὰ ὅπλα τῶν ἀνδρῶν καὶ τὰ κατέστη-
σεν ἱκανὰ ν' ἀντισταθῶν εἰς τὸ πλῆθος τῶν ὀρδῶν καὶ
εἰς τὸν ὄγκον τοῦ χάλυθος τοῦ ἐπιτιθεμένου καὶ νὰ συγ-
κρατήσουν καὶ ἀναχατίσουν τὴν ἀρπαγα χεῖρά του.

Ὁ πόλεμος συνεχίζεται: Εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἡπείρου,
εἰς τὰς μακεδονικὰς ἐπάλξεις καὶ εἰς τὴν πύλιν τῆς θα-
λάσσης, τὴν ὁποίαν ὁ ἐχθρὸς γαστρίων διεκέρχεν ἰδικὴν
του καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν, ἐν τούτοις, ἀπουσίασαν καὶ θ'
ἀπουσίασουν διὰ παντός περιδεεῖς καὶ κρυπτόμενοι, οἱ στό-
λοι του. Ἄλλ' ἤδη ἡ Ἑλλάς τῶν 9 ἑκατομμυρίων ἀνθρώ-
πων ἀπεκάλυψε καὶ ἐταπεινώσεν ἐνώπιον τῆς πανανθρώ-
πινῃς συνειδήσεως τὴν Ἰταλίαν τῶν 45 ἑκατομμυρίων. Ἡ
πρώτη νίκη τῆς εὐψύχου δρακὸς ἐναντίον τοῦ ἀριθμητικοῦ
ὄγκου ἐκεκέρδηθη. Ὁ μηχανοκίνητος σιδηρὸς τῆς ἀδικίας
καὶ τῆς ἀτιμίας ἀνεχαιτίσθη ἀπὸ τὰ εὐτολμα γυμνά χέρια.
Ἡ σφενδόνη τοῦ Δαυὶδ ἀντετάχθη εἰς τὴν πανοπλίαν τοῦ
Γολιάθ.

Ὁ τιδὴποτε καὶ ἂν μᾶς ἐπιφυλάσσουν αἱ ἡμέραι ποὺ θ'
ἀκολουθήσουν, κανεὶς πλέον δὲν θὰ μᾶς ἀφαιρήσῃ αὐτὴν
τὴν νικὴν. Ἡ κατὰπληκτος Οἰκουμένη ἑθαμνώθη ἀπὸ τὸ
φῶς της. Καὶ τὸ φῶς τῆς ἡλθεν ὡς μῆνυμα ἀπὸ ἄλλων
Κόσμων. Ἀπὸ ἓνα Κόσμον τοῦ ὁποῖου ἡ ὑπαρξὶς ἐπήγαγε
νὰ λησμονηθῇ μέσα εἰς τοὺς ζόφους ποὺ ἐξαπέλυσαν οἱ
θεοποίησαντες τὸν ὀλίκον Μολῶχ καὶ συλλαβόντες τὴν
ἰδέαν νὰ ὑποτάξουν εἰς αὐτὸν στραγγαλισμένην καὶ ποδο-
κυλισμένην τὴν ἀνθρωπίνην τιμὴν καὶ συνειδήσιν καὶ μαζὶ
μὲ αὐτὰς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτετελείας καὶ ἀνεξαρ-
τήτου ὑπάρξεως τῶν Ἑθνῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Κό-
σμου. Καὶ ἡ ἀναλαμπὴ αὐτοῦ τοῦ φωτὸς σημειώνει καμ-
πὴν ὄχι πλέον εἰς τὸν ἰδικὸν μας, ἀλλ' εἰς τὸν παγκόσμιον
πόλεμον. Διαγράφει τὴν πορείαν του καὶ προκρίνει τὴν
ἐκθασίν του.

Ἡ ἀστραπὴ τῆς λόγχης τῶν εὐζώνων, ποὺ ἐφώτισε
πάλιν τὰ ἡπειρωτικὰ ὕψιπεδα, δὲν κατέρριψε, δὲν κατερ-
ράκωσε, δὲν ἐγελοιοποίησε μόνον τὴν πτωχὴν, ἄλλως τε,
διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ἀνύπαρκτον, φήμην τῆς ἰταλικῆς ἁν-
δρείας. Κατέρριψε καὶ κατερράκωσε καὶ ἐγελοιοποίησε
τὸ νεότευκτον ἄθεον δόγμα, τὸ ὁποῖον κοινοὶ τυχοδιώκται
ἐφαντάσθησαν ὅτι θὰ ἐπιβάλλουν ὡς νόμον καὶ κανὼνα διε-
θνοῦς ζωῆς. Τὸ δόγμα ποὺ, κατὰ περιφρόνησιν πάσης
ποιοτικῆς ἀρχῆς καὶ ἐπομένως πάσης ἀρχῆς ἐξευγενισμοῦ
καὶ καλλιτεργείας καὶ ἀνθρωπίνης τελειώσεως, ἀρνείται
εἰς τὰ ἀριθμητικῶς μικρὰ ἔθνη τὸ δικαίωμα τῆς αὐτετε-
λείας ζωῆς καὶ ὑπάρξεως. Τὸ δόγμα ποὺ μόνῃ ἡ ἀπόπειρα
ἐπιβολῆς του εἶναι ἀρνήσις καὶ ὕβρις ὅλου τοῦ νοήματος
τῆς ἀνθρωπίνης ἀνεξίσεως καὶ προσόδου καὶ κατὰ κύριον
λόγον ὅλης τῆς ἑλληνικῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς μας ἀντι-

λήψεως τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ζωῆς. Τὸ δόγμα ποὺ, ἂν συνέ-
βαινε νὰ ἐπικρατήσῃ, θὰ ἐπανάφερε τὴν διεθνὴ καὶ μοι-
ραίως καὶ ἀναποτρέπτως καὶ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν ὅπως
εἰς τὰς πλέον σκοτεινὰς χιλιετηρίδας τῆς προϊστορίας, εἰς
τὰς ἐποχὰς ποὺ δὲν ὑπῆρχεν οὔτε νόμος, οὔτε τάξις, οὔτε
δικαίον ἄλλο ἀπὸ τὸ ρόπαλον καὶ τὸν αἰχμηρὸν λίθον τοῦ
ἀνθρωποειδοῦς. Ἄν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιβληθῇ τὸ δόγμα
αὐτὸ οὔτε αἱ Θερμοπύλαι, οὔτε ὁ Μαραθῶν, οὔτε ἡ Σα-
λαμίς, οὔτε ἡ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου ἀνακαίνισις, οὔτε τὸ
πνεῦμα τοῦ ἀγῶνος τῶν πατέρων μας τοῦ 21, τίποτε ἀπὸ
τούς ἀγῶνας ποὺ ἐφώτισαν καὶ ἠγλαίωσαν τὴν ἱστορίαν καὶ
κατέστησαν τὴν ζωὴν ἀξίαν ἀνθρώπων, δὲν θὰ εὑρίσκε
δικαίωσιν.

Δὲν εἶναι λοιπὸν λόγος κενὸς αὐτὸ ποὺ ἐλέγχε: Ὅτι
εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἡπείρου τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἀνέζησεν εἰς
ὅλον τὸ βάθος του καὶ εἰς ὅλην του τὴν ἔντασιν αὐτοῦσιον
τὸ πνεῦμα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι
μία κοινὴ νίκη. Εἶναι ἀποκαλύψις. Ἄς δοξολογήσωμεν
τὸν Θεὸν διότι ἐξέλεξε πάλιν τὴν μικρὰν ἀλλὰ πᾶμφωτον
αὐτὴν ἐστίαν καὶ τὸν μικρὸν, ἀλλ' ὑπέροχον αὐτὸν λαόν,
ὡς σκευὸς καὶ ὡς ὄργανον αὐτῆς τῆς ἀποκαλύψεως.

Ἦδη ἀπὸ τώρα μιά ριπὴ θάρρους καὶ ἐλπίδος διέ-
δραμε τὸν Κόσμον. Ἀπὸ τὰ βουνὰ τὰ ἑλληνικὰ καὶ ἀπὸ
τὰ πελάγη τὰ ἑλληνικὰ ἐξεπορεύθη αὐτὴ ἡ ριπὴ. Καὶ οἱ
λαοὶ τὴν ἐδέχθησαν ὡς εὐλογίαν καὶ ὡς μῆνυμα λυτρώ-
σεως. Ἐκδηλότερον ἐκείνῳ ποὺ ἠσθάνθησαν τὴν πίεσιν
τῆς ἀποχαλινωμένης βίας, ἀλλὰ δὲν ὑπέκυψαν εἰς αὐτήν.
Βαθύτερον ὅμως, οἱ ἄλλοι, ποὺ ἐκάμφθησαν καὶ ἐσυνθηκο-
λόγησαν μαζὶ της. Ἔτσι ὁ ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος γίνεται
πάλιν πηγὴ ἀνθρωπίνης λυτρώσεως. Ἄς μὴ μᾶς καταλο-
γισθῇ ὡς σημεῖον ἐπάρσεως αὐτῇ ἡ διαπίστωσις. Αἱ καρ-
δαί μας εἶναι καθαρὰ καὶ ταπειναί. Γνωρίζε ὁ Θεὸς καὶ
ὁ Κόσμος ὅτι δὲν ἐπεζητήσαμεν ἡμεῖς αὐτὸν τὸν πῶλεμον.
Γνωρίζε ὅτι τὸν ἀπεκρούσαμεν μὲ ὅλην μας τὴν θέλησιν.
Ἐδεήθημεν ἐκ βάθους ψυχῆς νὰ παρέλθῃ ἀφ' ἡμῶν αὐτὸ
τὸ ποτήριον. Αἱ βουλαὶ τοῦ Θεοῦ ὅμως ἦσαν ἄλλαι. Ὁ
πόλεμος μᾶς ἐπεβλήθη. Τὸν ἀνελάθωμεν μὲ τὴν σεμνὴν
φιλοδοξίαν νὰ ὑπερασπίσωμεν τὴν μικρὰν ἐλευθερίαν γῆν,
ποὺ ἦτο ἰδικὴ μας ἀπὸ αἰῶνων, πολὺ πρὶν ἐμφανισθῶν εἰς
τὸν στίβον τῆς ἱστορίας οἱ ἀδικηταὶ καὶ οἱ διωκταὶ μας.
Τὴν γῆν ποὺ, δουλωθεῖσαν ἐπὶ αἰῶνας, τὴν ἀνέκτησαν πάλ-
ιν μὲ ποταμοὺς αἱμάτων οἱ πατέρες μας καὶ οἱ ἰδιοὶ μας
πρόσφατοι ἀγῶνες. Ἡ φορὰ τῆς ἱστορίας, ἡ παντοδύναμος,
τὸν συνέδεσεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς μὲ τὸν πανανθρώ-
πινον ἀγῶνα. Ἄν τοῦτο προσοδίσῃ σημασίαν καὶ αἰγλὴν
οἰκουμένην καὶ τοποθετῇ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν Χώ-
ραν αὐτὴν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς ἱστορίας, κανεὶς δὲν
ἔχει νὰ μᾶς μεμψήσῃ οὔτε νὰ μᾶς φθονήσῃ. Κατέχοντες τὴν
ἐπιμαχὸν αὐτὴν σκοπὴν ἐπάνω εἰς τὰς μεγάλας διαθά-
σεις, ὅπου διασταυροῦνται αἱ Ἡπείροι, ἦτο πεπραγμένον
νὰ πρωταγωνισθῶμεν εἰς τὰ δράματα τῆς ἱστορίας. Διὰ
τοῦτο τὸ αἶσθημα ποὺ μᾶς κυριαρχεῖ αὐτὴν τὴν στιγμὴν
περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο εἶναι αἶσθημα εὐθύνης. Καὶ
τὸ αἶσθημα αὐτῆς τῆς εὐθύνης μεγαλύνει, γίνεται πελώ-
ριον ἀπὸ τὴν ἐπίγνωσιν ὅτι τὰ ἠθικὰ ἀγαθὰ, διὰ τὴν περι-
φρούρησιν καὶ τὴν κατίσχυσιν τῶν ὁποίων μαχομέθα, εἶναι
κατὰ κύριον λόγον ἑλληνικὰ. Διότι ἑλληνικὸν εἶναι καὶ τὸ
ἰδεῶδες τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἰδεῶδες τῆς ἰσοτι-
μίας τῶν Ἑθνῶν — ὅπως τὸ διεμόρφωσεν αἰῶνων χριστι-
ανικὴ καλλιέργεια καὶ συνειδήσις. Θὰ τὴν φέρωμεν τὴν εὐ-
θύνην μας αὐτὴν ὡς Σταυρὸν ἐπὶ τῶν ὤμων μας — μέχρι
τέλους. Θὰ συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνά μας μέχρι τέρματος
μὲ τὸ πνεῦμα ἀτρωμον καὶ μὲ ἀκαμπτὸν τὴν ψυχὴν. Δὲν
θὰ κουρασθῶν τὰ στήθη μας νὰ προτάσσωνται καὶ οἱ
βραχίονές μας νὰ πλήττουν. Εἴμεθα βέβαιοι διὰ τὸ τέλος
— διὰ τὴν νικὴν. Διότι ἡ πείρα καὶ τὸν ἠθικὸν καὶ τῶν
φυσικῶν ἀγῶνων μᾶς ἐδίδασκεν, ὅτι δρόμος τοῦ Σταυροῦ
ὁδηγεῖ ἀναποτρέπτως πάντοτε εἰς τὴν Ἀνάστασιν.

Σ. Κανονίδης

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ «ΣΕ ΓΝΩΡΙΖΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΨΙ...»

Θέλω νά γράψω κι' ἐγὼ δυὸ λέξεις γιὰ τὸν μεγάλον αὐτὸν ἀγῶνα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ μὲ πνίγει ἡ συγκίνησις. Εἶναι τάχα ἕνας κοινὸς ἀγῶνας ἡ πάλη αὐτὴ ποὺ ἀρχίσει; Εἶναι ἕνας πόλεμος σάν τοὺς χίλιους ποὺμποροῦν ν' ἀρχίσουν οἱ λαοὶ γιὰ τοὺς ποικιλοτέρους λόγους; *Ἡ εἶναι μία μυσταγωγία ποὺ τελεῖ μιά δολόκληρη φυλὴ, ποὺ ἐπέρασε ἀπὸ τὸ καμινευτήριο τῶν δοκιμασιῶν στὴν φωτοδόλο ἱστορία τῆς γιὰ ν' ἀνδρωθῇ καὶ χαλυδωθῇ.

Στὰ μάτια μου ἔχω τὴ στιγμὴ αὐτὴ ὅλη μου τὴ ζωὴ, φέρνω στὸ νοῦ μου

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης
Διαδόχου

Βοηθήσατε τὴν φανέλλα τοῦ
στρατιώτου.

Μὴ ξεχνάτε τὰ μαχόμενα παι-
διά μας εἰς τὸ μέτωπον.

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ προσφέρωσι
μᾶλλινα εἶδη, δηλαδὴ κουβέρτες,
κάλτσες, γάντια, πουλόβερ, φανέλ-
λες καὶ ὅ,τι δῆποτε ἄλλο διὰ τοὺς
μαχομένους στρατιώτας μας, κατό-
πιν τῆς ἐκκλήσεως τῆς Α. Β. Υ. τῆς
πριγκηπίσσης Διαδόχου, παρακα-
λοῦνται ὅπως παραδίδωσι ταῦτα
εἰς τὰ γραφεῖα τῆς φανέλλας τοῦ
στρατιώτου, ὁδὸς Κριεζώτου 12.

μιά περίοδο τριῶν δεκαετηρίδων ποὺ
δὲν ἔχει στὰ μάτια μου καὶ σ' αὐτιά
μου παρὰ εἰκόνες πολέμων, ἀγωνίες
γιὰ μιά Ἑλλάδα μεγαλύτερη, καλύ-
τερη, γιὰ τὴν ἐλευθερίαν σκλάβων ἀ-
δελφῶν, συναγεμίου τοῦ ἔθνους
ποὺ θυμίζουν τοὺς ἀγῶνας τῆς φυλῆς
πρὶν δυόμισι χιλιάδες χρόνια, γιὰ τὴν
Ἑλευθερίαν καὶ τὴν Ἀνεξαρτησίαν. Θυ-
μοῦμαι τοὺς δικούς μου ποὺ ἔφευγαν
ἕνας ἕνας γιὰ τὸν πόλεμο χωρὶς νὰ
δακρύσῃ μάτι καὶ τοὺς θυμοῦμαι με-
γάλους ἥρωες ποὺ γύριζαν, ὅσοι γύ-
ριζαν, μὲ τὴν ἀπλότητα τῶν ἀληθινῶν
γενναίων, μὲ τὴν ἱκανοποίησιν πῶς ἐ-
σκόρπισαν τὸ γέλιο τῆς ὑπάρξεως σ' ἕνα
ἀκόμη τμήμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Καὶ τώρα εἶναι ἕνας ἄλλος πόλεμος,
ἱερὸς ἀνάμεσα στοὺς ἱεροὺς πολέμους
τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς. ἕνας πόλεμος
ποὺ φέρνει στὸ νοῦ Μαρθῶνα καὶ
Σαλαμίνα, ἕνας πόλεμος ποὺ θυμίζει
τὴν πολιορκία τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τοὺς
βαρβάρους, τότε ποὺ ἐγράφη ὁ Ἀκά-
θιστος Ὕμνος καὶ τὸ Ἔπος ποὺ φέρ-
νει τὸν τίτλο 1821. Τὰ ἑλληνόπουλα ἐ-
ζησαν ἡμέρα πρὸς ἡμέρα μαζί μὲ τοὺς
μεγάλους τὴν ἀγωνίαν ποὺ ἀρχίσει μὲ
τὴν κατάληψιν τῆς Ἀλβανίας, ἀπὸ τὸν
σημερινὸ καὶ παντοτεινὸ ἐχθρὸ τῆς Φυ-
λῆς μας, ὥρα πρὸς ὥρα τὸν ἄλλο αὐ-
τὸ πόλεμο, ποὺ χαρακτηρίζεται πόλε-
μος τῶν νεύρων καὶ σήμερα ζοῦν τὸν
πόλεμο τοῦ ντουφεκιοῦ. Κι' ὁ πρῶτος

ἴσως κι' ὁ δεύτερος κάμπον ἄλλες
φυλές, ἄλλους λαούς, λιγώτερο ἡρωϊ-
κούς ἀπὸ τὸν ἑλληνικόν, λιγώτερο ἀν-
θεκτικούς, μὲ ἱστορίαν ἄλλην ἀπὸ τὴ
δική μας, μὲ Καπορέττα καὶ Λίσσεσ
καὶ ὄχι Πλαταιές, Ἀρκάδια καὶ Μεσο-
λόγγια. Πρέπει νὰ μὴ ξεύρῃ κανεὶς τὸ
ἔθνος τοῦτο, ποὺ σάν νὰ προωρίσθη
ἀπὸ τὴ μοῖρα νὰ ποτίζῃ, ἀδιάκοπα,
τὴν ἐλευθερίαν μὲ τὸ αἷμα, νὰ μὴ ξεύ-
ρῃ τίς ἴνες τοῦ εἶναι του, ποὺ κάθε
μία φέρει τὸν χαρακτηρισμό: Αὐτα-
πάρνησις καὶ Αὐτοθυσία

Σκέπτομαι καὶ δὲν μπορῶ νὰ κα-
ταλάβω πῶς ἐφαντάσθηκαν οἱ Ἱταλοὶ
πῶςμποροῦσε ἕνα ἑλληνικὸ ἔθνος, ποὺ
ἀπόκτησε τὴν ἐλευθερίαν του μ' ἕνα
Ἀγῶνα ἐννιά σχεδὸν ἑτῶν,μποροῦσε
νὰ προδῶσιν τὴν οὐσίαν τοῦ πολιτισμοῦ
του, τὰ θεμέλια τῆς ὑπάρξεώς του σ'
ἄλλους τοὺς αἰῶνας, τὴν Τιμὴ καὶ τὴν
ἀγάπην τὴν Ἑλευθερίαν. Ναι, δὲν μπο-
ρῶ νὰ καταλάβω καὶ λέω μόνο πῶς
δόλιος καὶ ποταπὸς ὁ ἐχθρὸς δὲν μπό-
ρεσε καὶ δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὴν
ὑπερφάνειαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν
Τιμὴ καὶ τὴν Ἠθικὴ.

Ὅλα τὰ βλέπει κατ' εἰκόνα καὶ ὁ-
μοίωσιν.

Καὶ τώρα λέω, τί εἶναι οἱ στιγμὲς
ποὺ ζοῦμε; Στιγμὲς τῶν Μηδικῶν ἀ-
γῶνων, στιγμὲς τοῦ 21; Χαρά στὴ φυ-
λὴ ποὺ δέχεται τὸν πόλεμον σάν πανη-
γύρι καὶ ποὺ πρῶτον καὶ καλύτερον
μπαίνουν ἐπὶ κεφαλῆς οἱ πνευματικοὶ
ἡγέται. Χαρά στὴ φυλὴ αὐτὴ, γιὰ τὴν αὐ-
τὴ καὶ μόνο φανερώνει ὅτι ὅλοι ἀπ' ἑ-
κρού εἰς ἄκρον κοινωνοῦν σὲ μιά καὶ
μόνη ἰδέαν, στὸ κοινὸ ἀσθημα.

Ἦμουν προχθὲς στὸ δημοσιογρα-
φικὸ γραφεῖο καὶ ἦρθε νὰ μᾶς ἀπο-
χαιρετῇ ἕνας νεαρὸς δημοσιογράφος,
νοῦς ὅμως φωτισμένος καὶ φω-
τεινός.

Φεύγω, εἶπε, γιὰ τὸ μέτωπο μὲ μά-
τια λαμπερά καὶ μέτωπο ὑπερήφανο.

Βουρκώσανε τὰ μάτια μας καὶ τοῦ
εὐχηθήκαμε ἐμεῖς, ὅσοι μέναμε, καλὴ
τύχη καὶ καλὴ ἀντάμωσι. Μόνο ποὺ
λίγο ἀργότερα μάθαμε μιά λεπτομέ-
ρεια. Ἦταν ἀποσπασμένος σ' ἕνα
στρατιωτικὸ γραφεῖο, προτοῦ φύγῃ,
ὅπου πρόσφερε ἀληθινὰ πολυτίμες ὑ-
πηρεσίες καὶ ἔτσι δὲν θέλησαν νὰ τὸν
στελνοῦν πίσω στὸ λόχο του γιὰ νὰ
φύγῃ μὲ τίς πρῶτες τοὐλάχιστον ἀπο-
στολές. Κι' αὐτὸς ἀφοῦ παρακάλεσε
μιά, παρακάλεσε δυὸ, παρουσιάσθηκε
ἀντιπειθαρχικὰ στὸν συνταγματάρχην
του καὶ ἐξελιπάρησε τὴν τιμὴ, σάν
ἄνθρωπος, ὅχι σάν στρατιώτη πρὸς
συνταγματάρχην, νὰ φύγῃ στὸ μέτω-
πο. Ὁ συνταγματάρχης κράτησε ἕνα
δάκρυ, τοῦ εὐχήθηκε νὰ γυρίσῃ νικη-
τῆς καὶ τὸν ἄφησε νὰ φύγῃ.

Νὰ ποὺ τώρα ὅτι τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ
εἶναι ἕνα ἀπὸ τίς χιλιάδες, ἀπὸ τ' ἀ-
ναρίθμητα ποὺ παρουσίασε ὁ συνα-
γεμὸς τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ὅλα γιὰ τὴν Τιμὴ καὶ τὴν Δόξαν.
Μία τέτοια φυλὴ μπορεῖ νὰ μὴ ζῇ σ'
αἰῶνες αἰῶνων; Μπορεῖ νὰ μὴ γρά-

φουν γι' αὐτὴ τὰ λόγια τοῦ Γάλλου
ποιητοῦ; «Νὰ πεθάνω; Ἐγὼ δὲ μπο-
ρῶ νὰ πεθάνω».

Προφητικὰ μοιάζουν τὰ λόγια τοῦ
Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη στοὺς κατοί-
κους τῶν νήσων Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ
Ψαρῶν.

«Θαυμάσατε, ἀδελφοί, σὰς ἐξελέ-
ξατο ὁ Θεὸς καὶ σὰς προετοίμασε διὰ
νὰ ἐκπληρώσετε τὰς προρρήσεις, τὰς

Ἑλληνες καὶ Ἑλληνίδες

Τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος εὐρί-
σκονται εἰς τὸ Μέτωπον.

Τόσον αὐτοί, ὅσον καὶ αἱ οἰκο-
γένειαι τῶν ἔχουν ἀνάγκην ἀλλη-
λεγγύης.

Πρὸς τοῦτο ἡ Ε. Ο. Ν. ἱδρύσε
τὴν «Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλλη-
λεγγύης Μετώπου», ἡ ὁποία ἀνέ-
λαβε τὴν συγκέντρωσιν καὶ δια-
νομήν πάσης προσφοράς εἰς εἶδος
ἢ εἰς χρῆμα.

Ἀποστείλατε ὅ,τι δύνασθε, χρή-
ματα, εἶδη ρουχισμοῦ, τρόφιμα,
τσιγάρα, παιδικὰ εἶδη καὶ ὅ,τι
ἄλλο νομίζετε χρήσιμο.

Ἑλληνες καὶ Ἑλληνίδες,

Ὅλοι μας ἔχουμε ὑποχρέωσιν
νὰ μετᾶσχουμε εἰς τὸν ἀγῶνα,
διότι καὶ ἡ πῶ μικρὴ συμβολὴ θὰ
συντείνῃ εἰς τὴν τελικὴν νίκην.

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ.

ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διὰ τὴν περιφέρειαν Πρωτευού-
σης ἀπευθύνετε τὰς προσφοράς
σας: (Ὁδὸς Μαυρομιχάλη ἀρι-
θμὸς 3, Ἀθήνας).

Ἐγκρίνω:

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Πρωθυπουργὸς καὶ Γενικὸς
Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.

ἀποκαλύψεις καὶ τοὺς χρησμούς τῶν
ἀγίων, νὰ καταδαμάσετε τὴν πόρνην
Βαβυλῶνα καὶ συντρίψετε τὴν κεφα-
λὴν τοῦ δράκοντος.

Λοιπὸν μὴ δειλιάσετε ποσῶς, ἀλλ'
ἐτοιμάσατε τὰ ξύλινα τείχη σας, νὰ
διασώσετε ὡς ἄλλοι Λακεδαιμόνιοι καὶ
Ἀθηναῖοι τὴν πατρίδα. Ἐτοιμάσατε
τὰ πλοῖα σας. Ἄλλοι ἄς φοβοῦνται.
Τὸν Ποσειδῶνα οἱ ἐχθροὶ ἄς τὸν τρέ-
μουν' ἐπεὶ οὐτε οἱ πρόγονοί των,
οὔτε αὐτοὶ ἔχουν μέρος μετ' αὐτοῦ
καὶ ἂν ἐσεῖς ἐλείπετε, ἦσαν χαμένοι.
Διὰ τοῦτο ἐλπίζομεν ἀδιστάκτως, εἰς
τὴν ἰδικὴν σας δεινότητα καὶ ἀνδρείαν,
ὅχι μόνον νὰ χειρῶσωμεν τὰς ναυτικὰς
τῶν ἐναντίων δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ
τὸ κέντρον των νὰ διασφαλέσωμεν ἐκ
θεμελίων».

Καὶ τότε ὑπὲρ ὅλων ὁ ἀγὼν. Καὶ
τότε ἐνίκησαμεν καὶ σήμερον θὰ νι-
κήσωμεν.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελολάτης

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελολάτης

Η ΙΕΡΗ ΦΛΟΓΑ

Ἀγαπητά μου Ἑλληνόπουλα,

Στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων παρουσιάζονται κάποτε μερι-
κὲς στιγμὲς μὲ ἀφάνταστα ὑψηλὸ νόημα, μὲ ἀνυπολόγι-
στα ἐξαιρετικὴν ἀξίαν, στιγμὲς ποὺ συγκεντρώνουν καὶ
συμπυκνώνουν μέσα τους δολόκληρη τὴν οὐσίαν τῆς ζωῆς.
Οἱ στιγμὲς αὐτὲς δὲν εἶναι μόνον αὐτὲς καθ' ἑαυτὲς με-
γάλες, ὡραίες, ὑπέροχες' ἐξαίρουν καὶ ἀνυψώνουν συγ-
χρόνως τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου ὥς τίς
ἀνώτερες σφαῖρες τῆς ἡθικῆς τελειότητος' κατορθώνουν
ἀκόμη κάτι πῶς μεγάλο καὶ πῶς πλατύ: δίνουν σκοπὸ καὶ
νόημα σ' δολόκληρη τὴ ζωὴ καὶ δικαιολογοῦν καὶ δικαιώ-
νουν τὴν ὑπαρξί τῆς' καὶ ὁ ἀνθρώπος αἰσθάνεται πῶς
γι' αὐτὲς καὶ μόνο τίς στιγμὲς ἀξίζει νὰ ζῇ τὴ μικρὴ καὶ
φθαρτὴ ζωὴ του.

Αὐτὴ τὴν ὑψηλὴ καὶ μεγάλη συναίσθησιν μᾶς προσφέ-
ρουν οἱ ἱερὲς ἐθνικὲς στιγμὲς ποὺ περνοῦμε τώρα. Ἀπὸ
τὴ δραματικὴ ἐκείνη αὐγινὴ ὥρα, ποὺ οἱ ἀντιαεροπο-
ρικὲς σειρήνες μᾶς ἀνήγγειλαν τὴν ἀνάνδρην καὶ δολο-
φονικὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἐχθροῦ, μιά μεγάλη καὶ ἀποκαλυ-
πτικὴ ψυχικὴ ἀνάφλεξι ἐγένεε μέσα μας. Σάν νὰ εἶχε πέ-
σει μέσα στὰ βαθεῖά μας ἄδυτα μιά οὐρανόσταλτη θεία
σπίθα, δολόκληρος ὁ ἐσωτερικὸς μας κόσμος φλογίστηκε
μὲ μιάς κι' ἡ ἱερὴ φλόγα ἐμπήκε ἀμέσως μέσα στὸ αἷμα
μας καὶ γέμισε τίς φλέβες μας καὶ πλημμύρισε τὴν καρ-
διά μας καὶ διωχετεύθηκε ὥς τίς πῶς λεπτεῖς ἴνες τοῦ
μυαλοῦ μας. Καὶ σὲ μιά στιγμὴ, ὅλη ἡ σκουριά, ποὺ
σκέπαζε καὶ παραμόρφωνε τὸν ἐσωτερικὸν μας κόσμον,
ἔλυωσε κι' ἔπεσε, καὶ μιά νέα, καθαρὴ καὶ φωτεινὴ μορ-
φή, ἡ ἀληθινὴ μορφή του, ἀποκαλύφθηκε μέσα μας: νέα
καρδιά, δλοζώντανη, ἀχνίζοντα ἀκόμη ἀπὸ ζεστὴ φρε-
σκάδα, χτύπησε μὲ γερό κι' ὀρμητικὸ ρυθμὸ στὰ στήθια
μας' νέα ἀγνή, ὑγιὴς καὶ φλογερὴ σκέψις γέμισε καὶ φώ-
τισε καὶ θέρμανε καὶ πλάτυνε τὸν πνευματικὸν μας ὀρί-
ζοντα.

Κάθε ἀτομισμὸς φιλοτομαρισμὸς, συμφεροντολογι-
σμός, ὀπισθοβουλία' κάθε σκεπτικισμός, δισταγμός, ἀμ-
φιβολία καὶ δειλία' κάθε ἀδυναμία καὶ μικρότητα τῆς
ψυχῆς καὶ τῆς σκέψεως — ὅλα αὐτὰ τὰ ταπεινὰ καὶ φο-
βερά γεννήματα τοῦ ἀτομιστικοῦ καὶ ὀλιστικοῦ πνεύμα-
τος — ἐσθρασαν καὶ χάθηκαν μὲ μιάς κάτω ἀπὸ τὴ δια-
θρωτικήν ἐπήρεια τῆς θείας φλόγας. Καὶ σὲ μιά στιγμὴ
παρουσιάσθηκαν ἄλλοι ἄνθρωποι — ἀγνοί, ὡραίοι, δυ-
νατοὶ — γεμάτοι ἀπὸ ὑγείαν ψυχῆς καὶ σκέψεως, ἀπὸ εὐ-
γένεια καὶ ἀρετῇ, ἀπὸ γενναϊότητα καὶ ἀνδρισμὸν, φλεγό-
μενοι δολόκληροι ἀπὸ τὸν ἔρωτα τὴν Ἑλευθερίαν, ἀπὸ
πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν τὴν Πατρίδα, ἀπὸ ἐθνικὴν ἀλληλεγ-
γύην καὶ αὐτοθυσίαν, ἀπὸ τὰ ἀνώτερα καὶ εὐγενικώτερα
αἰσθήματα τῆς ἀνθρώπινης καὶ ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ
τιμῆς, ἄνθρωποι ἀληθινοί, ἄνδρες ἀληθινοί, δηλαδὴ Ἑλ-
ληνες ἀληθινοί.

Ἔτσι ἐξανθήκαμε τὸν ἀληθινὸν ἑαυτὸν μας' καὶ ἐξ-
αναβρίσκοντα μαζί καὶ τὸν ἀληθινὸν μας δρόμον, ἐκινή-
σαμε ὅλοι μαζί, ὅλοι οἱ Ἑλληνες, δεμένοι ὅλοι μὲ τὴν
ἴδιαν ἀντίληψιν ἀνθρωπίνου καὶ ἐθνικοῦ προορισμοῦ, ἐκιν-
ήσαμε ἐξανά, ὅλοι μαζί, δολόκληρος ὁ Λαὸς, δολόκληρο τὸ
ἔθνος, γιὰ μιά νέα μεγαλειώδη πορεία ἀνθρωπιάς, τι-
μῆς καὶ πολιτισμοῦ ἐναντίον τῆς ἀνάνδρειας, τῆς ἀτι-
μίας καὶ τῆς βαρβαρότητας. Ὁ προαιώνιος δρόμος τῆς
φυλῆς μας, ἡ προνομιοῦχος μοῖρά της, ὁ ἀνώτερος προο-
ρισμός της: νὰ ὑπερασπίσῃ καὶ νὰ σώσῃ ὅχι μόνον τὴν
Πατρίδα της, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀνθρωπότητα. Θὰ τὸ κάμῃ
καὶ τώρα! Θὰ τὸ κάμῃ καὶ τώρα!

Μὲ ἐθνικοὺς χαιρετισμούς
Μελῆς Νικολαΐδης

ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΤΗΣ «ΝΕΟΛΑΙΑΣ»

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐπιθεωρῶν τμήματα στρατοῦ πρὸ
τῆς ἐκρήξεως τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου.

Τὰ ναυτάκια μας μὲ ἑξαλλο ἐνθουσιασμὸ μεταβαίνουν
εἰς τὰς ναυτικὰς μας βάσεις ἀποφασισμένα νὰ ἐκδικηθοῦν
τοὺς ἀνάνδρους τορπιλλιστὰς τῆς «Ἑλλης» μας.

Φαλαγγίτισσαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν μὲ τὰς εἰκό-
νας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ διασχίζουν
τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκρή-
ξεως τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου ζητωκραυγάζουσαι.

ΑΣΚΟΠΟΣ ΓΕΝΑΙΟΤΗΣ

Οί Έλληνες έδειξαν πάλιν ότι ή εύψυχία, τό εύτολμον θάρρος, ή άδόμαστος καρτερία, τό αγωνιστικόν πείσμα και ή περιφρόνησις προς τόν κίνδυνον, μέ μίαν λέξιν τό ήρωϊκόν πνεύμα, εξακολουθεί νά άκυμάζει είς τόν τόπον αυτόν γνήσιον, άνόθευτον, άπαράμιλλον, άναλλοίωτον. Απεδείξαμεν ότι παρά τήν συνεχή έποποιΐαν τριάκοντα όλοκλήρων αιώνων και ένών γύρω λαοί νεώτεροι παρακμάζουν και καταπίπτουν έμπρός είς τά μάτια μας, ήμεις διετηρήσαμεν άμείωτα τά βασικά φυλετικά μας ζώπυρα. Παρεμείναμεν νέοι, διότι προνόμιον νεότητος είναι αυτή ή παλλομένη, ή άγέραςτος πνοή του ιδεαλισμού, μέ τόν όποιον ώς Κράτος και ώς λαός διεξάγομεν τās ήμέρας αυτές τόν πόλεμον που μάς έπεβλήθη. Ο Κόσμος έννομήθη πάλιν, άντικρύζων τήν Έλλάδα, τήν φωτεινήν πηγήν τών ωραίων άδραγαθιών, από τās όποιās έπήγασαν όλοι αϊ ευγενείς ιδέαι και όλοι αϊ ευγενείς μορφαι που έβέβαιωσαν τόν πολιτισμόν τής ανθρωπότητος. Μέσα είς μίαν άνθρωπότητα, που έχει μοιρασθή είς έπιδραμόντας ληστές και είς εύτελείς τοκογλύφους, τούς πρώτους μή όρροδούντας πρό ούδενός έγκλήματος και τούς δευτέρους ετόίμους νά δώσουν και νά προδώσουν τά πάντα, έλευθερίαν, άξιοπρέπειαν, ύπόληψιν και τιμήν χάριν τής περιστάσεως του κομποδεμάτος των, ή Έλλάς, περιφρονούσα τούς πρώτους και οικτίρουσα τούς δευτέρους, εθάδισε τόν από αιώνων γνώριμόν της τόν δρόμον τής ανδρείας και τής τιμής. Καί είναι άποφασισμένη νά τόν βαδίση μέχρι τέλους.

Διά νά τόν βαδίση όμως καλώς και μέ τό προσδοκώμενον αποτέλεσμα ή Έλλάς, τόν δρόμον αυτόν — πρέπει νά τό άντιληφθώμεν όλοι οί Έλληνες — δέν άρκεί ή έμφυτος είς τόν καθένα πατροπαράδοτος άρετή τής ανδρείας. Χρειάζονται και κάτι άλλα πράγματα, πολύ κατώτερου αναντηρήτως ποιού και έπομένως πολύ εύκολότερα, αλλά διά τούτο όχι όλιγώτερον αναγκαία. Έννοούμεν τήν συνετήν συμμόρφωσιν του λαού προς ώρισμένους στοιχειώδεις κανόνες άμύνης και ασφαλείας, διότι οι σημερινοί πόλεμοι δέν διεξάγονται μόνον είς τό μέτωπον αλλά και είς τά μετόπισθεν, είς τās πόλεις και είς τά χωρία. Οφείλομεν νά παρατηρήσωμεν, ότι κατά τās αεροπορικάς έπιθέσεις έναντίον τών πόλεων μας οι πολίται έκαμαν πολύ κακήν χρήση και έπιδείξιν γενναιότητος και αϊ έπιδείξεις αυτές έστοίχισαν άκριβά είς ύμματα και είς άπωλείας. Καί όμως αυτό θά ήμπορούσε θαυμάσια ν' άποφευχθή και αϊ άπώλειαι νά περιορισθούν είς τό ελάχιστον, εάν οί πολίται έκαμναν τόν κόπον νά συμμορφωθούν προς τās οδηγίας τών έντεταλμένων αρχών. Αϊ οδηγίαί αυτές έδόθησαν ένγκαίρως και καί έπανάληψιν μέ όλα τά μέσα τής δημοσιότητας. Πλην τούτου ή πείρα τών ξένων πόλεων που έβομβαρδίσθησαν και αϊ άφθονοι σχετικαί περιγραφαί, τās όποιās όλοι είδόμεν, έπρεπε νά μάς είχαν διαφωτίσει τελείως περί του κινδύνου και τών ασφαλεστέρας μέσων άμύνης έναντίον του. Τό ότι δέν έπωφεληθήμεν ούτε από τά μέν ούτε από τά δε — θά τό πούμε καθαρά — δέν είναι προς τιμήν μας. Φοβούμεθα ότι ύπάρχει κάποια δόσις παρενοημένου παλληκαρισμού είς αυτήν τήν στάσιν μας και ο παλληκαρισμός αυτός δέν μάς ένθουσιάζει καθόλου. Νά θυσιάζεται κανείς όταν μέ τήν θυσίαν του θεραπεύεται κάποιος ύψηλός σκοπός. Αυτό είναι πραγματι ήρωϊκόν. Αλλά τό ν' άψηφά κανείς τόν κίνδυνον, όταν κανείς σκοπός δέν τό άπαιτεί, αυτό τό πράγμα, άν δέν όφείλεται είς τήν μακαριότητα τής άγνοίας του κινδύνου — που δέν δικαιολογείται όπωσδήποτε είς αυτήν τήν περίστασιν — καταντά, άς μάς συγχωρηθή ο χαρακτήρισμός, καθαρά άνοησία. Πρέπει νά χειρόν όλοι, ότι κανείς δέν διαθέτει τόν έαυτόν του και έπομένως δέν έχει τό δικαίωμα νά προκινδυνεύη άνευ λόγου. Κανείς δέν άνήκει είς τόν έαυτόν του. Όλοι άνήκομεν είς τήν μικράν μας οικογένειαν, χάριν τής όποιās όφείλομεν νά ζώμεν, και είς τήν άλλην, είς τήν μεγάλην μας οικογένειαν, είς τό Έθνος, τό όποιον έχει άπόλυτον δικαίωμα επί τών δυναμέων και τών ίκανοτήτων μας. Ο άσκοπος παλληκαρισμός, έφόσον συνεπάγεται κίνδυνον και φθοράν έννικής δυνάμεως, όχι μόνον άνδρείος δέν είναι αλλά φθάνει τά όρια τής λιπομαχίας. Ας τό σκεφθούν αυτό όλοι καλά. Οί βομβαρδισμοί και αϊ έπιθέσεις κατά τών άμάχων και τών μετόπισθεν θά συνεχισθούν. Καί διότι προσαρμίζονται ιδιαιτέρως είς τό πνεύμα και είς τās ίκανότητας τών Ιταλών, αλλά και διότι τό είδος αυτό τών έπιδρομών, όσον

Είς αεροπόρους

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΟΥΜΕ

“Όλα κι' όλα. Αλλά νά κατηγορήση κανείς τούς Ιταλούς ότι νοθεύουν τό πνεύμα ή δέν μένουν άρραγώς πιστοί είς τās φυλετικάς παραδόσεις των — θά ήτο άδικος. Διότι, τι τούς διδάσκει αυτό τό πνεύμα; Τί άλλο από τό ν' άποφένουν όσο μπορουν ν' άντιμετωπίζουν τούς αντίπαλους των ως γνήσιοι πολεμισταί κατά μέτωπον, όπως άρμόζει είς τούς άνδρας και από τό νά έκλέγουν νά καταφέρουν τά πλήγματα των εκεί όπου είναι βέβαιον ότι δέν θά ύπάρξη άμεσος ανταπόδοσις.

Οί βομβαρδισμοί τών Πατρών και τής Κερκύρας μέ άεροπλάνα που έσχεδιαγράφησαν — διά νά είναι ασφαλέστερα — τά ελληνικά σήματα και ή έπιθεσις από χαμηλόν ύψος μέ πολυβόλα κατά άνοχυρώτων πόλεων και χωρίων, είναι άδραγαθήματα που στέκουν είς τό ύψος τών «ήρωισμών», του Καπορέττο, του βομβαρδισμού τής Κερκύρας τώ 1922, τών έπιθέσεων μέ υπερίτην έναντίον τών ανυπόπτων Αθυσσηνών, μέ τήν κήρυξιν του πολέμου κατά τής Γαλλίας, τήν στιγμήν που όλα — τ' άπατηλά άλλοι μόνον — φαινόμενα έδείκνυν ότι ο πόλεμος είχε τελειώσει, ή άρκούδα είχε φονευθή και ήρχιζεν ή διανομή τής λείας.

Οί Ιταλοί ίππόταί του άέρος δέν θά έχουν βεβαίως επί μακρόν άκόμη τήν εύτυχίαν νά βομβαρδίζουν χωριά και νά πολυβολούν

και άν δέν άποφέρη άμεσα στρατιωτικού χαρακτήρος όφέλη είς τόν έπιτιθέμενον, ένκνερίζει και ύποσκάπτει τήν ψυχικήν άντοχήν και τό φρόνημα τών ύφισταμένων τήν έπιθεσιν. Είναι έπομένως οί βομβαρδισμοί αυτοί πολεμικών μέσων, έναντίον του όποιού δέν ύπάρχει παρά ένας μόνον τρόπος άμύνης: ή προφύλαξις. Ας τό καταλάβουν καλά όλοι. Τό νά σπεύδωμεν νά προφυλασθώμεθα από τās αεροπορικάς έπιθέσεις δέν είναι καθόλου δειλία, είναι ένας τρόπος — ο καλλίτερος που διαθέτομεν — διά νά ματαιώσωμεν τούς σκοπούς του έχθρου. Είναι έπομένως ένας τρόπος μάχης. Καί έκείνοι οί όποιοί θά διακριθούν είς τήν μάχην αυτήν που, άν δέν χρειάζεται γενναιότητα, χρειάζεται όμως πειθαρχίαν και μεθοδικότητα και νηφαλιότητα και τάξιν — πράγματα δηλαδή που δέν τά στέργει με εύχαριστήριον ο χαρακτήρ του Ρωμηού — θά προσφέρουν θετικάς υπηρεσίας είς τόν έννικόν ήμων άγώνα και είς τήν Πατρίδα.

γυναικόπαιδα είς τούς δρόμους, έκ του άσφαλούς. Υπάρχουν έκείνοι που φροντίζουν δι' αυτό. Αϊ έσκεμμένοι όμως δολοφονίαί δέν θά μένουν ούτε άνεκδίκητοι ούτε άτιμώρητοι. Προειδοποιούμεν τόν Ιταλικόν λαόν ότι θ' άπαιτήσωμεν βαρύν τό τίμημα αυτόν τών άνάνδρων σφαγών, όταν θά έλθη, και θά έλθη άσφαλώς πολύ γρηγορώτερα παρ' ό,τι οί πολλοί περιμένουν ή ώρα τής δίκης και τής έκκαθαρίσεως και θά τό λάδωμεν.

ΤΑ ΠΟΔΙΑ

Τούς έφταιξαν αϊ κακοκαιρίαί των Ιταλών, ο άνόητος αυτός θάυμας, που εδιάλεξε ο άθλιος τήν περίστασιν γιά νά πλημμυρίση. Τους έφταιξαν ιδιαιτέρως οί δρόμοι μας — ή άναπαρξία δηλ. τών δρόμων, τά στενά μονοπάτια τής ελληνικής μεθορίου. Αλλά τούς έφταιξαν και οί βράχοι τούς όποιους έκύλιον ένάντιον των οί εύζανοι — αυτούς οί Ιταλοί άσφαλώς θά τούς φαντάζονται ως τιτάνας ή ως κύκλωνας — από τās κορυφάς των βουνών.

Και ο μέν καιρός έσπασε πιά. Ο θάυμας δέν έχει από τό νά πλημμυρίση και οί βράχοι τών ελληνικών βουνών θά έχουν και αυτοί έξαναλήθη. Τά μονοπάτια όμως φαίνεται θά εξακολουθούν νά είναι δύστροπα πρό πάντων γιά τά Ιταλικά πόδια που έχουν τήν ιδιοτροπίαν νά τρέμουν.

ΤΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟΝ

Αϊ έκκλήσεις προς τήν έννικήν αλληλεγγύην πυκνούναι. Αϊ άνάγκαι είναι πολλές και πολύ μεγάλαί. Οί μαχηταί που χύνουν τό αίμα των και προσφέρουν άνά πάσαν στιγμήν τήν ζωήν των προστατεύοντες τήν ζών, ζητούν είς άντάλλαγμα τήν στοργήν μας και τās ένδείξεις τής ένγνωμοσύνης μας δι' αυτούς έν τώ προσώπω τών προσφιλών των, οί όποιοί δέν έπιτρέπεται — θά ήτο έντροπή και όνειδος Ιδικόν μας — νά ύποφέρουν. Η Πατρίς είναι ήμτέρα. Δέν ήμπορεί νά φέρεται ως μητριά. Δέν ήμπορεί νά έπιτρέπη ούτε νά δεχεται νά στερηθή τό έπιούσιον ένα μέρος τών παιδιών τής, ιδιαιτέρως έκείνων που έκλήθησαν από αυτήν διά τήν μεγάλην θυσίαν. Η ένίσχυσις τών οικογενειών τών στρατευομένων, ή περίθαλψις τών άπόρων, ή διατροφή, ή επένδυσις τών παιδιών, όφείλει νά εξασφαλισθή. Η περίστασις που άντιμετωπίζει ή Πατρίς δέν όμοιάζει με καμμίαν άλλην. Καί ή στάσις του κάθε ατόμου και του συνόλου τής Κοινωνίας άπέναντι αυτόν των περιστάσεων πρέπει νά είναι άνάλογος.

Η ΓΕΣΙΑ

Όρισμένα σημεία του λόγου του Αρχηγού προς τούς μαθητάς τής Συνεταιριστικής Σχολής άξίζει νά μάς άσχολήσουν ιδιαιτέρως, έξω από κάθε έπικαιρότητα. Ο Ιωάννης Μεταξάς είναι άνθρωπος τών έργων. Πραγματιστής και πραγματοποιός όσον κανείς άλλος από τούς άνδρας που έκυβέρνησαν τόν Τόπον μας, γνωρίζει τήν άξίαν του χρόνου και ξέρει νά μοιράζει καλώς και γονίμως τās εργασίμους και πολυμερίμους ώρας του. Οί λόγοι του έπομένως δέν έχουν τίποτε τό κοινόν μέ τήν φλύαρον και έξεζητημένην πολιτικήν ρητορείαν, που έπλευσασαν είς τήν Έλλάδα επί τών ήμερών του κοινοβουλευτισμού. Οί λόγοι του Ιωάννου Μεταξά όταν δέν όμιλη διά νά εξαγγέλλη και νά αίτιολογή έργα και πράξεις τής Κυβερνήσεως, έχουν σκοπόν νά διδάσκουν, νά νοθευτούν και νά έμπνέουν. Καί είς τό πεδίο αυτό τής διδασχής, τής νουθεσίας και τής έμπνεύσεως, ο πλούτος τών γνώσεων και περισσότερον άκόμη ο πλούτες τής πείρας τόν άνέδειξαν άφθαστον. Ο λόγος του Ιωάννου Μεταξά είναι άπλός, ελάχιστος φροντισμένος, τό ύφος του άπείριπτον, σχεδόν γυμνόν από κάθε κομψότητα, αλλά τά νοήματα τόσον πυκνά και πρό παντός τόσον ξένα προς τήν άφηρημένην γνώσιν, τόσον ζωντανά και τόσον πρακτικά, άκόμη και όταν θίγουν τά θεωρητικώτερα τών προβλημάτων.

Είς τόν λόγον του είς τήν Συνεταιριστικήν Σχολήν ο Κυβερνήτης είχε σκοπόν νά δώση είς τούς νέους που θά άποτελέσουν αύριον τά στελέχη τής συνεταιριστικής οργανώσεως, του γεωργικού μας κόσμου, βαθεία και τόν ρόλον τόν ιδικόν των, πρό παντός όμως τήν θέσιν και τήν σπουδαιότητα του γεωργικού στοιχείου τής Χώρας, ως οικονομικού αλλά και ως δημογραφικού παράγοντος. Ώς άνθρωπος που έζησε τήν εποχήν τών τελευταίων δεκαετηρίδων του ΙΘ' και τών πρώτων του Κ' αιώνος, εποχήν ραγδαίας άστικής άνόδου, τόσον είς τήν καθ' αυτό Έλλάδα και είς τās έκτός του Έλληνικού Κράτους ελληνικάς χώρας και τήν συνεπεία τής μονομερείας τής άνόδου αυτής παρημέλησιν και άραίωσιν τών γεωργικών του Έθνους βάσεων, — παραμέλησιν τήν όποιαν έπλήρωσε τόσον άκριβά ο Έλληνισμός — ήσθάνθη ως έργον ύψηλής πολιτικής σκοπιμότητος τήν ανάγκην νά θεμελιώση είς τήν μόλις διαμορφωμένην συνείδησιν των νέων που θά κληθούν νά δράσουν αύριον ως όδηγοί και ως ταγοί είς τήν ελληνικήν ύπαιθρον, τό αίσθημα του σεβασμού προς τόν κόσμον τών εργατών τής γής, που ή σημασία του καθόλου δέν έξαντλείται μέ τήν ύντως πολύτιμον συμβολήν του είς τήν οικονομίαν και τήν επάρκειαν τής Χώρας, αλλά άποτελεί τήν βάση τής βιολογικής και τής ήθικής ύγείας τής φυλής. Ηθέλησε νά ύπομνηματίση, νά διδάξη και νά έμπεδώση μέ τό κύρος τής θέσεως και τής προσωπικότητός του τās αίωνίας αληθείας, είς τās όποιās έπιστρέφει σήμερα έπειτα από όλεθρίας και καταστροφικάς περιπλανήσεις, συντετριμμένη από τās δήμεν μεγάλας κατακτήσεις της, ή άσωτος άνθρωπότης. Νά διδάξη ότι ή Πατρίς είναι γή. Ότι τό Έθνος δέν έγεννήθη μόνον αλλά συνετηρήθη και εκκραταιώθη είς τούς άγρούς. Ότι είς τούς άναπεπταμένους χώρους τής ύπαιθρου, όπου ο άνθρωπος έμπιστεύεται άφρούρητον είς τήν ιδιοτροπίαν των τυφλών στοιχείων τής φύσεως τόν ιδρώτα και τόν μόχον του, έστερεώθη ή πίστις του προς τήν υπεράστην Πρόνοιαν, προς τόν Θεόν και προς τήν άκατάλυτον ήθικήν τάξιν που κυβερνά τήν ζωήν. Ηθέλησε νά τούς όπλίση μέ τόν θησαυρόν αυτόν των αληθειών, που χωρίς αυτές θά ήτο τόσον δύσκολον άν όχι άδύνατον οί νέοι αυτοί νά πιστεύουν είς τήν δύσκολον άποστολήν που θά τούς άνατεθή και νά έμπνέωνται από αυτήν όσον χρειάζεται διά νά μη γίνουν μηχανικοί διεκπεραιωταί έντολών και διαταγών αλλά αληθινοί εργάται και άπόστολοι μιάς άναγεννητικής έξορμήσεως.

Και συγχρόνως ήθέλησε νά ύπομνήση είς αυτούς, και όχι είς αυτούς μόνον, αλλά είς τό σύνολον των δημοσίων λειτουργών, και γενικώτερον είς όλους έκείνους που κατέχουν κάποιαν ήγετικήν θέσιν είς οιονδήποτε τομέα τής έννικής ζωής, μικρόν ή μεγάλον, ότι ο ρόλος του ήγέτου δέν εκπληροϋται καθόλου μέ τήν άσκησιν τής έπιβολής τής μικράς ή τής μεγάλης εξουσίας, που του είναι έμπεπαιστωμένη, αλλά μέ τήν συνεργασίαν των διοικουμένων,

ή όποία πάλιν, χωρίς άμοιβαίαν κατανόησιν, χωρίς έαφήν και άμοιβαίον σεβασμόν είναι τελείως άνεφικτος. Δέν είναι δυνατόν νά κυβερνηθούν άνθρωποι ως άνδράποδα άπλως μέ τήν θέλησιν του όποιουδήποτε όργάνου τής κρατικής εξουσίας. Πρέπει ιδίως οί Έλληνες νά κυβερνηθούν ως άνθρωποι έλεύθεροι και συγκατανεύοντες είς τās πράξεις τής Κυβερνήσεως. Όταν μέ αυτά τά λόγια όμιλη ο άνθρωπος που συγκεντρώνει είς τās χείρας του τόσην έξουσίαν, όσην δέν συνεκέντρωσε ποτέ άνθρωπος είς αυτόν τόν Τόπον, όταν επί πλέον βεβαιώνη ότι ο ίδιος «τήν αρχήν αυτήν τήν έτήρησεν άπαρεγκλίτως», άντιλαμβάνεται ο καθείς ποιάς σημασίας πρόβλημα έθεσε και έλυσε μέ τούς λόγους του αυτούς ο Κυβερνήτης και πόσον οί λόγοι του είς τό σημείον αυτό έκφεύγουν από τόν περιωρισμένον ρόλον τής Συνεταιριστικής Σχολής και άπευθύνονται και πρέπει νά άκουσθούν μέ πρόθυμον συνείδησιν από όλους έκείνους που άσκοούν κάποιον ευρύν ή περιορισμένον ρόλον είτε είς τόν κρατικόν είτε είς τόν κοινωνικόν τομέα. Γνωρίζομεν όλοι μας ότι ή έφεσις προς ιεράρχησιν ύπάρχει έμφυτος μέσα είς τόν άνθρωπον και μέσα είς τόν Κόσμον, διότι ή τάξις είναι τό στοιχείον που διακρίνει τόν Κόσμον από τό χάος και διότι τάξις είναι κάτι άκατανόητον χωρίς ιεράρχησιν. Διά νά λειτουργή όμως κανονικά και γόνιμα ή φυσική έφεσις των ανθρώπων προς ιεράρχησιν, άπαιτείται ή ιεράρχησις νά γίνεται κατ' άξίαν. Έτσι τίθεται άμέσως τό πρόβλημα των ήγετικών προσόντων. Τής κατ' άξίαν δηλαδή έπιλογής των ταγών και τών όδηγών είς όλους τούς τομείς, είς όλα τά πεδία, είς όλα τά στάδια τής κρατικής και τής κοινωνικής ιεραρχίας. Φυσικά ή τέχνη τής ήγεσίας δέν είναι καθόλου εύκολη. Ο ήγέτης γεννάται, όπως και ο καλλιτέχνης. Η μόρφωσις, ή μάθησις και ή πείρα ήμπορούν νά καλλιεργούν και ν' αναπτύσσουν έπ' άπειρον τό ήγετικόν τάλαντον, όταν ύπάρχη, άρκεί νά ύπάρχη τοιούτο τάλαντον. Νά τό δημιουργήσουν όμως ποτέ. Ένας ήγέτης χωρίς προσόντα ήμπορεί νά κρατηθή εκεί όπου τόν έστησαν αϊ περιστάσεις μέ τήν έπιβολήν τής εξουσίας που διαθέτει, δέν θά δημιουργήση όμως τίποτε. Διότι κανείς δέν δημιουργεί μέ τό μηδέν, αλλά μέ τήν ιδίαν του άνάλωσιν. Ούτε είναι ή ήγεσία, όπως φαντάζονται πολλοί, είσιτήριον άνέσεων και εύζωίας, αλλά εύθύνη και σταυρός. Έπειτα κανείς δέν δημιουργεί μόνος, αλλά μέ τήν συνεργασίαν των άλλων. Καί συνεργασία είς τās οργανωμένας προσπάθειας δέν νοείται χωρίς ύπακοήν. Διά νά ύπακούη όμως ο άνθρωπος είς άλλον άνθρωπον πρέπει νά έχη πρώτα πεισθή ότι ο άλλος αυτός υπέρχει πραγματικά. Ότι είναι αξιώτερός του. Και κάτι πλέον άκόμη. Η ήγετική άρετή είναι βεβαίως τό βασικόν προσόν, αλλά και αυτή δέν θά ήμπορή ποτέ νά άποδώση όσα χρειάζεται και όσα θά ήτο ικανή ν' άποδώση, όταν δέν τήν βοηθή ή αγάπη και ο σεβασμός προς τούς συνεργάτας και προς τούς άρχομένους. Τό τελευταίον τοϋτο ισχύει ιδιαιτέρως διά λαούς ιστορικώς καλλιεργημένους, όπως ο Ιδικός μας, διότι ένα προσόν των άκαλλιεργήτων λαών, προσόν ή μειονέκτημα, είναι ότι διοικούνται εύκολώτερον. Αυτό ήθέλησε νά τονίση είς τήν άποστοφήν του λόγου του προς τούς ύπαλλήλους ο Αρχηγός και μαζί μέ τούς ύπαλλήλους όλοι όσοι κατέχουν ήγετικήν θέσιν όπουδήποτε, άς τό σημειώσουν καλώς. Αν τό θέσουν ως κανόνα ζωής και άν κατορθώσουν νά τόν πραγματοποιήσουν αυτόν τόν κανόνα, είς τόν κύκλον του ο καθένας, ή ζωή μας ως Έθνους θά πάρη τό μεγάλο της άπλωμα και τήν μεγάλη τής άνθισιν. Θά καρποφορήση ανώτερας μορφάς.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Έλληνες και Ελληνίδες:

Ενισχύσατέ τά μαχόμενα παιδιά μας, δώσατε τήν εισφοράν σας διά τήν περίθαλψίν των, τήν συντήρησιν των οικογενειών των. Τό ζητεί ή Πατρίς, χάριν τής όποιās χύνουν τό αίμα των. Εισφοραί δεκταί είς όλας τās Τραπεζάς.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

3.

(Συνέχεια)

— Τί είναι αυτό που βλέπω; ρωτάει ο πρωτόγερος βλέποντας το δούλο του Κρέοντα, το φύλακα, να γυρίζει και μαζί του να τραβάει την Αντιγόνη. «Ω δύστυχη κόρη του Οιδίποδα, μήπως τόλμησες να παρακούσης στην προσταγή του βασιλιά;

Μά και ο Κρέωντας κείνη τη στιγμή έβγαινε από το παλάτι του. Ο φύλακας πλησιάζει κατ' αυτόν και του λέει με καμιάρι:

— Ορίστε, αυτή έχει θάψει το κουφάρι του Πολυνείκη. Και τώρα δεν ήρφα γιατί το θέλησε ο κληρός, παρά γιατί εγώ ο ίδιος την έπιασα με τα χέρια μου να κάνει τούτη τη δουλειά. Και διηγείται τα καθέκαστα:

— Φοβισμένοι, λέει, από τα λόγια σου τρέξαμε και ξεγυμνώσαμε πάλι το νεκρό από το χώμα που είχαν σκορπίσει απάνω του. Ύστερα καθήσαμε σε μέρους απάνω για ν' αποφύγουμε τη βρώμα. Έκει, ξαφνικά, σηκώθηκε φοβερός άνεμοστρόβιλος, θεϊκή συμφορά, που ρήμαξε τα δέντρα και θόλωσε τον αέρα. Κλείσαμε τα μάτια ως ότου περάση το κακό... μά σαν τ' άνοιξαμε είδαμε τοδούτο το κορίτσι να κάθεσαι δίπλα στο κουφάρι του πεθαμένου και να μοιρολογιέται με στριγγιά φωνή σαν τ' πουλί που πάει και βρίσκει τη φωλιά του άδεια. Είχε ρίξει απάνω του πολύ σκόνη ξερή που κουθάλησε μαζί της και τόν έρράντιζε από χάλκινο κανάτι με χόες. Χυμούμε κατ'άπάνω της και την αρπάζουμε χωρίς να φέρη αντίσταση.

Και πρόσθεσε δυο λόγια που δείχνουν όλο το δουλικό χαρακτήρα του: — Πικρό είναι να τραβώ έτσι στη συμφορά πρόσωπα άγασητά... «Όμως όλα εγώ τα θεωρώ κατώτερα μπροστά στη σωτηρία μου.

— Είναι αλήθεια αυτά; ρωτάει ο Κρέων την Αντιγόνη, που σκύβει το κεφάλι της και δέ μιλεί. «Η μήπως τ' άρνιέσαι;

— Ναι, το έκαμα αυτό και δεν τ' άρνούμαι... άπαντά η Αντιγόνη με ύπερηφάνεια, δείχνοντας έτσι όλη την καταφρόνια που αισθάνεται και γι' αυτόν και για τις άδικες κι' άσεβεις προσταγές του.

— Δεν νομίζω, λέει, ότι έχεις τόση δύναμη, ώστε να μην τιμάς τους άγραφους νόμους των θεών που είναι άσάλευτοι τώρα και αιώνες. Τόδερα πώς θά τιμωρηθώ με θάνατο άν σε παρακούσω... Μά και το θανάτό μου κέρδος τόν λογαριάζω, γιατί ποιος δέ θά θεωρήσει πώς είναι προτιμότερο να πεθάνη παρά να ζή, όταν ζή σαν έμμένα; Δεν λυπούμαι λοιπόν, μά θά λυπόμουν δίχως άλλο, άν άφηνα το γυιό της μάνας μου άθραφτο.

Με τέτοια γλώσσα κάνει το χορό να ξαφνιάζεται... Σκληρόγνωμη σαν τόν πατέρα της, λέει... Δεν ξέρει να υποχωρή στη συμφορά.

Κι' ως τόσο τί ευγένεια αλήθεια που έχει η γυναίκα αυτή ψυχή! Η ζωή δεν αξίζει άν εισαι ύποχρεωμένος από φόβο και δουλικότητα να κάνης αντίθετα προς εκείνο που προστάζει η συνείδησι και το χρέος σου!

Ως τόσο ο Κρέων, ο βασιλιάς Κρέων, μανιάζει ακούοντάς την να μιλά έτσι. Δεν φτάνει λοιπόν που τόλμησε να παρακούση στη διαταγή του, μά και του αμθαδιάζει τώρα, αυτή μια γυναίκα, μπροστά στους προυνόντες του λαού;

— Ω δίχως άλλο, φωνάζει, δεν θά είμαι πιά εγώ άντρας και βασιλιάς με αυτή, άν μείνουν τέτοια κατώματα και λόγια ατιμώρητα. «Χι κόρη της άδερφής μου... «Ό,τι και νάναι δέ θ' αποφύγη τη βαρεία τιμωρία που της ταιριάζει. Με μικρό χαλινάρι δαμάζονται ακόμα και τα πιό άγρια άλογα. Μά και η άδερφή της την ίδια τύχη θάχη, γιατί δίχως άλλο είναι συνεργός της σ' τούτη τη δουλειά. Φωνάζετε την έδω... Την είδα λίγο πριν στο παλάτι κι' έκανε σαν τρελλή. «Ετσι συχνά προδίνεται από την ύψη, όποιος στα κρυφά σοφίζεται τ' άδικο...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σκότωσέ με λοιπόν... Τί άλλο θέλεις;

ΚΡΕΩΝ

Τίποτα... Αυτό μου άρκει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μην άργείς λοιπόν... Τα λόγια σου ούτε μ' άρεσαν ούτε θά μ' άρέσουν ποτέ. Ποιά μεγαλύτερη δόξα μπορούσα ν' άποκτήσω παρά θάφτοντας τόν άδερφό μου; Και τούτοι όλοι θά τ' ώμολογούσαν άν δεν κρατούσε ο φόβος τη γλώσσα τους δεμένη. Μά ή βία κι' άλλα προνόμια έχει και τούτο άνάμεσα σ' άλλα: ότι μπορεί να κάνει και να λήη ό,τι της άρσει.

— Ως τόσο, παρατηρεί ο Κρέων,

Κρέων και Αντιγόνη

και ο άλλος, ο Έτεοκλής, που σκοτώθηκε από τούτον ήταν άδερφός σου...

— Ναι, άπαντάει η Αντιγόνη, κουνώντας θλιβερά το κεφάλι, κι' αυτός άδερφός μου ήταν...

Από το διάλογο τούτο είναι φανερό πώς δεν πρόκειται να φτάσουν σε κανένα συμπέρασμα οι δυο τους...

Ο Κρέων μιλάει με τη σκληρή λογική, που δεν άναγνωρίζει το συναισθημα και τις άντινομίες του. Είναι άνάγκη να τιμωρηθώ παραδειγματικά ο Πολυνείκης, γιατί σηκωσε όπλα εναντίον της πατρίδος του, και στην άνάγκη αυτή πρέπει όλα να ύποταχθούν χωρίς συζήτηση.

Η Αντιγόνη μιλάει με την καρδιά. Πάνω από τους ανθρώπινους νόμους, όσο σκόπιμες κι' άν είναι οι άπαγορεύσεις τους, αυτή ένα πρᾶμα ξέρει, πώς ο άδερφός της κοιτάει στόν κάμπο άθραφτος και πώς αυτή θέλει να τόν νεκροτολήσει και να τόν μοιρολογήσει.

Αν δεν το κάνει άμαρταίνει, όχι μονάχα μπροστά στο Θεό, μά και μπροστά στους ανθρώπους, γιατί το κάτω κάτω της γραφής, οι νόμοι των θεών που ζούν μέσα στην ανθρώπινη καρδιά, είναι άνώτεροι και σεβαστότεροι από τις προσταγές των βασιλιάδων. «Κι' ύστερα, προσθέτει, όταν ή λογική του Κρέοντα τη στενωχωρή, εγώ δεν είμαι πλάσμενη να μισώ, μά ν' άγαπώ!».

Αυτό βέβαια κόβει πιά κάθε συζήτηση, γιατί δεν είναι επιχείρημα, μά μια αλήθεια που δεν μπορεί όπωσδήποτε ν' αλλάξη. Ο Κρέων άν ήταν σε θέση να το καταλάβη, έπρεπε να φανή υποχωρητικός, μά το πείσμα τόν έχει τυφλώσει. Γι' αυτό πέφτει από σφάλμα σε σφάλμα.

Μήπως έχει καμιά άπόδειξη για την ένοχή της Ισμήνης; Κι' ως τόσο μόλις οι φύλακες, σύμφωνα με τη διαταγή που έδωσε, τη φέρουν μπροστά του, άμέσως, πριν ζετάση, της ρίχνεται με πικρά λόγια και την κατηγορεί:

«Εσύ, λέει, που σαν όχια μέσα στο σπίτι μου κρυμμένη, μου ρουφούσες το αίμα... θά όμολογήσης και συ ή μήπως έχεις σκοπό ν' άρνηθής την ένοχή σου;».

Και τότε συμβαίνει κάτι πολύ παράξενο.

Η Ισμήνη, που πριν φάνηκε πώς από φόβο άμέλησε το ιερώτερο χρέος και προσπάθησε μάλιστα να βάλη λογική στην Αντιγόνη και να την άποτρέψη από την άπόφαση που είχε πάρει... τώρα που όλα τέλειωσαν, που βλέπει πώς άπομένει μόνη πιά στη ζωή άφου άρνήθηκε να βοηθήσει την άδερφή της, μετανοώνει, ντρέπεται για την προτερινή διαγωγή της, δέ θέλει να σωθή μόνη. Γι' αυτό άπαντά στόν Κρέοντα:

('Ακολουθεί)

Μ. Άναστασίου

Άγωνίστηκε πολύ ή Έλλάς για νά έλευθερώση την Ήπειρό. Το αίμα έρρευσε σε ποταμούς και οι θυσίες ήταν μεγάλες, άνάλογες προς την έλευθερία που έχαιρίζετο σε σκλάβους άδελφούς. Οι Έλληνες πολεμιστές έθαψαν με το αίμα τους τις βουνοπλαγιές και τα όστα τους βρίσκονται άκόμη θαμμένα έδω κι' έκει, καθαγιαζόντα τούς ιερούς χώρους, τούς όποιους σήμερα, με την άνδρεία του και την άποφασιστικότητά του ύπερασπίζει ο Έλληνικός Στρατός. Και ή έποποιία αυτή τραγουδήθηκε από τούς ποιητές της έποχής που με τη σειρά τους ένθουσίαζαν στρατό και λαό!...

Ο Βουγιουκλάκης τραγουδά:

Στά ξακουσμένα Γιάννενα, στού Πύρρου την
[Πατρίδα,
την "Ένωσι κι' Έλευθερία, άγκαλιασμένες
[Είδα,
στη μέση ο Στρατηλάτης μας σ' δλόχρυσό
[του άτι
και σταματούσε με χαρά στού Πύρρου τό
[παλάτι...]

Στής λίμνης τα γλυκά νερά, τα κρυσταλλένια
[τ' άσπρα,
έκει που καθρεφτίζεται ο ούρανός με τ' άστρα,
τώρα οι κύκνοι κολυμβούν και τραγουδούν
[τ' άηδόνια
πώς πέρασαν άγύριστα τ' Άλή Πασά τα
[χρόνια...]

Ο Άλέκος Γαλανός γράφει με τόν τίτλο «Μπιτζάνι»:

«Γκρεμιστηκε ο Γολγοθάς, έπεσε το Μπιτζάνι,
πάει τού λύκου τό μαντρί, σκορπίστηκε ή
[στανή,
με τις φαρμακερές σκιές κοσκοκεφαλισμένες,
κι' απάνω στα συντρίμματα ψυχές άγαστη
[μένεσι
Άπό τα χρόνια τα παλιά κι' από τα τωρινά
[να μας
γιορτάζουν την άνάστασι. Πετούν δλόγυρα
[μιας
ίσκιοι παλαιοί και τωρινοί, γιομάτοι φως και
[μύρα...]

...Τά Γιάννενα τα δύστυχα, τα πολυπικρα-
[μένα
τόσους καιρούς στα σύννεφα στα μαύρα δι-
[πλωμένα
σά νύφη στολιστήκανε, άνοίξανε σαν κρίνος
και σαν γαμπρός μωριόφωτος μπαίνει ο Κων-
[σταντίνος...]

Ο Στέφανος Δάφνης άφιερώνει τις πολεμικές του στροφές στα «Γιάννενα»:

Άπ' έξω από τα Γιάννενα, σ' ένα ψηλό κλαδί
πουλί πουλάκι έκάθησε και γλυκοκελαϊδεί.
Άνοιχτε στράτα διάπλατη και στράτα μυ-
[ρωμένη,
κι' έρχεται ή Λευτεριά ή κυρά με τ' άνθη στο-
[λισμένη.

Τ' άκούνε οι σκλάβοι που βαθεία σ' όνειρο
[βαθύ ζούνε
και τα κεριά έτοιμάζουνε και τούς παλμούς
[κρατούνε
και τό καλό φθινόπωρο με κάποια άνατρι-
[χίλα
στρώνει τ' δλόχρυσο χαλί με τα στενά του
[φύλλα...]

Ο Κωνσταντίνος Λυκόρτας τραγουδάει την άλωσι των Ίωαννίνων:

Σήκω καμμένη Άλή Πασά
να ίδής τα Γιάννενα σου
τά πήρανε οι Έλληνες
δεν είναι πιά δικά σου.

Και πιό κάτω.

Η πονεμένη Ήπειρος
πανήγυρι έτοιμάζει,
στο Μέτσοδο έλευθερος
ήλιος γλυκοχαράζει.

Και ή Χειμάρρα ή έακουστή
φορεί τα γιορτινά της
γιατί έλευθερώνονται
μαζί τα Γιάννενα της.

Και μπαίνει μέσα ο Στρατός
και τα θεριά λουφάζουν,
των Βοτσαράων αι ψυχαι
σκιρτούν κι' άναγαλλιάζουν.

«Χίλια καντάρια ζάχαρι
να ρίξετε μεσ' στη λίμνη,
για να γλυκάνη τό νερό
να πιή ή Κυρά Φροσύνη».

Νά πιούν τα λεδεντόπαιδα
με την περίσσεια χάρι,
να πιή και ο Διάδοχος
τό άξιο παλληκάρι.

Πού πήρε με τό χέρι του
τό άπόρθητο Μπιζάνι,
και μπαίνει μεσ' στα Γιάννενα
Άνάστασι να κάνει.

Επίσης ο Άντώνιος Μαυρουκάκης άφιερώνει στους Προμάχους της Ήπειρου ένα χαρακτηριστικό έπίγραμμα:

Γενναίοι έλευθερωταί
της άδελφής Ήπειρου,
σαν άστρα δέ να λάμπετε
στα πλάτη τού άπείρου.

Επίσης ο Στατισλάος Σ. Μενείκος στο ποίημά του «Μπάτε κορίτσια, στο χορό», γράφει:

Έφριξαν τα Γιάννενα άπ' της σκλαθιάς τόν
[πόντο,
της λίμνης έθολώσανε τά γάργαρα νερά
άπ' τού Άλή τήν άτιμία, τό θάνατο, τό φόνο
που σκόρπισαν στην Ήπειρο τη μαύρη συμ-
[φορά.

Τώρα λεθέντης, μορφονιός διαβαίνει παλλη-
[κάρι
και σάς χαρίζει λευτεριά, τού Έθνους τό
[καμάρι...
Μπάτε, κορίτσια στο χορό κι' άρχίσετε τρα-
[γουδία
σκορπίστε και στο διάδα του της Κιάφας
[τά λουλούδια!

Ο κ. Φωκίων Πανός άφιερώνει σε ποιήματά του με τόν τίτλο «Τά Γιάννενα», τ' άκόλουθα:

Με τού Σκαμάνδρου τα νερά, τού Όλύμπου
[την κορφή
Γύρισε τώρα μια στιγμή και τό φρικτό Μπι-
[τζάνι
Κοιτώντας πές «ή δόξα μου τη δόξα σου δεν
[φθάνει».

Και την κλεισμένη μας καρδιά άνοίγοντας
[και πάλι

Ψάλλε κι' σιάνια ψάλλε,
Χαρήμε, χαρήμε,
Χρυσή Λευτεριά.
Στά Γιάννενα λάμπει,
Γελούν όρη, κάμποι,
Τό σύμπαν γελά.

Ο Γεώργιος Δ. Παράσχος στο ποίημα του «Οι Ήρωες τού Μπιζανίου», τραγουδεί:

Πού είσαι τώρα λεβεντιά τού Κίτσου τού
[Τσαβέλλα
και σεις που πολεμούσατε εις της Γραβιάς
[τό χάνι;
Νά ήθε, έλάτε, τούς πεζούς, να δήτε φου-
[στανέλλα,
πώς πέφτουν μέσα στη φωτιά κεί πέρα στο
[Μπιζάνι!

Γίγαντες είναι ή θεοί; Κορμί αυτοί δεν έ-
[χουν;
Θαρρείς ο Άρης από μπρός ότι κρατεί τό δόρυ
[πώς τρέχουν
κι' άκολουθούν οι γίγαντες και στη φωτιά
[τα όρη,
και σκαρφαλώνουν τά βουνά και πιάζουνε
[τα όρη.

Και παρὰ κάτω:

Ποιός ειπε πώς πεθάνατε άγωνισταί οι πρώ-
[τοι;
Ποιός ειπε ότι ή σκλαθιά στους σημερινούς
[αξίζει;
Οι Έλληνες δεν ήμπορούν να ζήσουν με
[δυσόπτη,
αυτό τό όνειρο μπορεί μωρούς ν' άποκοιμίζει.

Ποιός ειπε πώς πεθάνατε; Το αίμα δεν πε-
[θαίνει
ούδέποτε τού Έλληνος; όπου κυκλοφορήση
[θαίνει
γίνεται φλόγα και φωτιά και την καρδιά
[θερμαίνει.
Ο Έλλην πάντα πολεμά έλευθερος να ζήσει.

Ο κ. Άγγελος Σημηριώτης γράφει εις τό τραγούδι του «Ο Βασιλεύς στο Μπιζάνι»:

Βαθιά της λίμνης τα νερά, τα βαθιαντιφεγ-
[γίζουν.
Μήνα νεράιδες τ' άστροφώς τα βάθη της
[λαλίζουν
μήνα κατέχη να λουστή σε κείνα τό φεγγάρι,
[γούδια
για μήνα σκούβουν και θωρούν την όρρα τους
[τη χάρη,
τά ξακουσμένα Γιάννενα στής λίμνης τόν κα-
[θρέπτη.

Μηδ' άστρα λιώνουν μέσα τους, μηδ' φεγ-
[γάρι πέφτει,
Μηδ' τα Γιάννενα θωρούν την όμορφη θω-
[ρία τους
κι' άστράφτει έτσι μαγικά τό λαμποκόπημα
[τους.

Άπόψε σαν να ξαναζή τού Άλή Πασά ή
[κατάρρα,
τ' άστέρια θάδ' συνεψία, τά Γιάννενα ή
[τρομάρα
κι' άκούς στη νύχτα μουγκρητά και λές θε-
[ρία παλεύουν
και λές ποτάμια πιάνονται, στοιχέια ναι κι'
[άντρείωνουν,
ταυρομπαλόνε, λές, βουνά, τά βράχια τους
[γκρεμνάνε,
τά πεύκα ξεριζώνουνε και τά πετροβολάνε,
[κάνειόσουν,
όρη τά όρη κυνηγοίν να τ' άνεμοσκορπίσουν.

Τραγουδιέται ή άπελευθέρωσις της Ήπειρου... Τραγουδοῦσαν οι ποιη-
ται μας τό μεγαλουργημα εκείνο τού ήρωϊσμού και της αυτοθυσίας. Σήμε-
ρα τά παιδιά των έλευθερωτών της Έλληνικής αυτής περιφέρειας άγωνί-
ζονται να διατηρήσουν την έλευθε-
ρίαν που χάρισαν οι πατέρες των εις την Έλληνικήν Ήπειρον. Θά γράφουν
και αυτά σελίδες δόξης και ήρωϊ-
σμού.

Και οι στίχοι των σημερινών ποιη-
τών θά ξανατραγουδήσουν την δική
τους έποποιία.

Άγγ. Μεταξάς

«Η ομίχλη σκέπαζε πυκνή τὸν κάμπο· θὰ ἔλεγες νὰ τὸν ἔκοβες μὲ τὸ μαχαίρι, καὶ ἔκανε τὸ σκοτάδι ἀκόμη βαθύτερον.

Ὁ λοχίας Καναβὸς μαζί μὲ τρεῖς στρατιῶτες ἐπήγαινε στοὺς διπλοσκοπούς νὰ κάμῃ τὴν συνηθισμένην ἔφοδο.

Εἰς ὀλίγο ἐσίμωσε εἰς τοὺς πρώτους, εἶπε τὸ παρασύνθημα καὶ ἦλθε κοντά. Ἦυρε ὅμως καὶ τοὺς δυο σκοποὺς ἀναταραγμένους καὶ ἀνήσυχους.

— Τί τρέχει μωρὲ παιδιά;... μὴν ἀκούσατε τίποτα;...

— Ξέρω καὶ γὰρ κύρ λοχία!... δὲν ξέρουμε τί νὰ εἰποῦμε... μὰ ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα σὰν ν' ἀκούμε ἀπὸ μακριὰ κάτι πνιγμένους κρότους... Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς εἶναι κοντά μας ἄλλος καταυλισμός. Πάλι ὅμως ξέρω καὶ γὰρ! Μπορεῖ νὰ γελιώμαστε. Νά! γιὰ ἀκουσε καὶ σύ!

Ὁ λοχίας ἔστησε τὸ αὐτὶ τοῦ εἰς τὴν σιγαλιά τῆς νύκτας μιὰν στιγμή, καὶ τὰ μάτια τοῦ ἐφάνηκαν σὰν νὰ ἦθελαν νὰ τρυπήσουν τὸ σκοτάδι. «Ἐπειτα ἔσκυψε κάτω καὶ ἔβαλε τὸ αὐτὶ τοῦ εἰς τὸ χῶμα γιὰ ν' ἀκούσῃ καλύτερα.

Μωρὲ σὰν νὰ ἔχῃς δίκιο... εἶπε ἔπειτα ἀπὸ λίγο, κάτι τρέχει ἐδῶ. Καὶ ὅμως ἡ ἀναγνώρισις ποὺ ἐκάνανε ὅταν φθάσαμε τὸ ἀπόγευμα ἔδειξε ἐλεύθερο τὸ μέρος...

«Ἐσκυψε πάλι, ξανάκουσε καὶ μιὰν στιγμή ἔβυσε τὸ κεφάλι τοῦ σὰν νὰ ἐσυλλογίζετο τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ.

— Ἐμεῖς ὅτι εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ εἰδοποιήσουμε... εἶπε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς διπλοσκοπούς.

Ὁ λοχίας ἐσήκωσε ἀποφασισμένος τὸ κεφάλι.

— Ρε Κουσκούρη! εἶπε εἰς ἕνα στρατιώτη γράφοντας λίγες γραμμὲς μὲ μολύβι, πᾶρε τοῦτο δῶ τὸ χαρτί καὶ τράβα στὸν κύριο ἀνθυπολοχαγό... Ἐγὼ θὰ πάω νὰ ἰδῶ τί τρέχει καλὸ κακό.

Ἐσεῖς, ἐξακολούθησε εἰς τοὺς διπλοσκοπούς, μέινετε ἐδῶ στὴ θέσιν σας, καὶ μὲ τὸ παραμικρὸ ποὺ ἰδῇτε φωτιά... νὰ δώσετε εἰδοσί!...

Ἐμεῖς ἔμπρός παιδιά!... εἶπε εἰς τοὺς ἄλλους· σὰς θέλω, μάτι ἀητοῦ, ποδάρι λαγοῦ καὶ στὸ χέρι τὸ μάνλιχρ ἔτοιμο... Γιὰ πάμε νὰ ἰδοῦμε τί εἶναι αὐτὸς ὁ μπαμπούλας!...

Ὁ λοχίας Γεώργιος Καναβὸς ἦταν ἕνα παλληκάρι ποὺ δὲν ἐγνώριζε φόβο, ἀπόδειξε ὁ βαθμὸς τοῦ ποὺ τὸν εἶχε πάρει «ἐπ' ἀνδραγαθία». Ἀλλὰ δὲν εἶχε μόνον τὴν ἀφοβία, εἶχε καὶ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν ἀπόφασι.

Ἀρπαξε ἀμέσως τὰ πράγματα, ἀμέσως ἀποφάσισε καὶ ὅτι ἀποφάσισε ἀμέσως τὸ ἐκτελοῦσε.

Ἐτράθηξαν λοιπὸν μέσα εἰς τὸ σκο-

τάδι σὰν λαγώνικα ποὺ φερμάρουν τὸ κυνήγι, σκυφτοί, μὲ τὸ μάτι τριβέλλι εἰς τὸ σκοτάδι, τὸ αὐτὶ στημένο καὶ τὸ μάνλιχρ ἔτοιμο.

Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ὁ λοχίας τοὺς ἔκανε νόημα μὲ τὸ χέρι νὰ σταθοῦν καὶ ἄκουε μὲ ὀλην τὴν προσοχὴν τοῦ.

Καὶ ὅμως ναί! Εἶχαν δίκιο οἱ διπλοσκοποί... Ὅσο προχωροῦσαν ἔφθανε καθαρότερος ὁ θόρυβος. Σὰν πατήματα, σὰν ἀναταράγματα μουλαιῶν, σὰν πνιγμένες ὀμιλίες. Ἄλλος στρατὸς θὰ ἔλεγε πὺς ἦταν καταυλισμένος.

Μπα! Μυστήριο πράμα! Ἐλεγε ὁ λοχίας. Καὶ ὅμως τὸ ἀπόγευμα δὲν ἦταν κουνουπι ἐδῶ...

Καὶ ἔξαφνα μὲ μιὰς ἔσταμάτησε, κάμνοντας μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι νόημα στοὺς στρατιῶτες νὰ σταματήσουν.

Σὲ δέκα βημάτων ἀπόστασι δύο σκιὲς ἐφαίνοντο νὰ ζωγραφίζονται μέσα στὴν ομίχλη, ἡ μιὰ καθισμένη, ἡ ἄλλη ὀρθή.

— Μωρὲ τοῦτοι εἶναι διπλοσκοποί... εἶπε. Μπα διάολε! Ποῦ βρέθηκαν μωρὲ στὸ πλεῦρό μας;...

Πράγματι ὀλίγα λέξεις τοῦ ἐνὸς διπλοσκοποῦ τὸν ἐφώτισαν ἐντελῶς.

— Ξέρεις τί λέει κύρ λοχία; εἶπε σιγαλὰ ἕνας ἐθελοντὴς ποὺ καταλάβαινε τὴ γλῶσσα τοῦς. Βλαστημάει τὸν σύντροφό τοῦ ποὺ ροχαλίζει...

Ὁ λοχίας ἐν τῷ μεταξύ ἔπηρε τὴν ἀπόφασί τοῦ.

— Ρε Καντιώτη! ρε Μήτσουρα!... εἶπε, ἐσεῖς ποὺ εἴσατε πῶς σβέλτοι, θὰ χυμήξουμε καὶ οἱ τρεῖς ἀπάνω στὸν ὀρθό... Ἀφήστε τὰ μάνλιχρ κάτω... Ἐνα σάλτο καὶ τὸ χέρι στὸ

Ὁ σκοπὸς ἔκανε νὰ φωνάξῃ ἀλλὰ δυο σιδερένια χέρια τοῦ ἔσφιξαν τὸν λάρυγγα.

λαρύγγι νὰ μὴ φωνάξῃ... πρέπει νὰ τοὺς πιάσουμε ζωντανούς... Ἐσεῖς οἱ ἄλλοι μοῦ συγυρίζετε τὸν ἄλλο... ζωντανὸ καὶ σεις, μὲ νοιώσατε;... Ἀλλὰ νὰ μὴν ἀκουστῇ οὔτε κίχ... νοικοκυρία. Ἐτοιμοί;... Ἐμπρός! Καὶ καθὼς ὁ σκοπὸς τοῦ ἐγύρισε τὴν ῥάχι, εὐρέθηκε σὰν ἀγριόγατος ἐπάνω τοῦ μ' ἕνα σάλτο, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἐχύνοντο στὸν κοιμισμένον.

Ὁ σκοπὸς ἔκανε νὰ φωνάξῃ ἀλλὰ δυο σιδερένια χέρια δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ ἔσφιξαν τὸν λάρυγγα, ἀλλὰ χέρια δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὸν ἄρπαξαν σὰν μαγκάνια καὶ ὅσο νὰ καταλάβουν καὶ οἱ δύο ἦταν χάμω, κρατημένοι σφιχτά.

— Λίγο πανὶ μωρὲ νὰ τοὺς δέσουμε τὸ στόμα... Μωρὲ Καντιώτη! σκίσε μου τὸ πουκάμισο...

Ἀμέσως ὅμως τὸ πουκάμισο τοῦ ἰδίου Καντιώτη εἶχε γίνει κομμάτια καὶ δυο λουρίδες ἐδέθηκαν σφιχτὰ εἰς τὰ στόματα τῶν ἐχθρῶν.

— Καὶ τώρα ἔμπρός! Πάρτε τους τὰ ντουφέκια μὴν τὰ βροῦνε οἱ σύντροφοί τους καὶ πάρουν εἰδοσί, πιάστε τους ἀπ' τὰ χέρια ἔτσι... στράτα σὰν τὰ παιδάκια καὶ δρόμο στὴν δική μας τὴ γραμμή...

Γρήγορα ἡ μικρὰ συνοδεία, ψάχνοντας μέσ' στὸ σκοτάδι, ἐφθασε στὸ μέρος ποὺ περιμέναν οἱ διπλοσκοποὶ καὶ ἐκεῖ ὁ λοχίας μὲ τὸν στρατιώτη ποὺ ἤξερε τὴ γλῶσσα τοῦς ἄρχισε μίαν πρόχειρη ἀνάκρισι στοὺς αἰχμαλώτους.

Ἐκεῖνοι, τρέμοντας δλόσσωμοι καὶ νομίζοντας πὼς ἦρθε ἡ ὥρα τῶν, ἔπεσαν εἰς τὰ πόδια τοῦ παρακαλιώντας νὰ μὴ τοὺς κόψῃ.

— Βρὲ χαμένοι! τὴν ξέρετε αὐτὴν τὴ στολή;... εἶπε ὁ λοχίας ἐρεθισμένος ὅτι τὸν ἐνόμισαν πὼς μποροῦσε νὰ σφάξῃ ἀόπλους ἀνθρώπους. Τὴν εἶδατε ἄλλη φορὰ διαδόλου ἀνθρώποι ἢ νομίζετε πὼς ὅλος ὁ κόσμος εἶναι σὰν τὰ μοῦτρα σας;... Ἐμπρός! ἀφήστε τίς γυναικεῖες κλάψες κι' ἀποκριθῇτε ὅτι σὰς ρωτῶ...

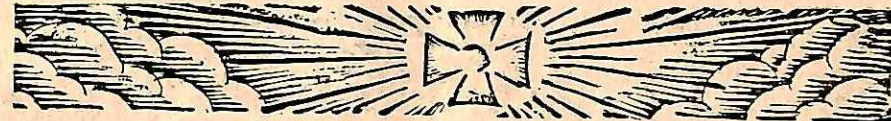
Οἱ αἰχμαλῶτοι τότε ξεθαρρεμένοι λιγάκι, ἐπειδὴ ἔθλεπαν νὰ μὴν ἔχουν σκοπὸ νὰ τοὺς σκοτώσουν, ἄρχισαν μὲ προθυμίαν νὰ λέγουν ὅτι τοὺς ἐζητοῦσαν.

Πράγματι ἦταν ἕνα σύνταγμα ἀνδρῶν ποὺ ἔφθασαν κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀφανισμένοι ἀπὸ τὴν κούρασι καὶ καταυλιστῆκαν στὸν κάμπο, ἐλπίζοντας πὼς εἶναι σὲ ἀσφάλεια εἰς τὸ μέρος αὐτό. Ἐκεῖ ποὺ ἐφύλαγαν αὐτοὶ ἦταν τὸ πυροβολικὸ ποὺ μόλις εἶχαν ξεζέψει τὰ μολύβια.

Ὁ λοχίας ἐρρουφοῦσε τὰ λόγια τῶν αἰχμαλώτων πνιγμένους ἀπὸ χαρὰ. Αἱ! μωρὲ τί λουκοῦμι τοὺς ἦρθε ἔξαφνα μέσ' στὸ στόμα τῶν.

Ὁ ἀνθυπολοχαγός!... ποῦ εἶναι ὁ ἀνθυπολοχαγός.

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 192)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

10^ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Λουκᾶ ι' 25—37)

Ἀπόστολος (Πρὸς Γαλάτας β' 16-20)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νομικὸς τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιῆσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσας; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πὼς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὀρθῶς ἀπεκρίθη· τοῦτο ποιεῖ καὶ ζῆσθ. Ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστὶ μου πλησίον; Ὑπολάβων δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀνθρώπος τις κατεβαίνεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχά, καὶ λησταὶ περιέεσαν· οἱ καὶ ἐκθύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανή τυχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερὺς τις κατεβαίνεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρήλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἔλθων καὶ ἰδὼν ἀντιπαρήλθε. Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη. Καὶ προσελθὼν κατέβησεν τὰ τραῦματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ ὀνον, ἐπιθιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτήνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον ἐξεβάν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅτι, ἂν προσδοκηθῇς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γενόμεναι τοῦ ἐλεησάντος εἰς τοὺς ληστας; Ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιῆσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως.

Ἀδελφοί εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, ἐάν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν ἠρπώμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιοῦσθαι ἐξ ἔργων νόμου πάσα σὰρξ. Εἰ δὲ ζητούμεν δικαιοῦσθαι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ, ἅρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο. Εἰ γὰρ ἁ κατέλυσεν αὐτὰ πάλιν οἰκοδομῶ, παραδόντων ἐμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον. ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστὸς συνσταύρωμα· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

* ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ *

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μὲ τὴν περιπόνησιν τοῦ αὐτὴν πρὸς τοὺς Γαλάτας, μᾶς λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς εἶναι τὸ σπουδαιότερον ἐξ ὅλων ἐκείνων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἐπιδιώκῃ κάθε ἄνθρωπος. Παράδειγμα αὐτοῦ μᾶς φέρει τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτοῦ τοῦ λέγοντας ὅτι αὐτὸς ποὺ πρῶτα ἦταν φανατικὸς ὁπαδὸς τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας κι' ἐνόμιζε ὅτι τηρῶντας τὰς ἐντολὰς αὐτῆς θά σωθῇ, ὅταν κατόπιν ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ ἀμέσως ἐκτάλασε ὅτι μόνος ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως δὲν ἦταν ἀρκετὸς γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ, καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἰρε καμμιὰ δυσκολία νὰ ἔρρη ἀντιμέτωπος μὲ τοὺς ὁμοθηρῶντες τοῦ Ἰουδαίου καὶ συγχρόνως νὰ γίνῃ φανατικὸς ὁπαδὸς τοῦ Χριστοῦ.

Λοιπὸν καὶ ἡμεῖς παραδειγματιζόμενοι ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Παῦλον ἄς πιστεῦσωμεν ἀκλόνητα ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ σωθῶμεν χωρὶς νὰ πιστεῦσωμεν ἀπολύτως στὰ διδάγματα καὶ τὰς παραγγελίας τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία τίποτε ἄλλο δὲν ἔχει σκοπὸ παρά τὴν σωτηρία ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων ἀνθρώπων.

Ὅχι μόνον ὁ Παῦλος, ἀλλὰ καθὼς γνωρίζομεν καὶ οἱ 12 μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦσαν ὁπαδοὶ τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ καθόλου δὲν ἐδίστασαν νὰ τὴν ἀπαρνηθοῦν, ἀμέσως μόλις ἐφωτίσθησαν ἀπ' τὴν ὁψηλὰ διδασκαλία τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Παῦλος λοιπὸν, ἀφοῦ ἀπρηνήθη τὸν Ἰουδαϊσμὸν, ἤρρισε μὲ ζῆλον μεγάλῳ τὸ ὕψηλόν τοῦ ἔργου, ποὺ σκοπὸ εἶχε τὴν ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερη διάδοσι τοῦ Εὐαγγελίου. Στὴν ἐπιστολὴν τοῦ δὲ πρὸς τοὺς Γαλάτας, θελώντας νὰ τοὺς στερεώσῃ στὴν χριστιανικὴ πίστιν, μεταξὺ τῶν ἄλλων σοφῶν συμβουλῶν τοῦ λέγει καὶ τὴν φράσιν· «Ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῷ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». Ἦταν σὰν νὰ ἔλεγε ὅτι ἡ παρούσα ζωὴ τοῦ κόσμου αὐτοῦ δὲν εἶχε δι' αὐτὸν καμμιὰ ἀξία, ἐφ' ὅσον ἔζη μὲ τὴν πίστιν πρὸς τὸν Χριστὸν ὡς δὴ γόν καὶ ρυθμιστὴν τῆς ζωῆς τοῦ. Πιστεύοντας στὸ Χριστὸ ἔνοιωσε τὸν ἑαυτοῦ τοῦ εὐτυχισμένου καὶ ἀ-

διαφοροῦσε γιὰ κάθε εἰδους ἄλλη εὐχαρίστησι, οἱ κόποι δὲ, αἱ ὁδοιπορίαι τοῦ καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ διωγμοὶ καὶ τὰ βασανιστήρια ποὺ ἐχί λίγες φορὲς ὑπέφερε δὲν ἔκαναν σ' αὐτὸν καμμιὰ ἐντύπωσι. Τὸ ἀντίθετο μάλιστα μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ὅτι συνέβαινε σ' αὐτόν. Τὸν εὐχαριστοῦσαν καὶ τοῦ ἐχαλύδωναν ἀκόμη περισσότερο τὴν πίστιν τοῦ στὸ Χριστό. Τὸ ἴδιο ἀκριβὲς μπορεῖ καὶ σ' ἐμᾶς νὰ συμβῇ ἂν πραγματικὰ ἐμπνεώμεθα ἀπ' τὴν Χριστιανικὴν πίστιν. Γιατί τί θὰ μᾶς ὠφελήσῃ ἡ ζωὴ ἂν δὲν ἀκολουθοῦμε τοὺς λόγους τοῦ Εὐαγγελίου; Τέτοια ζωὴ δὲν διαφέρει τίποτε ἀπ' τὴν ζωὴ ἐνὸς ὁποιοῦδήποτε κτήνους. Εἶναι μιὰ ζωὴ ποὺ δὲν ἐμπνέεται ἀπὸ ὁψηλὰ ἰδανικά, μιὰ ζωὴ ὀλισθητικὴ καὶ δίχως κανένα προορισμὸ καὶ ἐπιδιώξει. Καθημερινῶς συναντᾶμε μπροστὰ μας πολλοὺς τέτοιους ἀνθρώπους. Αὐτοὶ δὲν ἔχουν ἄλλο σκοπὸν παρά τὰς σαρκίτικας ἀπολαύσεις καὶ τὴν ἀποκτησί ὅσον τὸ δυνατόν πλεονάζοντες φθαρτῶν ὁρησῶν. Εἶναι ἀνίκανοι νὰ σκεφθοῦν κάθε τι εὐγενὲς καὶ ἰδανικόν. Πέρα ἀπ' τὸν ὀλισκὸν τοῦ κόσμου δὲν μποροῦν νὰ διακρίνουν τίποτε. Εἶναι δηλαδὴ σὰν τὸ ζῶον ποὺ ἐκτὸς ἀπ' τὸ παχνὶ τοῦ δὲν βλέπει τίποτε ἄλλο. Ἀλλὰ τὰ ζῶα κάνοντας αὐτὸ εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένα, γιατί ἐξέρμε πὼς ὁ μεγάλος δημιουργὸς τὰ ἔκαμε χωρὶς λογικόν. Ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος, ποὺ εἶναι τὸ τελειότερον ἔργον τοῦ, τὸ ἀποκορύφωμα τῆς δημιουργίας τοῦ, αὐτὸς ποὺ προκίεσθηκε ἀπ' τὸ Θεὸ μὲ τὸ λογικόν, εἶναι δικαιολογημένος νὰ ζῇ ὅπως τὸ κτήνος; Εἶναι οὖσαυτὸ νὰ ἀχρηστεύῃ τὸ λογικόν του; Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι, ποὺ φαινομενικὰ στὰ μάτια τῶν ἄλλων φαίνονται εὐτυχισμένοι, πραγματικὰ εἶναι δυστυχεῖς καὶ ἀξιολύπητοι. Ἡ ζωὴ τοῦς εἶναι πραγματικὰ δίχως καμμιὰ χάρι. Γι' αὐτὸ κι' ἡμεῖς ποτε ἂς μὴ ἐπιθυμῶμε μιά τέτοια ζωὴ, καὶ ἂς ἔχωμε πάντα στὸ νοῦ μας

Πηγὴ λοιπὸν ἀπιστιοδοξίας, φθῶν, ἀγωνίας, εἶναι ἡ ἄλλειψις ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, καθὼς εἰπαμε στὸ περασμένον. Ἀπ' αὐτὰ τὰ δυσάρεστα ἀποτελέσματα, ποὺ κάνουν τὴν ζωὴν μας στενόχωρη καὶ πικρὴ, θέλωμε νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ὁ μεγάλος μας Διδάσκαλος καὶ Λυτρωτής, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ ἔξερ καλὰ, σὰν πάνσοφος καὶ παντογνώστης, τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν θλίψιν ποὺ μ' αὐτὲς γεμίζει τὴν ψυχὴν μας ἡ ἀπιστία. Καὶ ἡ ἔξερ ἀκόμη πὼς τὸ μοναδικὸ καὶ θαυματουργὸν φάρμακον, ποὺ δίνει τὴν υγίαν στήν ψυχὴ καὶ γεμίζει ἀπὸ χαρὰς κι' ἀπὸ αἰσιοδοξίας τὴν ζωὴν μας, εἶναι ἡ πίστις. Γι' αὐτὸ φρόντισε πολὺ νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ ἐμπιστοσύνη, βαθεῖα πίστις πρὸς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν.

Πολύτιμη καὶ βαθυστάχαστη, ὅπως πάντοτε, ἡ διδασκαλία τοῦ γιὰ τὸ μεγάλο τοῦτο θέμα. Κι' εἶναι πράγματι πηγὴ παρηγορίας γιὰ κάθε ἄνθρωπον τὰ λόγια αὐτὰ ποὺ κήρυξε τὸ ἀλάνθαστον στόμα τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου, Ἰδαιτέρως μάλιστα εἶναι πηγὴ παρηγορίας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τῆς σημερινῆς γενεᾶς, τῆς δικῆς μας ἐποχῆς.

Ἀφορμὴ, καθὼς εἴπαμε, νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ὁ Κύριος, ἦρθε ἀπ' τὴν ἀγωνία καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν ποὺ προκαλεῖ ἡ ἀπιστία στὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ. Στὰ λόγια τῆς ἀμφιβολίας, στοὺς δισταγμένους καὶ στίς ἀπίστες σκέψεις ἔδωκεν ἀποστομωτικὰς ἀπαντήσεις ὁ Ἰησοῦς. Μὴν ὀλιγοπιστῇτε, Χριστιανοί, μὴν ἀπελπίζεσθε, μᾶς λέει. Σ' ὅποια περίεω, ἀπορροή, ποὺ ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ Χριστὸ εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ κι' εὐτυχισμένη. Μόνον μιά τέτοια ζωὴ θὰ μᾶς φέρῃ τὴν πραγματικὴν σωτηρίαν μας.

στασι κι' ἂν εἴστε, σ' ὅποιον κίνδυνον κι' ἂν βρισκόσαστε, ὅποιες δὴποτε δυσκολίες κι' ἂν ὀρθῶνται μπροστὰ σας, μακριὰ ἡ ἀπελπισία κι' ἡ ἀπόγνωσις. Καλὴ ἐργηστέ καλὰ μέσα στὴν ψυχὴν σας, ἐντυπωσάτε βαθεῖα κι' ἀνεξάλεπτα στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδίαν σας τὴν πεποίθησιν τοῦτην· Πῶς ὁ Θεὸς σὰς βλέπει, σὰς ξέρει, σὰς παρακολουθεῖ μὲ μάτι στοργικόν. Ξέρει ἐσάς, καὶ ξέρει κι' ὅλες τίς ἀνάγκες καὶ δόλους τοὺς κινδύνους, ὅλες τίς δυσκολίες σας.

Πὼς τίς ξέρει; Τίς ξέρει, γιατί εἶναι παντογνώστης. Τίς ξέρει γιατί εἶναι παντοῦ, γιατί τὸ βλέμμα τοῦ τοῦ θεοῦ εἰσδίδει παντοῦ, βλέπει τὰ πάντα. Εἰσχωρεῖ ὡς σ' αὐτὰ ἀκόμη τὰ βάθη τῆς ψυχῆς καὶ τῆς συνειδήσεώς μας. Κι' ἂν ὁ Θεὸς ὁ παντογνώστης καὶ πανταχοῦ παρὼν εἶναι σὲ θέσιν νὰ γνωρίσῃ κάθε τι ποὺ συμβαίνει στὸν καθέναν ἀπὸ μᾶς ἀτομικῶς, ἄλλο τόσο εἶναι σὲ θέσιν νὰ ξέρῃ καὶ ὅτι συμβαίνει σὲ ὅλους, ὅτι συμβαίνει στὸ ἐθνικὸν μας σύνολον. Ἀς εἰμεθα ἀπολύτως βέβαιοι γι' αὐτό. Ἀς μὴ μᾶς μένῃ οὕτε ἡ ἐλάχιστὴ ἀμφβολία. Μᾶς ἐβεβαίωσε μὲ τὸν κατηγορηματικώτερον τρόπο τὸ στόμα τῆς ἀληθείας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Μᾶς ἐβεβαίωσε καὶ μᾶς εἶπεν· «Οἶδεν ὁ Πατὴρ ὁμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀνάγκων».

Τὸ κήρυγμα τοῦτο τοῦ Ἰησοῦ ἂς ἐγκολπαθῶμεν σφιχτά. Εἶναι κήρυγμα ἐμπιστοσύνης, δυναμείας, αἰσιοδοξίας. Ἀγωνιζόμενοι, καταβάλλοντες ὅλες τίς δυνατεὲς προσπάθειες, καὶ χρησιμοποιοῦντας ὅλα τὰ μέσα ποὺ διαθέτουμε, ἂς ἀντιλάβωμε δυνάμεις στοὺς ἀτομικοὺς καὶ στοὺς γενικώτερους ἀγῶνες μας ἀπ' τὴν ἀστείρευτὴν πηγὴ ἐνισχύσεως, ἀπὸ τὸν φιλόστοργον Πατέρα μας «τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

A. I. ΓΚΙΑΛΑΣ

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ Β. ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ Η ΙΤΑΛΙΑ

Οι Ιταλοί υπήρξαν ανέκαθεν έχθροί μας. Μπορεί οι Έλληνες στις κρίσιμες στιγμές του Έθνικού τους βίου να τους εφάνησαν χρή-

Η Έλληνική Χειμάρρα, ή Έλληνική περιφέρεια της Κορυτσάς, δολοκλήρη ή Βόρειος Ηπειρος άπωλέσθησαν, χάρις εις την Ιταλι-

σμούς σε νέα δουλεία! Και όταν ο ελληνικός στρατός το Φεβρουάριο του 1914, έκτελώντας βαρυσάλων της Πρεσβευτικής τάς αποφάσεις, εγκατέλειπε τα ελληνικά έδάφη της Βορείου Ηπείρου, οι Έλληνες κηρύσσουν την επανάστασί τους...

Επί κεφαλής του λαού ή Έκκλησία. Ο Δριύνουπόλεως Βασίλειος, ο Βελλάς και Κονίτης Σπυρίδων, επικεφαλής του λαού εκήρυξαν έν όνόματι της Έλληνικής Πατρίδος και του Θεού την ανεξαρτησίαν της Βορείου Ηπείρου! Και εξέλεγη άμέσως και ή προσωρινή κυβέρνησις με τους Χρηστάκη Ζωγράφον, και τους δύο Μητροπολίτας και με ύπουργούς των έξωτερικών τόν Άλ. Καραπάνον, των Οικονομικών Ι. Παρμενίδην και Στρατιωτικών τόν άντισυνταγματάρχην Δούλην.

Η προσωρινή κυβέρνησις

Συνταγματάρχην Δ. Δούλην Χειμάρραν

Η έν Άργυροκάστρω συνέλευσις, αποφασίσασα να άντιστή κατά πάσης άποφάσεως της Εύρώπης, σφαγιαζούσης τα δικαιώματα της έν άλληλεγγύη κηρυχθείσης Ηπείρου και ύπερασπίσθι δια τών όλων τα δίκαια αυτής, έστήριξε την τοιαύτην απόφασιν της άφ' ένός μεν εις τόν Θεόν και τό δίκαιον και άφ' έτέρου εις τάς δυνάμεις της και τάς του Πανελληνίου, λόγω της εις πάσαν περίπτωσιν κηρυχθείσης έθνικής άλληλεγγύης. Το προεδρείον της έν Άργυροκάστρω Συνελεύσεως άποθέσταν εις την έγναυσμένην ύμνν φιλοπατρίαν, τους δεσμούς του αίματος και εις τα γενναία ύμννν άίσθήματα, εύέλπιστοι ότι ύμννν επίλεκτον τέκνον της εϋάνδρου και τετιμημένης Ηπείρου, κάλουμες τα επίλεκτα του Πανελληνίου τέκνα εις βοήθειάν της, θέλετε σπεύσει να ταχήτε υπό τάς διαταγάς της.

Ο Πρόεδρος
† Δριύνουπόλεως ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Αντισυνταγματάρχην Δ. Δούλην Χειμάρραν

Νύν τα της πατρίδος Ιστανται επί ηηρού άκμης. Νύν ελπέρ ποτε αυτή έχει μεγίστην ανάγκην των ύπηρεσιών των τέκνων της. Η εϋάνδρος στερείται αξιωματικών,

Η έν Δελφίνω παράδοσις της Σημαίας εις Αυτόνομίας εις τό εκεί Σύνταγμα των Ίερολοχιτών.

με στρατιώτας που έθελονται επανάστατάι προσήλθον μόνοι τους τόσο από τη Βόρειο Ηπειρο όσο και από την υπόλοιπη Ελλάδα, ξεκαθάρισε τα έδάφη, και μέσα σε λίγες ήμέρες είχε γίνει κύρια πλέον της Βορείου Ηπείρου, τό κράτος της ήταν ή «Αυτόνομος Ηπειρος», της οποίας ένας μόνο πόθος κι' ένας μόνο σκοπός ώδηγούσε τάς πράξεις: Να ένωθι με την Ελλάδα.

Είναι ώραία τα Ιστορικά Έγγραφα του διορισμού του Δούλη ως ύπουργού των Στρατιωτικών και ή άπάντησίς του. Τά παραθέτομεν ως έχουν!...

οΐτινες να αναλάβωσι τό στρατιωτικόν κίνημα. Ο Ζωγράφος και Καραπάνος έφθασαν άλλά άνευ αξιωματικών. Η κινδυνεύουσα Πατρίς στρέφει τα βλέμματα της προς σε, τό γνήσιον και επίλεκτον αυτής τέκνον και Σού προσφέρει την τιμήν να την σώσης, αναλαβάνων την αρχηγίαν των άνδράν, οΐτινες απεφασίαν να προσφέρουν επί του βωμού της το τίμνον αυτόν αίμα. Έχομεν την πέποιθσιν ότι ή Ηπειρωτική σου καρδιά θα περιφορήσθι πάσαν άλλην σκέψιν και θα σπεύσθι να σώσθι λαόν άπεινωσμένον. Όλα τα άλλα σημεία του άγώνος προπαρεσκευάσθησαν. Ο αρχηγός μόνον λείπει. Δεν πιστεύομεν να μην θελήσθι να άπαθανάτισθι τό τιμημένον όνομά σου με την ώρασιότєran των θυσιών. Όλας τάς έλπίδας του Ιερωτάτου άγώνος μας εξαρτώμεν από σε και μη θελήσθι να τάς διαψεύσθι. Έν όνόματι της στραγγαλιζομένης Πατρίδος επικαλούμεθα τάς ύπέρ αυτής γενναίας σου ύπηρεσίας. † Ο Δριύνουπό-

12ον
Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΤΑ
ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ

Ένω δέ την εποχή εκείνη τα καλλίτερα παλληκάρια της Ελλάδος έκαναν μεγάλα κατορθώματα, ο Θησεας, όπως μας λέει ο Ηρόδωρος, δεν έλαβε μέρος σε κανένα, εκτός από τη βοήθεια που έδωσε στους Λαπίθες κατά την κενταυρομαχία. Άλλοι πάλι πιστεύουν πως έλαβε μέρος στην Άργοναυτική έκστρατεία μαρκάροντας μαζί με τόν Ιάσωνα για την Κολχίδα και πως έβοήθησε τόν ήρωα Μελέαγρο να ξεκάνη τόν Καλυδώνιο κάππο.

Από τη βοήθεια μάλιστα αυτή λένε πως έβγήκε και ή παροιμία: «τίποτα χωρίς Θησεά». Τό ίδιο λένε και πως από τη συνήθεια που είχε να κάνη ολομόναχος τους δικούς του άθλους, χωρίς τη βοήθεια κανενός, βγήκε κι' ο λόγος: «άλλος Ηρακλής αυτός». Έβοήθησε ακόμα ο Θησεάς τόν βασιλιά του Άργους, τόν Άδραστο, κατά τόν πόλεμο των έπτά επί Θήβας, να πάρη και να θάψη τα παλληκάρια του που έπεσαν κάτω από την άκρόπολι των Θηβών, την Καδμεία. Κι' αυτό όχι νικώντας τους Θηβαίους, όπως μας λέει ο Εϋριπίδης στην τραγωδία του «Ικέτιδες», αλλά πείθοντας τους να συνθηκολογήσουν. Έτσι τουλάχιστον λένε οι περισσότεροι. Ο Φιλόχορος, μάλιστα, μας λέει πως τότε έρωτόγιναν σπονδες γύρω από τό μάζεμα και τό θάψιμο των νεκρών του πεδίου μιας μάχης. Τό ότι πρώτος ο Η-

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ

ρακλής έδωσε πίσω στους έχθρους τους νεκρούς των για να τους θάψουν, τόχα γραμμένο κι' όλα στην Ιστορία μου για τόν Ηρακλή.

Ο ΘΗΣΕΑΣ, ΟΙ ΛΑΠΙΘΕΣ ΚΑΙ Η ΚΕΝΤΑΥΡΟΜΑΧΙΑ

Αφορμή της φιλίας του Θησεά με τόν Πειρίθου, βασιλέα του Θεσσαλικού λαού των Λαπιθών, ήτανε τό παρκατάω περιστάτικό: Άκούγοντας ο Πειρίθους τη μεγάλη φήμη της δύναμης και της παλληκαριάς του Θησεά, είχε την περιέργεια να θέλη να την δοκιμάσθι και να την γνωρίσθι προσωπικά. Γι' αυτό λοιπόν, μπήκε στόν Μαραθώνα κι' άρπαξε τα βόδια του Θησεά. Όταν, καμιά φορά, έμαθε πως ο Θησεάς άρματωμένος τόν είχε πάρει κυνήγι, άργοπόρησε επίτηδες κι' όταν είδε πως ο Θησεάς τόν έφτανε, άντис να φύγη. σάθηκε και γύρισε προς τό μέρος του για να τόν δρ. Καθώς δέ αντίκρουσε ο ένας τόν άλλο, τόσο πολύ έξαφνίστηκαν και οι δυο για την όμορφιά και τό θάρρος τους, που δεν έπολέμησαν. Πρώτος ο Πειρίθους έπρότεινε τό δεξί του χέρι στόν Θησεά ζητώντας από αυτόν να γίνη δικαστής του για την άρπα-

γή των βοδιών και λέγοντάς του πως ήτανε πρόθυμος να δεχθί κάθε τιμωρία από μέρους του. Ο Θησεάς όμως, όχι μονάχα του χάρισε κάθε τιμωρία, αλλά τόν παρακάλεσε να γίνουν από δω και μπρός φίλοι και σύμμαχοι και να σταυρώσουν όρκους για τη διατήρησι αυτής της φιλίας.

Ύστερα από αυτό τό περιστάτικό, ο Πειρίθους, σκοπεύοντας να παντρευθί την Δηιδάμεια, έπροσκάλεσε τόν Θησεά στους γάμους του, για να γνωρίσθι έτσι τη χώρα του και για να κάνη παρέα με τους υπηκόους του Λαπίθες. Στό γλέντι των γάμων τόν είχε προσκαλέσει ο Πειρίθους και τους θυρλικούς Κενταύρους. Οι Κένταυροι αυτοί ήτανε οι εξακουστοί όρεινοι κάτοικοι της άλογοτρόφας Θεσσαλίας που, όπως μας λέει ή παράδοσι, είχανε από τη μέση κι' άπάνω κορμι άνθρωπινο κι' από τη μέση και κάτω κορμι άλόγου. Άγριοι και μπεκρηδες από φυσικού τους οι Κένταυροι, φαίνεται πως έπαραιτίαν στους γάμους αυτούς του Πειρίθου και πως, στο τέλος, μεθυσμένοι, άρχισαν να φέρνονται πολύ άσχημα προς όλους τους καλεσμένους και ιδιαίτερα προς τις γυναίκες. Γι' αυτό και οι Λαπίθες, θέλοντας να τους

φέρουν σε τάξι και μην μπορώντας να τόν καταφέρουν με τό καλό, τους έστησαν πόλεμο άπάνω στο γλέντι κι' άρχισαν να τους σκοτώνουν τοξεύοντας. Έτσι, τό γλέντι αυτό έτελειώσε πολύ άσχημα για τους Κενταύρους. Γιατί, όσοι από δαύτους γλύτωσαν από τα βέλη των Λαπιθών, κυνηγήθηκαν από τους τελευταίους και, με τη βοήθεια του Θησεά, διώχτηκαν για πάντα από τη χώρα τους.

Ο Ηρόδωρος ως τόσο, μας λέει πως άλλοιώς έγιναν τα πράματα. Κατά τα γραφόμενά του, ο πόλεμος άνάμεσα στους Λαπίθες και τους Κενταύρους είχε κηρυχθί και ο Θησεάς ήρθε για να βοηθήσθι τους πρώτους. Μας λέει ακόμα πως με την εύκαιρία αυτής της έπίσκεψης στη Θεσσαλία, ο Θησεάς έφρόντισε για πρώτη φορά ν' άνταμωθί πρόσωπο με πρόσωπο με τόν Ηρακλή στην Τραχίνα, μια πολιτεία στή δυτικά του βουνού της Οίτης. Αυτό έγινε — μας λέει — όταν ο Ηρακλής είχε πάφει πιά την περιπλανητική ζωή του και είχε βάλει τέλος στους άγώνες του. Η συνάντησι τους έγινε — λέει — με πολλή έγκαρδιότητα. Πιο πιθανά μοιάζουν, ως τόσο, όσα μας Ιστορούν εκείνοι που λένε ότι πολλές φορές είχανε συναντηθί αυτοί οι δυο μεγάλοι ήρωες και πως ο Ηρακλής έμυήθηκε στή Έλευσίνα μυσθία με τη φρόντιδα του Θησεά που του έδωσε ακόμα και τόν άπαραίτητο εκείνο καθαρό για μερικές κακές πράξεις που είχε κάνει χωρίς να τό θέλη

Χειμάρραν δια να την καταστήση όρμητήριόν της, ένφ ταυτοχρόνως, άντι να στρα-

φή κατά των Αυστριακών, έφρόντισε να εγκατασταθί άνετώτερον εις την Ηπει-

Η Α. Μ. ο Βασίλειος όταν, Διάδοχος ακόμα, ύπηρετούσεν ως λοχαγός εις τό 1ον Πεζικόν Σύνταγμα.

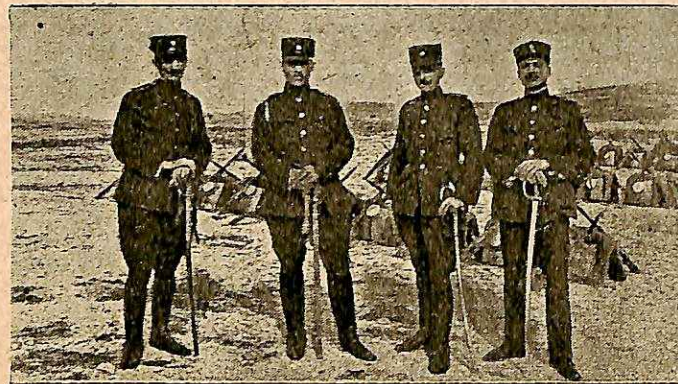
ρον και ήρχισεν ως φίλη δήθεν και σύμμαχος τάς άνά την Ηπειρον επιχειρήσεις της, καταλαμβάνουσα τα ελληνικά έδάφη, μέχρις όδ εύρέθι άντιμέτωπος των ελληνικών στρατευμάτων. Και άνέκοψε την προέλασιν της...

Όταν ο πόλεμος έτελειώσεν ή Ιταλία ήτο εκείνη που έφρόντισε να μη περιέλθι ή Βόρειος Ηπειρος εις την Ελλάδα.

Αυτή ήτο εκείνη που ένόμισην ύποχρέωσιν της να καταπνίξη τα ελληνικά δίκαια...

Ας είναι όμως βεβαία δι' έν: Η Ελλάδα δεν πεθαίνει. Η Ελλάδα αγωνίζεται σήμερα και εις τό τέμα του άγώνος αυτού ή Ιταλία θα εξαφανισθί από την Βαλκανικήν.

Ιστορικός

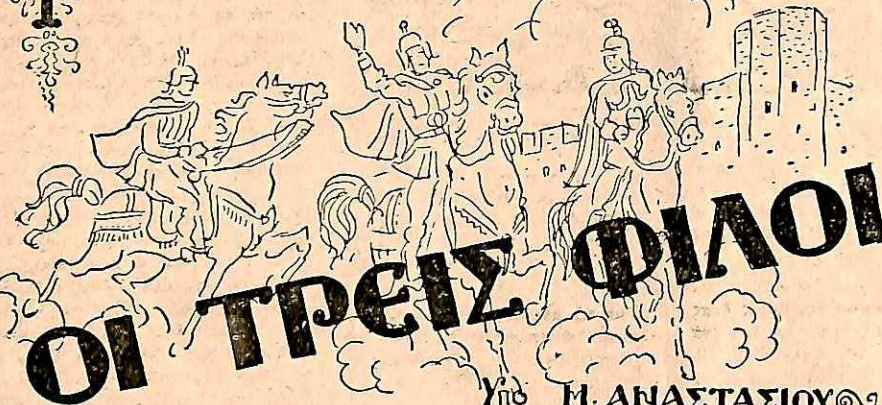

Η Α. Μ. ο Βασίλειος ως Διάδοχος κατά τό 1914 μετά αξιωματικών του λόχου του.

σιμοι! Μπορεί ακόμη και να τους προσέφεραν ύπηρεσίες στόν άγώνα τους ύπέρ της Ιταλικής ένώσεως!... Αυτοί όμως άπήντησαν εις τους Έλληνες πάντοτε με χολήν! Φθονεροί, μίσησαν κάθε ελληνική ύπόθεσι. Φθόνησαν κάθε ελληνική πρόοδο και λυπήθηκαν για την Ελλάδα, όταν πραγματοποιούσε προαιωνίους πόθους ή όταν βρισκόταν σε περιόδους έξωτερικής άνορθώσεως... Μίσησαν την Ελλάδα της 4ης Αυγούστου, γιατί την είδαν να άνυψώνεται και να μεγαλουργή και να άνοικοδομή τόν πολιτισμό της. Μίσησαν την Ελλάδα του 1912 και 1913 γιατί ή Ελλάδα μεγαλουργούσε και πραγματοποιούσε τα πλέον παράτολμα όνειρα.

Ηπειρώται επανάστατάι φρουρουγτες επίκαιρα σημεία της άγωνιζομένης πατρίδος των.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

34. (Συνέχεια)

— Πάψε λοιπόν... του είπε ένας συνάδελφός του και τον σκούνησε με τόν άγκωνα. Τό σκυλι του Βρίγγα σ' άκούει, και θά τά μεταφέρη όλα στον άφέντη του.

Ο Μιχαήλ στράφηκε.

Πίσω του, πάνω σ' ένα στυλοβάτη, ό Σεραφείμ ό νάνος σκαρφαλωμένος, άκουε με κατάνυξη τ' άφεντικό του. Τά μαύρα μικρά του μάτια ήσαν καρφωμένα άπάνω στον παρακοιμώμενο όρθάνοιχτα, κι' από τις γωνίτσες εκεί, δύο δάκρυα είχαν κυλήσει και ξεραθή πάνω στά ζαρωμένα του μάγουλα πρίν σταλάζουν, έτσι πού φαίνονταν μονάχα τά δυό γυαλιστερά τους αλλάκια.

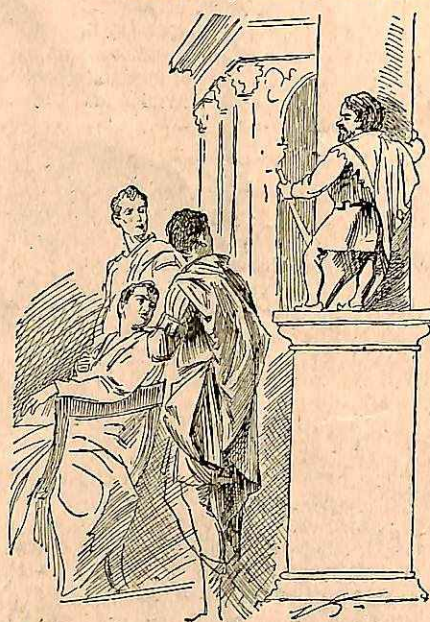
Από την πλατεία του Αύγουσταίου ακούστηκε ή βουή του κόσμου, πού μαζεώθηκε για νά μάθη γρηγορώτερα την απόφαση της Συγκλήτου... Η είδηση είχε πηδήσει κι' όλως από στόμα σε στόμα, πέρασε τά τείχη του Ιεροού Παλατιού και κείθε σκόρπισε όλουθε κι' άναψε στις καρδιές τόν ένθουσιασμό...

Οί μέρες πού άκολούθησαν έδωσαν όλοτετα διαφορετική όψη στη βασιλεύουσα. Από τά Εύρωπαϊκά και τά Ανατολικά θέματα κατάφτανε ό στρατός πού θά λάβαινε μέρος στην έκστρατεία. Στους φόρους δέν μπορούσε πιά κανείς να περπατήση λεύτερα... Αγρότες από τις άπέραντες Θρακικές πεδιάδες κι' από τά Μακεδονικά βουνά... ύστερα Άνατολίτες από την Καππαδοκία, τη Λυκαονία, τόν Πόντον, άπόγονοι Γόθων από τό Όψίκιο και τη Γαλατία, σχεδόν άγριοι πού τους έφερναν με τη βία από τις μακρινές κοιλάδες τους, μά πού με τόν καιρό γίνονταν καλοί στρατιώτες, πειθαρχικοί και άτρόμητοι... Μαρδαίτες πού έφημιζόνταν για τη θηριωδία τους και Σκλαβήνοι από τις όγτες τών Μακεδονικών ποταμών, φοβεροί λογχοφόροι, και Άρμένιοι. Άνάμεσα σ' όλους τούτους όμως ξεχώριζαν οί μισθοφόροι Ρώες. Όλόκληρο τό στήθος τους ήταν σκεπασμένο με βαρύ θώρακα από πλάκες μετάλλινες· είχαν σπαθί με πλατεία κόψη, μακρύ δόρυ και τσεκούρι κυρτό. Καμιά δύνανμη δέν μπορούσε νά τους σταματήσει σαν έκαναν έφοδο σχηματίζοντας ένα είδος σφήνας και χυμούσαν βάζοντας μπροστά τις

άσπιδες, με βαθύ άλαλαγμό πού έμοιαζε με τό μούγκρισμα του άκεανού. Η πολεμική όρμή τους έφτανε στην τρέλλα. Όταν βρίσκονταν πιά σε άπελπιστική θέση, λείι κάποιος χρονογράφος, έσκιζαν οί ίδιοι τά στήθη τους γιατί πίστευαν πώς, όποιος σκοτώνεται στον πόλεμο από έχθρό, είναι ύστερα υποχρεωμένος στην άλλη ζωή νά γίνη δούλος στο φονιά του.

Όσοσο περίφημα ήσαν και τά συντάγματα τών Χαζάρων. Λένε μάλιστα πώς κανένα στρατιωτικό σώμα δέν ήταν πιστότερο στον αυτοκράτορα και πιο πρόθυμο νά ριχτή στο μεγαλειότερο κίνδυνο για χάρη του. Μά και Ούγγροι και Πετσενέγοι και Μιρδίτες από την Άλβανία, βαδωνία σωστή από φυλές και γλώσσες γιατί ή Βυζαντινή αυτοκρατορία ήταν ένα παγκόσμιο κράτος και ό αυτοκράτορας ό κύριος της οίκουμένης, ό Ισαπόστολος, πού είχε θεϊκό προορισμό νά μαζέψη κάτω από τη σκέπη του Χριστού όλους τους λαούς και νά τους κρατήσει σε δίκαιη ειρήνη και εϋδοκία.

Οί Σαρακηνοί ήταν κοινός έχθρός, οί άσεβείς Σαρακηνοί πού καταφρο-

Ο Σεραφείμ άκουε σκαρφαλωμένος πάνω σ' ένα στυλοβάτη.

νούσαν την Τριάδα πού άρνούνταν τό θείο λόγο, οί κατάρατοι Άγαρηνοί ούς άπολέσει Κόυριος».

Στις έκκλησίες γίνονταν όλη μέρα παρακλήσεις και άντηχούσαν οί χρυσοί θόλοι από τόν ύμνο της Παρθένου: «Τη ύπερμάχω στρατηγώ τά νικητήρια...» Όχι πιά πολεμικός ένθουσιασμός μά έκταση θρησκευτική... Η έκστρατεία τούτη έμοιαζε σά σταυροφορία.

Μέσα στην κίνηση και τό θόρυβο οί τρεις μας φίλοι ήσαν άληθινά ευτυχισμένοι και πολυάσχολοι... Πάνε πιά τά ψέματα ή μεγάλη μέρα έφτασε. Είχαν καταφέρει — τό ζήτησαν για χάρη από τό Νικηφόρο — νά βρίσκονται στην ίδια ύπηρεσία... Κι' έκοπίασαν κάμποσο γι' αυτό... Πρώτα πρώτα ό Λέων Φωκάς δέν έννοούσε ν' αφήση ό Μιχαήλ, «Θά δής» του είπε «πώς νέοι άγώνες θ' άνοιξουν για μάς και δέ θά μείνωμε πολλν καιρό στη βασιλεύουσα... Είναι αδύνατο ό Σαρακηνοί μ' όλο πού τρώγονται μεταξύ τους σαν τά σκυλιά, αυτή στιγμή είναι αδύνατο νά μη βοηθήσουν τάδερχια τους άμα μάθουν πώς κινδυνεύουν... Είμαι τόσο βέβαιος γι' αυτό πού έτοιμάζομαι κι' όλως για μια έκστρατεία στη Μικρά Άσία».

Και όταν παρ' όλα αυτά ό Μιχαήλ έξακολούθουσε νά τόν παρακαλή, ό Λέων δέν επέμενε περισσότερο. «Πήγαινε» του είπε, «είτε έδω, είτε εκεί τό χρέος σου θά κάμης».

Όσο για τό Δημήτρη δέν παρουσιάστηκε δυσκολία. Τό τάγμα τών Ίκανάτων θά λάβαινε μέρος στην έκστρατεία και μάλιστα θ' άποτελούσε την ιδιαίτερη φρουρά του στρατηγού.

Από την 1 Ίουλίου άρχισαν τά στρατεύματα νά μπαίνουν στα μεταγωγικά. Συγκινητικός ήταν ό άποχωρισμός του Μιχαήλ από τη μητέρα του... Η Χρυσοθέργαινα πού δέν είχε πιά άλλη χαρά στον κόσμο παρά τό γιοι της προσπαθούσε νά είναι ψυχραιμη, μά δέν τά κατάφερε... Τά δάκρυα κυλούσαν από τά μάτια της κι' όλη την ώρα γύριζε άλλο τό πρόσωπο νά τά κρύψη.

Πότε έπαιρνε κατά μέρος τό Γρηγόρη, πότε τό Δημήτρη για νά τους παραγγείλη: «Εσείς είσαστε πιο σκεπτικοί' έχετε το νοϋ σας. Δέ θέλω βέβαια ό γιός μου νά φανή δειλός την ώρα πού πρέπει. Τό έναντίον θά ευχαριστηθώ πολύ νά μάθω πώς διακρίθηκε για την παλληκαρία του και κέρδισε τόν έπαινο του στρατηγού... Μά δέ θέλω νά ρίχνεται στον κίνδυνο, όταν δέν πρέπει, από άστοχία».

Ετσι παλεύοντας άνάμεσα στην αγάπη και τό χρέος ή Χρυσοθέργαινα προσπαθούσε, όπως όλεις οί μάνες, νά βοη κάποια δικαιολογία για τους φόβους και τις άνησυχίες της πού καταλάβαινε βέβαια πώς σε μια τέτοια επίσημη στιγμή δέν είχαν τόπο.

Στις 5 του Ίούλη οϋτε ένας στρατιώτης δέν έμενε πιά έξω.

Στό λιμάνι του Βουκουλέοντα, όπου ήταν ή περίφημη βασιλική αποβάθρα — σκαλοπάτια πού κατέβαιναν από ψηλά ως κάτω στη θάλασσα, όλο από μάρμαρο άστραφτερό και κολώνες με τόξα πάνωθε και δυό λιοντά-

Οί έφοροι, για τους όποιους μιλήσαμε στο προηγούμενο σημείωμα, συγκυβερνούσαν με τό βασιλιά, και ήσαν, σαν νά πούμε, ένα είδος συμβουλίου ή κυβερνήσεως. Βέβαια, ή βασιλική αίγλη έπεσκίαζε τους έφόρους, στην πραγματικότητα όμως ή έξουσία βρισκόταν στα χέρια τους. Τόσον οί βασιλείς όσον και ό λαός «πειθαρχούσαν στους έφόρους σαν τά παιδιά στους γονείς των», όπως λέγει κάπου ό Πολύβιος.

Ο πιο περίεργος όμως θεσμός της άρχαιας Σπάρτης ήταν ή Γερουσία, όχι για τις λειτουργίες πού τις είχαν άνατεθή, μά για τόν σκοπό τόν κοινωνικό πού επέδίωκε ό νομοθέτης νά πετύχη με τόν θεσμό αυτόν. Όπως λέγει ό Πλούταρχος, οί 28 συνεργάτες του Λυκούργου στην έπιβολή του πολιτεύματός του στη Σπάρτη, άπετέλεσαν την Γερουσία. Κατά τόν Άριστοτέλην, οί γέροντες πού συνέπραξαν με τόν Λυκούργο ήσαν τριάντα, δύο όμως δειλίασαν και την άφησαν. Έτσι κι' αυτός περιόρισε σε είκοσιόχτώ τόν αριθμό τών γερόντων, πού συνέπρατταν με τους βασιλείς στη διοίκηση του κράτους, μοιραζόνταν μαζί του την έξουσία, κι' άργότερα και μαζί με τους έφόρους. Ο Πλούταρχος αναφέρει ακόμα, πώς δέν άποκλείεται νά ήταν άληθινή και ή γνώμη εκείνων πού πίστευαν στις πυθαγόρειες ιδέες και άριθμούς. Διηλαθ ή οί γέροντες νά ώρίσθησαν έξ άρχης είκοσιόχτώ «έπειδή ό αριθμός άποτελείται από την έπτάδα πολλαπλασιαζομένη με τέσσερα και εις τά μέρη του ως ίσος μετά την έξάδα είναι τέλειος». Ο Ίδιος ό Πλούταρχος πιστεύει ότι ώρίσθησαν έπίτηδες τόσοι, γιατί μαζί με τους βασιλείς γίνονταν τριάντα, όσες διηλαθ ήσαν και οί φυλές στη Σπάρτη.

Ο νομοθέτης πού ίδρυσε την Γερουσία, σκοπό πολιτικό είχε ν' άποτρέψη την όχλοκρατία, πού τόσο κακό και ζημιά έκαμε στις

ρια θεώρατα πού κοίταζαν κατά τό πέλαγο σά ν' άγνάντευαν τά πλεούμενα πού έρχονταν — εκεί λοιπόν στη βασιλική αποβάθρα είχε μαζευτή όλόκληρη ή αύλή...

Ο αυτοκράτορας στη μέση ξεχώριζε από τό μεγαλόπρεπο παράστημα, την όλόχρυση φορεσιά και τό στέμμα στο κεφάλι πού σκορπούσε γύρω όλοκάθαρες λάμψεις από τά λογής λογής άκρίβια πετράδια πού τό στόλιζαν... Υότερα ό πατριάρχης, οί συνοδικοί έπίσκοποι, ή σύγκλητος, οί πατρίκιοι, όλο τό άπέραντο άρχοντολόι, υιυμένοι στο μετάξι και τό μάλαμα κι' ό καθένας με τά διακριτικά του βαθμού του... Και μέσα από τά κάγκελλα πού έκλειναν τά περιβόλια του Ίεροού Παλατιού, κάτω από τόν ίσκιο τών δέντρων και στά κιόσκια

άρχαιες πολιτείες. Μά είχε κι' άλλο σκοπό, όπως λέγει ό Ξενοφών, ό παλαιός εκείνος νομοθέτης. Γιατί με τό θεσμό της Γερουσίας, ώθούσε τους πολίτας ν' άσκούνται ως τό τέλος της ζωής τους στην άρετή.

Σύμφωνα με τόν κανονισμό άς πούμε της Γερουσίας, μόλις ένας «γέρον» άπέθνηκε έπρεπε νά έκλεγη νέος. Ο έκλεγόμενος έπρεπε νά έχη ήλικία άνω από τά εξήντα χρόνια. Εκείνο όμως πού ήταν σπουδαιότερο και πού προκαλούσε την άμύλλα ήτο, ότι για νά έκλεγη κανείς μέλος της Γερουσίας, έπρεπε νά είναι ό καλύτερος άνάμεσα στους άγαθούς κι' ό πιο συνεπρότερος από όλους. Όπως δέ λέγει μαζί με τόν Πλούταρχο κι' ό Άριστοτέλης «άθλον γάρ ή άρχή αύτή (ή Γερουσία δηλ.) της άρετής έστι».

Ο πολίτης, λοιπόν, κάθε πολίτης, μπορούσε νά πάρη στα χέρια του την άνωτάτη έξουσία, άρκει νά ήταν άμειπτος και μυαλωμένος. Συμφέρον λοιπόν είχαν ό κάθε πολίτης νά καλλιεργή την άρετή του και την σωφροσύνη, για νά μωρέση νά πάρη τό στεφάνι αύτό της άρετής, νά γίνη δηλαδή γερουσιαστής. Κι' ακόμα. Όπως άνάμεσα στους νέους έτιμάρτο περισσότερο ή άνδρεία, άνάμεσα στους γέροντες έτιμάρτο ή άρετή και ή σωφροσύνη. Βλέπουμε λοιπόν φανερά τό σκοπό του νομοθέτη. Μετά την γυμναστική του σώματος, έπρεπε ν' άκολουθή ή και νά συμβαδίξη ή γυμναστική της ψυχής. Έτσι ή άτομο, γυμνασμένο στην ψυχή και στο σώμα, ώλοκληρούτο. Άκόμα βλέπομε και κάτι άλλο. Ότι έδωκε πρωτεύουσα θέση στην ψυχική ανάπτυξη. Γιατί, για νά νέβη κανείς στα μεγάλα της πολιτείας αξιώματα, δέν έκρίνετο άν ήταν τέλειος στο σώμα, άλλ'

Με τόν τρόπο αυτό εξησφαλίζετο τό άνεπρέπαστο της έκλογής. Ο πολίτης, πού άνηγορεύετο γερουσιαστής, έστέφετο μ' ένα στεφάνι και περιήρχετο ακολουθούμενος από διαφόρους νέους και γυναίκες, πού εγκωμιάζαν τις άρετές του με τραγούδια, τά άγάλματα τών θεών. Κατόπιν κάθε φίλος του του προσέφερε και δέιπνο και του έλεγε:

άν ήταν τέλειος στην ψυχή και τό πνεύμα.

Οί γέροντες ήσαν Ισόδοι. Η έκλογή τών γερουσιαστών γίνετο κατά πολύ περίεργο τρόπο, πού ό Άριστοτέλης στα «Πολιτικά» του τόν άποκαλεί παιδαριώδη.

Για τό περίεργο του πράγματος τόν αναφέρομε σύμφωνα με την περιγραφή πού μάς δίδει ό Πλούταρχος.

Όταν πέθαινε ένας «γέρον», και έπρόκειτο νά έκλεγη νέος, συνήρχετο ή συνέλευσις του λαού. Από τους συνερχομένους πολίτας εξέλεγοντο μερικοί, οί όποιοι και έκλείοντο μέσα σ' ένα σπίτι πού εύρίσκετο κοντά στον τόπο της συνελεύσεως. Οί άνδρες αυτοί δέν εφάινοντο, ούτε έβλεπον τους συνερχομένους, άκουαν όμως τις κραυγές τών συνεδριάζοντων. Οί ύποψήφιοι έμπαίναν ένας ένας μέσα στη συνέλευσι, με κήρο, και την δίσταζον σιωπηλοί. Οί έκλέκτορες έκριναν με βοή τόν κάθε εισερχόμενο. Οί πολίτες, πού ήσαν κλεισμένοι μέσα στο ώρισμένο σπίτι, είχαν πινακίδες και σημείωναν σ' αυτές τό μέγεθος της άκουσμένης βοής, κατά σημεία εισαγωγής, χωρίς νά γνωρίζουν ποιόν άφωρούσε ή κρίσις. Γερουσιαστής εξέλέγετο εκείνος για τόν όποιον είχαν έγερθή οί περισσότερες και μεγαλύτερες κραυγές.

Με τόν τρόπο αυτό εξησφαλίζετο τό άνεπρέπαστο της έκλογής. Ο πολίτης, πού άνηγορεύετο γερουσιαστής, έστέφετο μ' ένα στεφάνι και περιήρχετο ακολουθούμενος από διαφόρους νέους και γυναίκες, πού εγκωμιάζαν τις άρετές του με τραγούδια, τά άγάλματα τών θεών. Κατόπιν κάθε φίλος του του προσέφερε και δέιπνο και του έλεγε:

«Με τό τραπέζι αύτό σε τιμώ ή πόλις».

Ο νεοεκλεγείς άφού περιήρχετο τά άγάλματα έπήγαινε στο συσσίτιο. Εκεί δέν γίνετο καμμία τελετή. Η μόνη τιμή πού γινόταν στον νεοεκλεγέντα, ήταν ή δεύτερα μερίδα φαγητού πού του έδίδετο. Την μερίδα όμως αύτην δέν την έτρωγε. Την έφύλασσε. Στο τέλος του δέιπνου οί γυναίκες πού ήσαν συγγενείς του, τόν έπερίμεναν στις πόρτες του συσσιτίου. Σε μιάν από τις γυναίκες αυτές, και συγκεκριμένα σ' όποιαν έκτιμούσε περισσότερο, ό «γέρον» έδιδε την περίσσεια μερίδα πού του είχε δοθή, λέγοντάς της ότι αύτό ήταν τό βραβείον της άρετής και σαν τέτοιο, της τό έδιδε μόνο και μόνο για νά τιμάται κι' αύτή από τις άλλες γυναίκες.

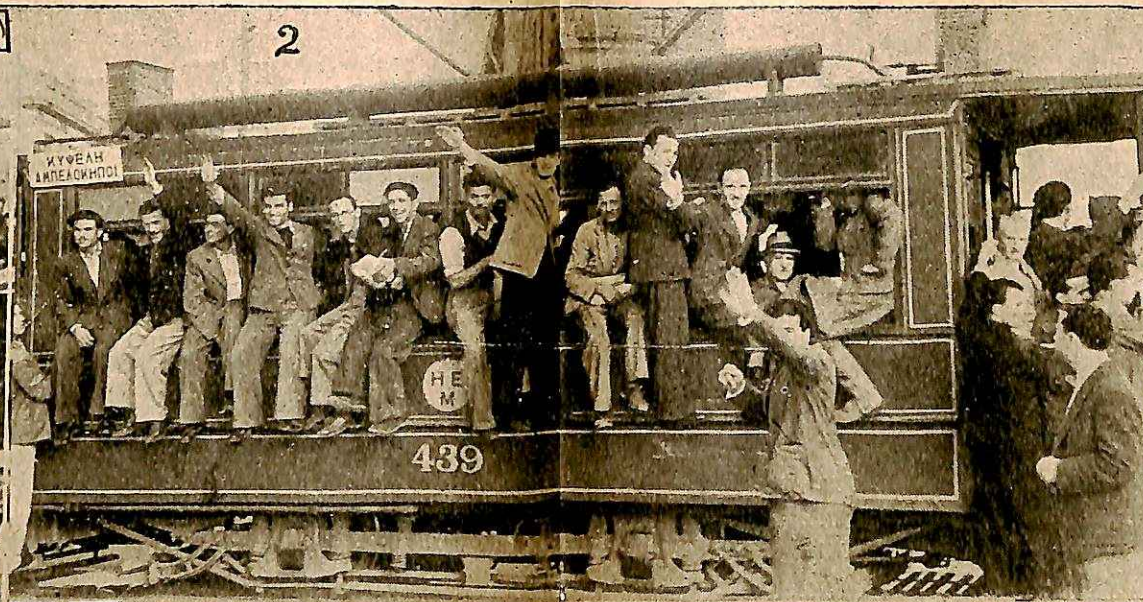
Όλα αυτά, σ' εμάς βέβαια σήμερα φαίνονται παιδαριώδη, όπως εφάινοντο και στον Άριστοτέλη. Όταν όμως κυττάξομε στο βάθος τους, όταν ζητήσομε νά μεταφερθώμε στην εποχή τους, και νά κατανοήσομε τό πνεύμα της κοινωνίας εκείνης, θά δούμε ότι πίσω τους έκρύβετο ένα μεγάλο μυστικό. Η δεύτερη μερίδα τό συσσίτιο έθεωρείτο μεγάλο δώρο. Ένα είδος βραβείου πού για νά τό πετύχη κανείς έπρεπε ν' άγωνισθή σκληρά σ' όλη του τη ζωή. Η όλική του αξία ήταν μηδαμινή. Η ήθική του όμως τέτοια ήταν άνυπολόγιστη. Οί Σπαρτιάτες ένγνώριζαν καλά την αξία της ήθικής αύτης άμοιβής. Τό πραγματικό έπαθλο της άρετής, πού ήταν ή άπόλυτη έξουσία, ό σεβασμός, ή διάκρισι. Έπρεπε νά δουλέψουν, νά δουλέψουν σκληρά, για νά τό άποκτήσουν αύτό. Τά μέσα, τό χρήμα, ή έπιβολή με δόλια μέσα, πού τόσο πολύ ίσχυαν στις άλλες πόλεις, δέν είχαν καμμία πέρασι. Ο Σπαρτιάτης για ν' άναδειχθή άρχοντας στην πόλι είχε πραγματική αξία, πού ή αξία αύτή της άρετής, της σωφροσύνης και της ήθικής του έπρεπε ν' άναγνωρίζεται από τόν λαό.

I. N. B.

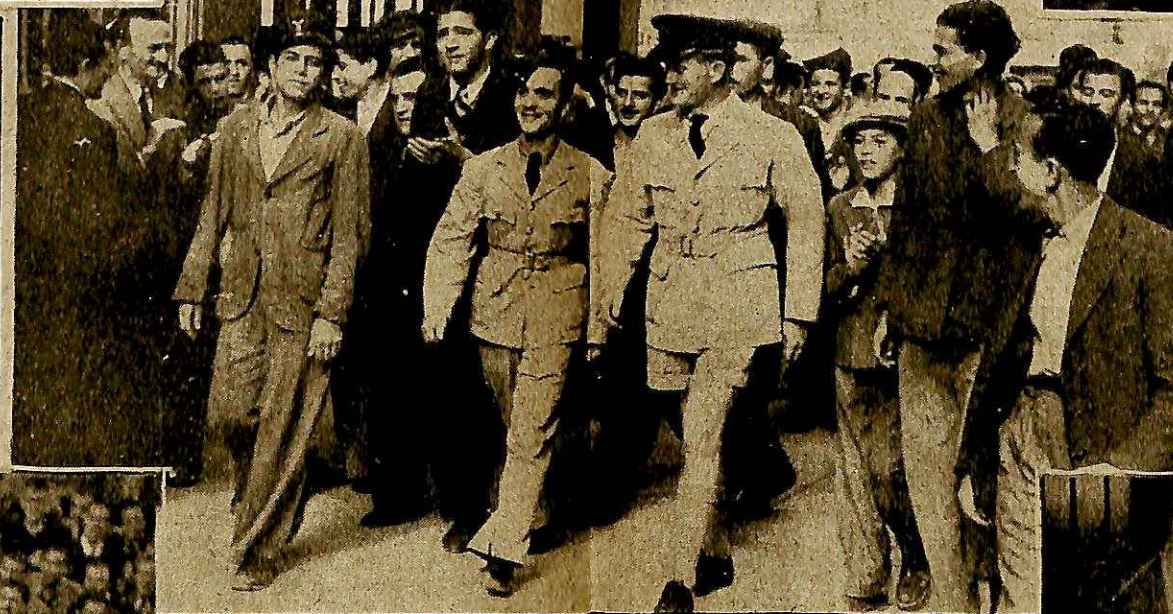
κινημένος εύλόγησε τά καράβια και τό στρατό... έόρκισε τά δαίμονια τών νερών και τών άνέμων και παρακάλεσε τόν Παρθένο Μαρία νά μεστολαθήση στον Πατριάρχη και νά διαρρήσται νίκην τοίς βασιλεύσι κατά βαρβάρων».

Ο αυτοκράτορας άργά σηκώθηκε τότε από τό θρόνο... Όλα τά μάτια είχαν γυρίσει κατ' αυτόν... Υψωσε τό χέρι και τό τίναξε πέρα κατά τη θάλασσα, σά νά χάρασσε τό δρόμο πού έπρεπε ν' ακολουθήσουν τά καράβια... μιά, δυό, τρεις φορές... Οί βουκινάτορες πάλι έφεραν στο στόμα τά μακριά χάλκινα βούκινα για νά διαλαλήσουν σ' όλο τόν κόσμο πού περίμενε άνυπόμονα τούτη τη στιγμή, πώς δόθηκε πιά τό σημάδι νά ξεκινήση ό στόλος...

(Άκολουθεί)

“ΕΙΣ ΟΙΩΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ
ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΗΣ!...”

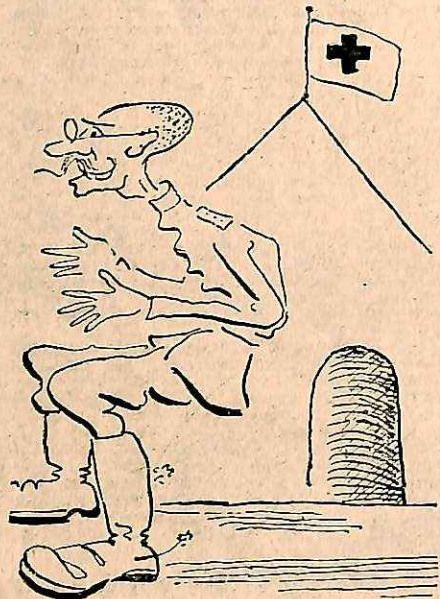
1, 5 και 6) Στιγμιότυπα από τὰς συγκεντρώσεις τοῦ λαοῦ τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ πολέμου, ὅπου διεδήλωσε τὴν ἀγανάκτησίν του διὰ τὴν ἀχαρακτήριστον ἐπίθεσιν τῶν Ἰταλῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος. 2) Τὰ λεωφορεῖα κατάφορτα ἀπὸ ἐπιστράτους μεταφέρουν αὐτοὺς εἰς τὰ κέντρα κατατάξεως των. 3) Νέοι καὶ νεάνιδες τῆς Βορείου Ἠπείρου, Κύπρου καὶ Δωδεκανήσου εἰς πατριωτικὴν ἐκδήλωσιν. 4) Ἀγγλοι ἀεροπόροι εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν γίνονται ἀντικείμενόν θερμῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Ἀθηναϊκοῦ λαοῦ.

ΟΙ ΑΒΑΣΤΑΓΟΙ

— Πίσω μου σ' έχω Σατανά!... έσταυροκοπείτο ο έφεδρος γιατρός, άναζητών τους εϋζώνους και μη εϋρίσκων τούτους, ενώ ή μάχη είχε άρχίσει από τή πρωή κι' οι κλεισούδες έστέναζαν θαθεία, από τών κανονιών τούς βρόντους.

Μέσα εις τόν βαρύ και συγκλονιστικό ήχο τών πυροβόλων ήρχετο ώς

• Ο γιατρός τή είχε χαμένα, κυριολεκτικώς.

ραγδαία τενεκεδοκρουσία, τή πυρ τών τουφεκιών, και κάπου-κάπου ένας ξηρός ήχος και όμορρυθμος, τή πυρ τών πολυβόλων, διά τή όποιή οι στρατιώται έλεγαν:

— Άρχισαν κι' οι ραπτομηχανές.

Τή σύνταγμα μάς τήν στιγμήν εκείνη ήτο έφεδρεία κι' έτσι είμεθα κοντά δώ στό χειρουργείο, όπου ο γιατρός τραβούσε τή μαλλιά του, άναζητώντας τούς εϋζώνους του, πού είχε εις τήν δύναμίν του.

— Άμα άκούνε μάχη τούς χάνω απ' τή μάτια μου!

— Ποϋ πάνε;

— Πάνε και πολεμάνε!... Φωνάζω, βρίζω, τιμωρώ μ' αυτοί οι ίδιοι είναι πάντα... Άμα άκούνε μάχη χάνονται σάν ζωτικά!

Η άλήθεια ήταν ότι τή λάθος δέν ήταν τών εϋζώνων, αλλά εκείνων οι όποιοι τούς άπέσπασαν από μάχιμους και τούς έτοποθέτησαν εις τή χειρουργείο.

Ήταν κάτι παιδιά από τή Ρούμελη, ροδοκόκκινα και εϋσωμα, με μιά φρεσκάδα και με μιά όρεξη πάνω στα πρόσωπά τους.

Καλοί, ύπομονητικοί, πειθαρχικοί, σεμνοί, σάν τις κοπέλλες τού παλιού καιρού, κοκκινίζανε γιά κάθε τι πού λέγανε, με μιά ευγένεια φυσική και μιά προθυμία, πού δέ λέγεται. Ο γιατρός ήταν ευχαριστημένος από αυτούς, ένα μονάχα είχε παράπονο, πού

δέν μπορούσε νά τούς συμμαζέψη. Κάποτε τούς εύρισκε νά θαυμάζουνε τή πολυβόλα, ή νά θωπεύουν ή νά καμαρώνουν, σάν νά ήσαν έμπρός σ' ώραίο άλογο και νά συνομιλούν με τή κανόνια... Τούς είχαν βγάλεϊ και όνόματα. Τή ένα τή λέγανε «Άράπη», τή άλλο τή έίπανε «Σουρτάρα», και ένα πού βροντούσε πολύ, τή είχαν έπονομάσει «Μούρκο», όπως τής στήνις τή μεγάλο σκυλί. «Όταν περνούσανε τή χαιρετούσαν σάν γνωστούς:

— Γεια σου κατακαυμέν' Άράπη!

— Άλά το, Μούρκο μ' άλά το!

Έγνώριζαν και τούς βρόντους άκόμη, τή φωνή δηλαδή τών κανονιών και έννοούσανε, χωρίς νά βλέπουνε, πού πυροβόλον έβγαλε.

— Ο «Άράπης» είναι!... Άίντε, λεβέντη μ' γεια!

— Άπάνω τους «Σουρτάρα»!

Όταν δέν εύρισκαν τή τηλεβόλα, άχώριστοι με τή τουφέκια τους. Τή περιποιούντο, τή έχαιδευαν, τή καθάριζαν, κάθε λίγο και στιγμή, έκρυφομιλούσανε μαζί τους, περιετύλιζαν τή «κινητόν ούραϊόν», φασκιώνοντας σάν βρέφος τή ντουφέκι γιά νά μη βραχή, και όταν ήσαν έν πορεία, τή έκουκούλωναν με τούς μανδύας των, γιά νά τή προσφυλάσουν από τή ύγρασία, άδιαφορούντες γιά τόν εαυτό τους, έν αντίθεσι πρής ήμάς, τούς άλλους, τούς φαντάρους, οι όποιοι τή είχαμε πεταγμένα εις τήν πλάτη μάς, σάν νά μάς έβάρυναν και νά τή έβαρυνόμεθα και ήμεις οι ίδιοι...

Ψυχή τους και ζωή τους, τή τουφέκι τους.

Γιά νά τούς φέρη εις τόν εαυτό τους ο γιατρός, τούς έβαλεν από ένα έρυθρό σταυρό στό χέρι με ταινία. Οι εϋζωνοί άλληλοεκοιτάχθηκαν:

— Τή μάς «βουλώσαν» έτσι με έναν κόκκινο σταυρό;

Κι' έξακολουθούσανε νά λύουν, νά δένουν, νά καθαρίζουν και νά λαδώνουν τή μάνιχερ δέκα φορές τήν ώρα.

Δέν γίνεται δουλειά έτσι, δέν γίνεται δουλειά, έφώναζεν ο γιατρός, τρέγων γιά νά τούς συμμαζέψη.

Νά τούς συμμαζέψη, αλλά πού νά τούς εύρη; Μόνον σάν έτελείωνεν ή μάχη, τούς έβλεπε νά γυρίζουνε μούρους, ιδρωμένους, γεμάτους χώματα, λάσπες από τή πρηνήδον και άστειευόμενους με τής μάχης τή διάφορα τή έπεισόδία και άλληλοειρωνευόμενους με τούς φαντάρους πού κάναν τούς λεπτεπιλέπτους.

— Ουρέ παιδιά, βγάλτε τις βούρτσες σας, νά ξεσκονισθουνε οι παντελονάδες!...

Ο πού άνυπόμονος και πού άνεβόσταγος από όλους ήτανε ο Καραγιώργος, ένας είκοσιδιετής Άκαρνάν με αίμα σάν μπαρόνι, «άγριοκάτσικο τού κирата», ό όποιος έκαμνε σάν φριμασμένο άλογο όταν έμύριζε μπαρούτι, και ό όποιος παρ' όλας τής φωνάς

τού Ιατρού, δέν άπέλειπεν από καμμιή μάχη.

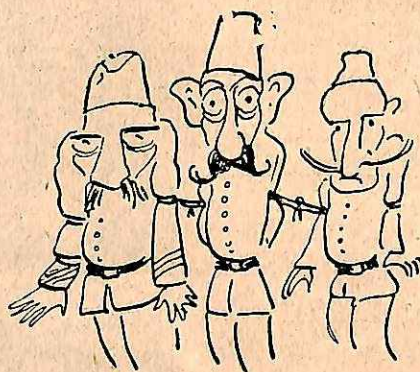
Γιά νά τόν συγκρατήση μέσα εις τήν σκηνήν ο Ιατρός, τού έπήρε τή «κινητόν ούραϊόν» από τή ύπλο του.

Ο Καραγιώργος στήν άρχή έμελαγγόλησεν. Έβγήκεν έξω από τήν σκηνή και πήρε μιά βουνοκορφή, σάν πιστικός ώρφανευμένος... Ήταν ένα όμορφο πρωί, πού είχε τήν φαίδρότητα και τόν γαλανόν ούρανόν έορτασίμου ήμέρας. Σώματα στρατού πηγαινοήρχοντο, κάτω στόν πλατύ δρόμο. Ο έχθρος ήταν εις τή άντικρυνά τού λόφου, κοντά, πολύ κοντά, σ' έμάς, τόσο κοντά πού νά αισθανώμεθα σχεδόν και τήν άναπνοή του, και μιά άνησυχία μάς συνείχε όλους και μάς τάραιε τόσο, πού και τή παραιμρότερο άκόμη και οι πιδό έλαχιστοί κρότοι, ή κλαγγή ενός σπαθιοϋ, τή έάφνισα ενός άλόγου ή τή έσπευσμένα ενός στρατιώτου βήματα, νά λαμβάνουν άπειλητικήν άπήχησι εις τήν ψυχή μάς, νά μάς τάραισαν και νά έρωτούμε με κάποια άνησυχία μέσα μάς:

— Τί είναι; Τί συμβαίνει;

Τίποτε δέν συνέβαινε. Η φύσις έξακολουθούσε νά είναι ώραία, μαγευτικώς ώραία και μεγαλοπρεπής, νά χαίρωνται τή πάντα και μόνον εκεί κάτω, μακριά, ένεφάλευεν ο κίνδυνος και ο θάνατος έσύρετο έπάνω μάς και μάς έκρύωνε, θαρρείς, άκόμη από τήν ώρα.

Ο Καραγιώργος έκάθισεν εκεί σέ ένα λιθάρι, άκίνητος, εις σκέψεις βυθισμένος. Έπειτα άπλωσε μέσα στό σακκιδίό του, πήρε τή φλογέρα του, τήν έκαθάρισε με τή «προσώψη», τήν κοίταξε, τή γύρισ' από δώ, τή γύρισ' από κεί, τήν τύλιξε και τήν έθεσε και πάλι εις τήν θέσιν της. Και σέ λίγο

— Τούς έπιασα ζωντανούς στόν πόλεμο...

έγύρισε εις τήν σκηνήν ήσυχος, και άφωσιωμένος στή δουλειά του.

— Έπ' τέλους βρήκα τήν γιατρική του, έίπεν ευχαριστημένος από τόν εαυτό του ο γιατρός.

Τάς πρώτας στιγμάς τής μάχης, ενώ οι άλλοι εϋζωνοί χαθήκανε, ο Καραγιώργος εύρίσκετο άκόμα εκεί.

— Άρχισε τή χονδρό τή «τουμπελέ-

(Συνέχεια έκ τού προηγούμενου)

1453 - 1821

Λίγα μόλις χρόνια είχαν περάσει από τή μοιραία κείνη Μαγιάτικη μέρα τού 1453 και ο έλληνικός λαός σήκωσε τή κεφαλή του γιά νά ξανακέρδιση εκείνο πού ό πορθητής Μωάμεθ τού άφηρεσε. Από τή πρώτη κιόλας χρονιά βάδηκε μόνος του, δίχως καμμιή άλλη βοήθεια, νά τή ξαναποκτήση. Από τούς ξένους τίποτα δέν έπεριμενε, γιάτί άν ήθελεν οι ξένοι, εκείνοι πού κατοικούσαν τήν Δύση, ποτέ δέ θάπερτε τή Βυζάντιο.

Απ' αυτές τις ιδέες ξεκινώντας, τή 1463 ο Μιχαήλ Πάλλης κι' ο Πέτρος Μπούας σήκωσαν στή Σπάρτη τή σημαία τής πρώτης Έπαναστάσεως. Άκολουθεί στή 1474 ή Έπαναστάσις τού Βενετσιάνου στρατηγού Πέτρου Μοισενίου, όπου με δυνάμεις καθάρως έλληνικές έλελήθησε τή Δύση και πήρε τή Ναύπλιο. Τόν ίδιο χρόνο στή Αήμιο πάλι, με Έλληνίδα, ή Μαρούλα, άδραζε τή σπαθί τού σκοτωμένου πατέρα της, τήν άναστάσισσιν τήν πρώτη γραμμή τών ένθουσιασμού πού προκάλεσε ή χειρωνακική τής τίς πολιορκητικές προσπάθειες τών Τούρκων. Κοντά στή Μαρούλα και στό Μοισενίου έρχεται ο Μανιάτης πρόκριτος Κλαδάς πού στό 1479 συγκρότησε στρατό ταχτικό, κάπου δεκαπέντε χιλιάδες, πέρας τήν Πελοπόννησο, τήν Άκαρνανία και τήν Ήπειρο και νικήθηκε σέ μιά πολύ σκληρή μάχη, πού έδωσε στή χώματα τής Αύλώνας. Στή 1494 άλλο πάλι έσηκώμα. Βοιωτοί, Θεσσαλοί, Άκαρνάνες και Ήπειρώτες, με τήν έλπίδα πού ο βασιλιάς Κάρολος ο δος τής Γαλλίας θάρχιζε τόν πόλεμο κατά τής Τουρκίας, άρπάζαν τή καρποφύλλια τους και σκόρπισαν ισάμε τή Σκόδρα τόν άέρα τής λευτεριάς. Στή 1522 οι Έλληνες τής Ρόδου άντάμα με τούς Ιππότες πολέμησαν πέντε μήνες τούς Τούρκους. Άκολουθούν οι έπαναστάσεις τού Μωρήα στή 1532 και τής Χειμάρρας στή

κι», έίπεν σάν άκουσε νά ήχουν οι πρώτες - πρώτες κανονίες.

Και κατόπιν, σάν άκουσε και τούς συχνούς, ξηρούς κρότους τών τουφεκιών:

— Νά και ή ψιλή ή νταουλόβεργα!

— Άνοιξε τή πανηγύρι!...

Μά σάν έβγηκε, πρής στιγμήν, έξω ο γιατρός, έχάθηκε και ο Καραγιώργος.

— Ποϋ στό διάολο έπήγε; Έσταυροκοπείτο ο γιατρός, δεικνύων τή τουφέκι τού εϋζώνου, πού ήταν πλέον άχρηστο, γιάτί δέν είχε «κινητόν ούραϊόν».

Οι άλλοι τούλάχιστον, έχουν τή τουφέκια τους, αυτός ο χαζός πού πάει χωρίς τή μαλιχέρη του!... Σκορπάνε σάν καλλικατζήροι οι άφιλότιμοι, σάν μυρίζωνται μπαρούτι...

Μή έχων άλλους νοσοκόμους εις τή χειρουργείο του, και μη έχων άκόμη και κανένα τραυματίαν, έβγήκε ν' άγναντέψη από ένα «διάσελο» και αυτός τή μάχη. Κάτω ο κάμπος και τών λοφίσκων οι κυματισμοί άντηγούν από κρότους πυροβολισμών, σάν βόμβοι και τυμπανισμοί χαράς, στό μεγάλο πανηγύρι τού θανάτου.

Τίποτε άλλο από τή μάχη δέν έφάνετο, παρ'ά μόνον, έδω κι' εκεί, τή άλογα τών ιππέων όπου έτρεχαν σάν άστραπή, ή έστέκοντο κρυμμένοι πίσω από συστάδες δένδρων και ό άσπρος τών όβιδων πού έσκαγαν καπνός, πού άνοιγε τυλίγοντας και ξετυλίγοντας τόν θάνατο.

Τίποτε άλλο από τή μάχη δέν έφάνετο, παρ'ά μόνον, έδω κι' εκεί, τή άλογα τών ιππέων όπου έτρεχαν σάν άστραπή, ή έστέκοντο κρυμμένοι πίσω από συστάδες δένδρων και ό άσπρος τών όβιδων πού έσκαγαν καπνός, πού άνοιγε τυλίγοντας και ξετυλίγοντας τόν θάνατο.

1537 και στή 1566. Φτάνουμε έτσι χρονολογικά στή 1571, πού γίνηκαν στή Ναύπακτο οι μεγάλες ναυτικές συγκρούσεις και καταναυμαχήθηκε έτσι ο τουρκικός στόλος. Οι στόλοι πού ναυμαχούν τόν τουρκικό στόλο ήσαν άληθινά ξένοι. Τή έμφυχο όμως ύλική ήσαν έλληνική. Ένας από τούς ατόπιτες, κάποιος Εϋρώπαιος, μάς λύνει τήν άπορία και συμπληρώνει τή ιστορική χάσμα. Άπό τή μαρτυρία αυτή βγάζουμε τή συμπεράσμα πώς οι Έλληνες, πολεμάγαν όπου κι' άν βρίσκονταν. Η ναυτική αυτή νίκη έδωκε περισσότερο κουράγιο στούς Ραγιάδες. Τήν ίδια εποχή ο έπίσκοπος τής Έπιδάουρου Μακάριος κήρυξε τήν έπαναστάσι και τή έπαναστάσι τού κήρυγμα τού πήρανε στή άφερά τους οι άγέρες και τή πηραν στήν Ατική, στήν Βοιωτία, στήν Θεσσαλία, στήν Μακεδονία και στή νησιά τού Αιγαίου. Τραντάχτηκε τότε ή Πύλη και μεγάλες στρατιωτικές δυνάμεις σκέπασαν τούς έπαναστατημένους τόπους. Στή 1574 ο Μακάριος πολεμώντας σκοτώνονταν σάν ήρωας. Όγδοντα χιλιάδες Έλληνες σφαγήκανε τότε, και δύο άκόμα μητροπολίτες, ο Πατριών και ο Θεσσαλονίκης ριχτήκανε μέσα σέ μεγάλες φωτιές. Άλλά και δέ σταμάτησε ο άγώνας έδω, σέ τούτη τήν πνιγμένη στό αίμα έπαναστάσι τού Μακαρίου. Η μιά γενιά κληρονόμαγε στήν άλλη τούς ίδιους πόθους και τις ίδιες λαχτάρες, αφήνοντας μαζί και ένα βαρύ πρόσταγμα, τή νά μη σταματήσει ποτέ τόν άγώνα, παρ'ά μονάχα τότε, πού σ' όλα τή πέλαγα και σ' όλα τή κάστρα κυματίζει περήφανο τή σύμβολο τής έλληνικής φυλής.

Άκολουθούν κι' άλλες άκόμα έπαναστάσεις, και δέν μένει δεκαετία, είκοσαετία πού νά μην έχη νά μάς δείξη και ένα έπαναστατικό κίνημα. Έτσι τή 1585, λίγα μόλις χρόνια μετά τήν έπαναστάσι τού Μακαρίου, έχουμε τήν έπαναστάσι τής Ήπειρου και τής Άκαρνανίας. Στή 1603 τή έπαναστάσι τής Μανής και τής Ήπειρου, στή 1608 τή έπαναστάσι τής Κύπρου. Έρχομαστε στήν έπαναστάσι τού έπισκόπου Τρίκκης Διονυσίου τού

Κατά τήν βράδυ-βράδυ οι πυροβολισμοί άραιώσαν και έτελείωσαν, έσθην, μπορεί νά ειπή κανείς, ή μάχη. Με σφυρίγματα και βροντερές διαταγές, έχωρίζοντο τή σώματα, κλαγγές ήκούοντο, δοϋποι μακρινοί και βοδντοί παράξενοι, σάν κάτι νά τσακίζονταν και κατέρρεε.

Τότε μαύρος, με μιά βαθεία πληγή στό μέτωπο καθημαγμένος και έλεεινός, άγριαμένος, καταξέσχισμένος φάνηκεν έρχόμενος, περήφανος ο Καραγιώργος, άστράφτων και καμαρωτός, όσαν σπαθί ξεγυμνωμένο, φέρων δύο τρεις αιχμαλώτους, πού τούς έδεσε με τόν «σχοινίνου τού καθαρτήρα».

— Άμα είδεν αυτό τή θέαμα ο γιατρός έμεινε σάν μαρμαρο, εις τή σκηνή απ' έξω.

— Τί είν' αυτό, μαρέ;

— Τουρκαλβανοί!

— Γκράτσια πέρ λ' άβίζο. Τουρκαλβανοί. Όσαν νά μη τούς βλέπω!...

Τί είν' αυτοί, σοϋ λέω, βρέ;

— Ποιοί; Τουρκαλβανοί είναι, είπα!

— Τούρκοι είναι, δέν είναι τής Άγγλιας Πρόξενου!... Τί τούς ήθελες σοϋ λέω;

— Τούς έπιασα στή μάχη, είπεν ο Καραγιώργος, άφελώς.

— Ποϋ ήσουν μαρέ; Ποιός σοδπε, ποιός σέ διέταξε νά πās νά πολεμήσης;

— Τούς έφερα! Είπεν ο εϋζωνας, σαστίσας και μη γνωρίζων τί νά άπαντήση.

— Τί μοϋ τούς έφερες αυτούς έδω; Τί διάολο τούς θέλω!

— Τούς έφερα!... Ξαναείπεν ο Καραγιώργος ταράγμένος.

Κι' ο γιατρός έξω φρενών, χτυπώντας κάτω τή ποδάρι του.

— Πάρ' τους και πήγαινε στό διάολο και σϋ κι' αυτοί, νά μη σās βλέπω μπρός μου...

— Άλλο ο Καραγιώργος πού δέν ήθελε!

— Τι μάς βουλώσαν έτσι με έναν κόκκινο σταυρό;

Σκυλόσοφου, πού γίνηκε στή 1611, περνάμε τούς πολέμους τού Μοροζίνι, τήν ήρωική άμυνα τής Κρήτης, τήν έπαναστάσι τής Άκαρνανίας και τής Ήπειρου, πού άρχισε με τή σύνημα τού ήρωϊκού Τσεκούρα, και φτάνουμε στή έπαναστάσι τού Παπαζώλη και τού Όρλώφ, πού γίνηκε στή 1769. Ποτάμια τρέξαν και στήν έπαναστάσι αυτή τή αίματα, και χιλιάδες Έλληνες ξεσπιτώθηκαν και πήραν θέλοντας και μη τούς δρόμους τής Ασίας. Άλλά και δέν συνετίσθηκαν. Έτσι ύστερα από κάμποσα χρόνια, άρχίζουν νέοι άγώνες. Ο Λάμπρος Κατσώνης και ο Νικοτσάρας στή θάλασσα, ο Ζαχαρίας, ο Πετμεζάς και οι Κολοκοτρωνάιοι στή Στερία, συνέχισαν τόν πολεμικόν άγώνα, πού είχαν κληρονομήσει από τούς προηγούμενους, γιά νά τόν παραδώσουν κι' αυτοί με τή σειρά τους, τελειώμενο ή άτελείωτο στός άλλους. Οι άγώνες αυτοί δείχνουν καθαρά τήν ζωτικότητα τής φυλής και τόν πόθο της γιά νά ζήση. Τή πνεύμα τή έλληνική ποτέ δέν ύποδουλώθηκε και ποτέ του δέν έχασε τήν ζηλευτή λαμπράδα. Η δύναμις τού πνεύματος αυτού δημιουργούσε κάθε τόσο τή δύσκολα έμπόδια στήν βραδυκίνητη πορεία τού Σουλτανικού κράτους, και τήν ίδιο αυτό πνεύμα συνεργούσε γιά τήν άπομόνωσι τού Όθωμανικού κράτους στήν Ασία. Τή πνεύμα αυτό τή έκανε όλα.

Άπειροι τέτοιοι έπαναστατικοί όργανισμοί είχαν ιδρυθή από τούς Έλληνες. Πολλοί όποστηρίζουν ότι τήν δόξα τήν κερδίζουν μονάχα οι πρώτοι γνωστοί Φιλικοί, Σκουφας, Τσακάλωφ, Άναγνωστόπουλος, Ξάνθος και Ξέκρης. Μά δέν είναι μονάχα αυτοί. Είναι πολλοί Σκουφάδες και πολλοί Άναγνωστόπουλοι και Ξάνθοι, πού ή ιστορία δέν μπορεί νά διατηρήση τή όνομα τους. Άνήκουν στήν κατηγορία τών σωτηριών και άφανών μαρτύρων και ήρώων. Συχνά πρέπει νά θυμάμαστε αυτούς τούς σωτηριούς και άφανούς ήρωες και άκόμα συχνότερα νά τιμάμε τήν μνήμη τους.

Τά συμπεράσματα αυτά είναι γεννήματα τών ιστορικών ντοκουμέντων. Τά ιστορικά λοιπόν ντοκουμέντα μάς λένε ότι ένας παρόμοιος πόθος βασάνιζε και τόν Άλ. Μαυροκορδάτο τή Φιραρή. Όταν στή 1784 έφτασε τή όρόνη τής ήγεμονίας και πήγε στή Ρωσία, σκέφθηκε νά δημιουργήση μιά όργάνωσι με γερές και άτράνταχτες βάσεις, πού νά μπορούσε νά ολοκληρώσει άργότερα τόν έπαναστατικό προορισμό της. Η βαθεία τού μύρφου και ή μεγάλη του ψυχολογική δύναμις, τών ώδηγαγε στήν ίερά αϋτα τών έλληνικών ψυχών.

(Άκολουθεί)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

«Τώρα θά αποδείξωμεν ἂν πράγματι εἴμεθα ἄξιοι τῶν προγόνων μας καὶ τῆς ἐλευθερίας τὴν ὁποῖαν μᾶς ἐξησφάλισαν οἱ προπάτορές μας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἀπὸ τὸ διάγγελμά του πρὸς τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου).

ΣΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητὴ μου Φαλαγγίτισσα.

Ὑπάρχουν μέρες καὶ ἐποχές στὴ ζωὴ τῶν λαῶν, ποὺ γράφουν τὴν ψυχικὴ τους ἱστορία. Ὑπάρχουν πράξεις ποὺ φανερώνουν στὸν κόσμον τῶν συνανθρώπων τὸ ἠθικὸ μεγαλεῖο καὶ ποὺ ἀναμφίβολα φέρουν στὸ φῶς τὴ μεγάλη ἀξία τῆς φυλῆς. Λημονημένους ἀρετὲς ξεπετιοῦνται καὶ βλαστάνουν καὶ φουντώνουν.

Ἀρετές, ποὺ νομίζαμε πὼς ἔθαψαν οἱ αἰῶνες καὶ πὼς κατέστρεψε μὲ τὸ αἰχμηρὸ του δόντι ὁ χρόνος. Ἦτανε μιὰ φορὰ κι' ἔναν καιρὸ, στὰ πολὺ παλῆα χρόνια, τριακόσιοι ἄνδρεῖοι ποὺ σὲ κάτι ἱστορικὰ καὶ γεμᾶτα ἀπὸ τότε λάμψι στενὰ βάστηξαν τὰ κύματα τῶν βαρβάρων ποὺ θέλησαν νὰ κατακλύσουν τὴν Ἑλλάδα. Οἱ τριακόσιοι τοῦ Λεωνίδα ἔμειναν σύμβολο καὶ δεῖγμα ἱερὸ τῆς ἑλληνικῆς φιλοπατρίας. Ἡ φθορὰ τῶν αἰώνων δὲν μαύρισε τὸ καθαρὸ χρυσάφι τῆς ἀρετῆς τους αὐτῆς, ποὺ ἀοτράφει λαμποκοπώντας μέσα στὴν ἑλληνικὴν μας καρδιά καὶ ποὺ θαμπώνει τὸ παγκόσμιο πνεῦμα μὲ τὸ μέγεθός της. Ποιὸς μπορεῖ νὰ πῇ σήμερα, πὼς δὲν ξυπνᾷ μέσα στὴ ψυχὴ τοῦ Ἑλληνος ἀνδρός, τοῦ Ἑλ-

ληνος νεανία, ἡ ἀρετὴ ἐκείνη ποὺ μεταφρασμένη σὲ ἡρωικὴ πράξι ἐκπλήσσει καὶ συγκινεῖ ὡς τὰ σήμερα τὴν ἀνθρωπότητα; Ἄν ὑπῆρχε μέσα μας ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία σήμερα, στὴν ἱστορικὴ αὐτὴ μέρα τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου, ἐξαφανίζεται. Ἡ στάσι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ φανερώνει τὴν ἐσωτερικότητά του καὶ τὴ συγγενεία του μὲ κείνους τοὺς τριακοσίους, ποὺ δὲν δειλίασαν νὰ ἀντισταθοῦν στὰ στίφη τῶν βαρβάρων ἐπιδρομέων.

Ἦτανε μιὰ φορὰ κι' ἔναν καιρὸ στὰ παλῆα χρόνια μιὰ ἑλληνικὴ χώρα ποὺ γέννησε τίς πιὸ γενναῖες γυναῖκες τοῦ κόσμου. Κι' αὐτὲς ἀγαποῦσαν τοὺς γιουὺς καὶ τοὺς συζύγους τῶν. Μὰ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλους ἀγαποῦσαν τὴν πατρίδα τους. Ἡ πατρίδα ἦτανε ἡ πρωταγάπη τους καὶ μέσα σ' αὐτὴ περιείχοντο καὶ κλείνονταν ὅλα. Δὲν ἤθελαν ἐκείνες οἱ ἡρωϊκὲς γυναῖκες, οὔτε ἄνδρα οὔτε παιδιὰ μέσα σὲ μιὰ περιφρονημένη καὶ ἀτιμασμένη πατρίδα. Γι' αὐτὲς δὲν ὑπῆρχε τίποτε ἀνώτερο ἀπὸ τὴν πατρίδα. Μέσα τους ἡ ἀρετὴ τῆς φιλοπατρίας κατεῖχε τὴν πρώτη θέσι. Κι' ὅταν παρουσιάζονταν περίστασι, ὅταν ἡ πατρίδα κινδύνευε, τότε δὲν δισταζαν νὰ κάνουν τὴ μεγαλύτερη προσφορά, νὰ χαρίσουν στὸ βωμὸ τῆς πατρίδας καλὺτερα δῶρα, τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς ἄνδρες τους. Οἱ Σπαρτιάτισσες γυναῖκες ἀγέρωχες καὶ μνημειώδεις μέσα στὸ ἡρωϊκὸ τους μεγαλεῖο ἔδιναν τὴν ἀσπίδα οἱ ἴδιες στὸ παιδί καὶ στὸ σύζυγο λέγοντας ἐκείνο τὸ ἀθάνατο ὡς σὰ σήμερα καὶ ἀκατάλυτο εἰς αἰῶνα

τὸν ἅπαντα: «Ἡ τὰν ἡ ἐπὶ τὰς».

Καὶ ἂν λάχαινε πραγματικὰ νὰ γυρίση κανεὶς πίσω ὄχι νικητῆς, δὲν μπορούσε πιά νὰ ζήσει γιατί τὸν περιφρονοῦσαν ὄχι μοναχὰ οἱ ξένοι, ἀλλὰ καὶ οἱ δικοὶ του, ἀκόμα ἡ μάνα, ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ σύζυγος. Ποιὸς θὰ μπορέσει νὰ πῇ ὅτι δὲν ξυπνᾷ σήμερα μέσα στὴ γυναικεία ἑλληνικὴ ψυχὴ ἡ ἱδια αὐτὴ ἀρετὴ ποὺ παραμερίζει κάθε ἄλλο συναίσθημα κι' ὑψώνεται φωτεινὴ γιὰ νὰ καταυγάσῃ τὸ ἐσωτερικὸ μας καὶ νὰ καταλάβῃ τίς σκοτεινὲς αὐτὲς μέρες ποὺ μᾶς σφίγγουν; Ἀγαπητὲς μου φίλες, δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί ρόλο παίζουμε σήμερα καὶ μεῖς στὴν ἱστορία τῆς παλαιολογικῆς αὐτῆς πραγματικότητος ποὺ λέγεται Ἑλλάδα καὶ ποὺ σημαίνει πολιτισμὸ καὶ φῶς καὶ πνεῦμα καὶ ἐλευθερία.

Τώρα δὲν ἀγωνίζεται μόνο ὁ γιουὸς κι' ὁ σύζυγός μας στὰ σύνορα. Τώρα ὁ πόλεμος ἔρχεται μέσα στὴν πόρτα μας μὲ τὴν κυριολεξία τῆς φράσεως, ἔρχεται καὶ μᾶς σηκώνει ἀπὸ τὸ τραπέζι, μᾶς τινάζει ἀπὸ τὸν ὕπνον, ὅπως τὸ στρατιώτῃ ὁ αἰφνιδισμός. Γι' αὐτὸ εἶναι ὁ ρόλος μας σήμερα πιὸ μεγάλος καὶ πιὸ σπουδαῖος ἀπὸ κάθε ἄλλῃ ἐποχὴ καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλον πόλεμο.

Χρειάζεται νὰ ἀναπτύξουμε ὅλη μας τὴν ψυχραιμία, ὅλη μας τὴ γυναικεία προβλεπτικότητα, ὅλη μας τὴ γυναικεία στοργὴ γιὰ νὰ ξεκουράζουμε τοὺς γύρω μας, νὰ ἐνθαρρύνουμε τοὺς δικούς μας. Νὰ ἀπλώνουμε τὴν ἀγάπην μας σὰν ποὺ ἀπλώνει ἡ κλωσσο τὰ φτερά της. Ὅταν ὁ σύζυ-

γός μας, ὁ ἀδελφός μας, ὁ γιουὸς μας ἔχη τὴ συναισθησι ὅτι πίσω στὸ σπῆτι βρίσκεται ἓνα τέτοιο φροντιστικὸ πνεῦμα, ποὺ ἀληθινὰ μένει πιστὸ κι' ἀγρυπνο στὴ σκοπιά του, τότε μὲ πολλὴ δύναμι καὶ θάρρος ἐκτελεῖ τὸ καθήκον του.

Γι' αὐτὸ εἶναι μεγάλος σήμερα καὶ τῆς γυναικας ὁ ρόλος. Εἶναι αὐτὴ ὁ στρατιώτης τῶν μετόπισθεν. Κι' αὐτὸ χρειάζεται ἐπίσης μεγάλη ψυχικὴ ἀντοχή. Καὶ τὴν ψυχικὴ αὐτὴ δύναμι μᾶς τὴ χαρίζει σήμερα ἡ ὑψίση τῶν ἑλληνικῶν ἀρετῶν, ποὺ φάνηκε δυνατὴ πάντᾳ ὅταν χρειάσθηκε φερμένη μέσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες καὶ ποὺ πραγματοποιήσε τὸ μεγάλο αὐτὸ θαῦμα ποὺ λέγεται Ἑλλάς!

Ἐχοντας κανεὶς μιὰ τέτοια πατρίδα σὰν τὴ δική μας, ποὺ θεωρεῖται πιά σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμον σύμβολο πολιτιστικῆς ἀξίας, δὲν μπορούμε παρὰ νὰ τὴν ἀγαποῦμε μὲ πάθος καὶ νὰ τὴν ὑπερασπίσουμε μὲ αὐτοθυσία. Ἔτσι θὰ ἀποδείξωμε ὅτι εἴμαστε ἄξιοι τῶν προγόνων μας καὶ ὅτι ἀξιζοῦμε νὰ ζήσουμε ἐλεύθεροι. Ἔτσι θὰ ἐκτελέσουμε τὴν ἐντολὴ Ἐκείνου ποὺ σήμερα Ἀρχηγὸς καὶ Πατέρας μας μᾶς οδηγεῖ γιὰ νὰ κρατήσουμε ψηλὰ τὴ θεία ἔννοια ποὺ λέγεται Ἑλληνικὴ Πατρίδα.

Σ. Καρ.

τὴν θεωροῦμεν

* ΜΙΚΡΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ * *

Ἡ μεγάλη ἀδελφὴ ἔχει ἄδικο.

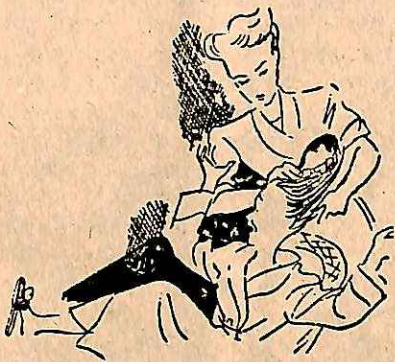
Ὅλες μας σχεδὸν ἔχουμε μικρότερα ἀδελφία κι' ὅλες θέλουμε νὰ τὰ προστατεύσουμε, νὰ τὰ ἐξυπηρετήσουμε καὶ νὰ τοὺς δείξουμε τὴν ἀγάπην μας. Ὅμως λίγες τὸ κατορθώνουμε ὅπως πρέπει. Κάποτε νομίζουμε ὅτι πρέπει νὰ τοὺς ἐμπνεύσουμε φόβο, σεβασμὸ ἢ νὰ δημιουργήσουμε κύρος ἀπέναντί των. Ὅλα αὐτὰ ὅμως δέχονται τὴν ἀγάπην ποὺ κυρίως πρέπει νὰ προσπαθοῦμε νὰ ἐπιτύχουμε. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ σκεπτόμεθα πολὺ πρὶν προβοῦμε σὲ ἐνέργειες ποὺ ἐμεῖς μὲν νομίζουμε καλὰ καὶ ταιριαστὰ σὲ μιὰ περίστασι, ἀληθινὰ ὅμως εἶναι οἱ πιὸ ἀψυχολόγητες καὶ οἱ πιὸ βλαβερές.

Ἡ Ἑλενίτσα δὲν ἀγαπᾷ νὰ χτενίζει τὰ μαλλιά της καὶ νὰ τὰ βουρτοῖζι, ὅπως συνέστησε ὁ γιατρός στὴ μαμά της, γιὰ νὰ μὴν πέφτουν. Ἡ Ἑλενίτσα τώρα ποὺ εἶναι μικρὸ κο-

ριτσάκι δὲν εἶναι τόσο φιλάρεσκῃ, γιατί δὲν ξέρεῖ ὅτι ἀργότερα θὰ μετανοίωσι γιὰ τὰ σχήμα μαλλιά της.

Μὰ ὅταν κανεὶς εἶναι μόνο 8 χρονῶν κι' αὐτὸ συγχωρεῖται. Συχαίνεται καὶ φοβάται τὸ χτένι καὶ τὴ βούρτσα.

Κι' αὐτὸ ὅμως ἔχει τὴν αἰτία του.

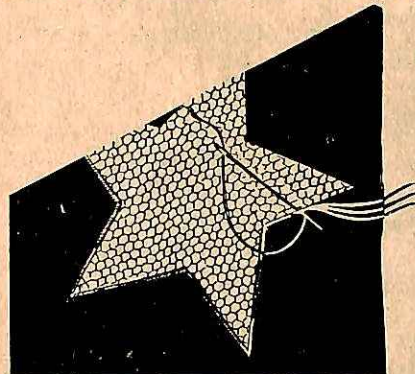
Ἡ μητέρα ἀνέθεσε στὴ Μαρίκα, τὴ μεγάλη ἀδελφὴ, νὰ χτενίζει καὶ νὰ βουρτοῖζι κάθε πρωὶ τὰ μαλλιά τῆς Ἑλενίτσας. Μὰ ἀλλοίμονο! Ἡ μεγάλη ἀδελφὴ εἶναι πολὺ ὀρμητικὴ καὶ βιαστικὴ. Ἀρπάζει δυνατὰ τὰ μαλλὰ καὶ τῆς μικρῆς καὶ καθὼς μὴνχει μέσα τους τὸ χτένι καὶ τὴ βούρτσα πᾶει νὰ ματώσῃ τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς. Ἡ μικρὴ πονεῖ, τινάζει τὰ πόδια της καὶ κλαίει ἀπὸ πόνο ἐνῶ ἡ μεγάλη ἀδελφὴ χτενίζει καὶ βουρτοῖζι πιὸ δυνατὰ, γιατί νομίζει ὅτι ἡ Ἑλενίτσα κλαίει καὶ φωνάζει ἀπὸ δυστροπία καὶ κακία. Κάθε φορὰ ποὺ τραβάει τὸ χτένι τῆς λέγει: «Ὅταν δὲν καθίσῃς φρόνιμα, αὔριο θὰ σὲ χτενίσω πιὸ δυνατὰ!»

Καὶ ἡ δυστυχισμένη Ἑλενίτσα ἀποκτᾷ μιὰ τρομερὴ ἀποστροφή πρὸς τὸ χτενισμὸν μόνο καὶ μόνο γιατί ἡ μεγάλη τῆς ἀδελφὴ νομίζει πὼς πρέπει νὰ τῆς φερθεῖ αὐστηρὰ καὶ νὰ δείξῃ τὸ κύρος της.

Σ. Κ.

Μὲ τοῦλι

Ἐνα ἐργόχειρο δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι πολὺλοκο καὶ δύσκολο γιὰ ν' ἀρῇ. Κάποτε μάλιστα συμβαίνει καὶ τὸ ἀντίθετο. Ἐνα παρφορτωμένο τραπέζομάνηλο ἢ μαξιλάρι δὲν εἶναι καθόλου καλαισθητικὸ. Ἡ ἀπλότης πάντα, ὅταν συνδυάζεται μὲ γούστο, ἔχει κα-

λύτερα ἀποτελέσματα. Ἐπειτα καὶ ἡ ἐποχὴ δὲν εἶναι τέτοια ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς κρατῇ κορφομένους ἐπὶ μῆνας πάνω σ' ἓνα χειροτέχνημα.

Ἡ ἐργασία ἀπλικάσιον μὲ τοῦλι εἶναι πολὺ φανταχτερὴ καὶ μπορεῖ νὰ μᾶς ἐξυπηρετήσῃ σὲ μεγάλῳ βαθμῷ. Μποροῦμε μὲ τοῦλι νὰ σχηματίσουμε διάφορα ἀνθη, ἀστεράκια, φιόγκους καὶ ὅτι ἄλλα σχήματα θέλουμε, ἀποτελώντας ἓνα σύνολο εὐχάριστο, ἐλαφρὸ καὶ νόστιμο.

Ἡ εἰκόνα μᾶς δείχνει πολὺ καλὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο τοποθετεῖται καὶ κεντρεῖται ἓνα ἀστεράκι ἀπὸ τοῦλι.

Τὸ σχεδιάζουμε πάνω στὸ τοῦλι, τὸ κόβουμε ὄχι βέβαια σὺρριζα μὲ τὴν γραμμὴ τοῦ σχεδίου, τὸ τρυπῶμε καὶ τὸ φετονιάζουμε, ἢ τὸ κάνουμε χονδρὴ ρίζα, βάζοντας καὶ μερικὲς κλωστὲς μέσα γιὰ νὰ εἶναι τὸ περιθώριό του χοντρὸ.

Μὲ μερικὰ τέτοια μοτίφια στολίζεται τὸ κέντημά μας χωρὶς νὰ ἀπαιτῇ πολλὴ ἐργασία.

Πρόχειρο βαρόμετρο

Ὅλοι μας δὲν ἔχουμε στὸ σπῆτι μας βαρόμετρο κι' ὅμως ὅλοι θέλαμε νὰ μπορούσαμε νὰ προμαντεύαμε τὸν καιρὸ. Καμμιά φορὰ θέλουμε νὰ πᾶμε ἐκδρομὴ ἢ κάτι ἄλλο παρόμοιο. Κάποτε καὶ μόνο ἀπὸ γούστο.

Νὰ σὰς ποῦμε λοιπὸν ἓναν πολὺ εὐκόλο καὶ πολὺ ἀνέξοδο τρόπο ποὺ θὰ ἔχετε ἓνα βαρόμετρο.

Πάρτε ἓνα ἄσπρο χαρτονάκι καὶ βυθισατέ το στὴν ἐξῆς διάλυσι.

Chlorure de Cobalt	2 γραμ.
Gelatine	4 γραμ.
Νερό	100 γραμ.

Ὅταν τὸ χαρτονάκι ἀπορροφήσῃ ἀρκετὴ ἀπὸ τὴ διάλυσι αὐτὴ βάλτε τὸ στὸν ἀνέρα νὰ στεγνώσῃ καὶ τὸ βαρόμετρο εἶναι ἔτοιμο.

Ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι καλὸς δηλ. ξηρὸς τὸ χαρτονάκι θὰ παίρνῃ μπλέ χρώμα, ὅταν εἶναι εὐμεταβλητὸς θὰ γίνεταί λιλά καὶ ὅταν εἶναι ὑγρὸς θὰ γίνεταί ἐλαφρὰ κοκκινόχρωμο.

Τὸ φυλλόδενδρον

Πολὺ στενοχωρημένη ἦτανε ἡ φίλῃ μου, ὅταν πρὶν ἀπὸ μιὰ ἐβδομάδα τὴν ἐπισκέφθηκα. Παραπονιῶνταν ὅτι τὸ ὄρατό της φυλλόδενδρον κατὰ ἔπαθε. Τὰ φύλλα του δὲν μεγαλώνουν πιά, καὶ μαυρίζουν ἀκόμα πρὶν ξετυλιχτοῦν.

Βάλετε τὴ γλάστρα σ' ἓνα μέρος ὅχι τόσο ζεστὸ καὶ τόσο φωτεινὸ. Κατὰ τὴν ἀνάπτυξίν του χρειάζεται τὸ φυτό πολὺ νερό καὶ συχνὸ κόπριμα. Εἶναι καλὸ κάποτε τίς ρίζες τοῦ ἀέρος — ἂς ποῦμε ἔτσι τὰ βλαστάρια ποὺ πετᾷ γιὰ νὰ ἀναπνεύ — νὰ τίς βάζουμε σ' ἓνα ποτήρι μὲ νερό.

Κατὰ τὴν ἀνοίξιν μεταφυτεύουμε τὸ φυλλόδενδρον σ' ἓνα μίγμα χοντρῆς ζωϊκῆς κοπριάς μὲ καστανόχρμα.

Τὸ μῆλο

Ἐδῶ δὲν πρόκειται γιὰ τὸ μῆλο τῆς ἔριδος, ἀφοῦ ἐμεῖς εἴμαστε πάντᾳ πολὺ ἀγαπημένα καὶ ἀλληλέγγυα κορίτσια, πρόκειται γιὰ τὸ μῆλο ποὺ παρουσιάζεται τώρα ροδοκόκκινο καὶ ἀφράτο στὴν ἀγορὰ.

Εἶναι ἓνας καρπὸς γεμᾶτος θρεπτικῆς οὐσίας καὶ βιταμίνες γιὰ παιδιὰ καὶ γιὰ μεγάλους. Εἶναι τὸ μοναδικὸ φρούτο ποὺ βοηθεῖ τὴ χώνευσι. Ἐπειτα ἓνα μῆλο στὸ χεράκι καὶ στὸ δοντάκι τοῦ παιδιοῦ ἀποτελεῖ ἀληθινὰ σπουδαῖο συστατικὸ γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν. Ὅταν τὸ μῆλο εἶναι ἀφράτο καὶ καλῆς ποιότητος πρέπει νὰ τρώγεται ὡμό. Ἀλλοιῶς μπορεῖ νὰ γίνῃ κομπόστα μὲ λίγη σταφίδην. Μπορεῖ ὅμως νὰ τηγανισθῇ μέσα σὲ κουρκοῦτι μὲ αὐγὸ, κομμένο σὲ μικρὰ κουλουράκια ἢ νὰ ψηθῇ στὴ χόβολη. Γιὰ νὰ τὸ ψήσουμε βγάζουμε προσε-

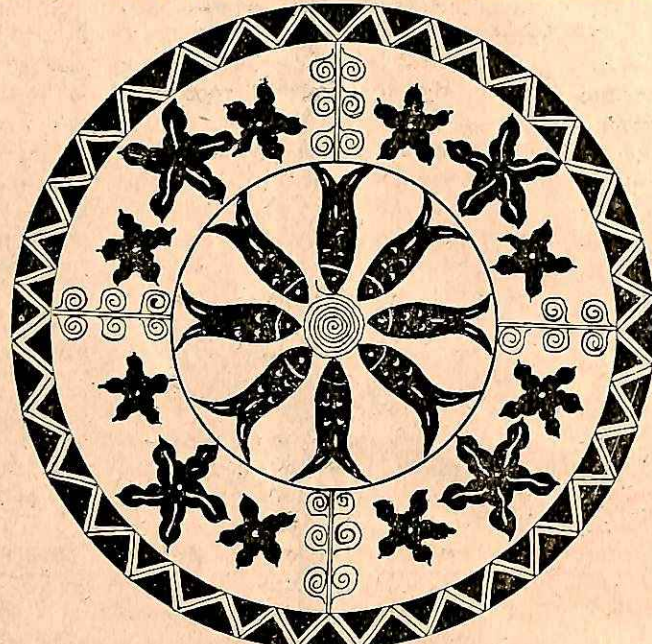
χτικὰ τοὺς σπόρους καὶ στὸ ἀνοιγμα ποὺ σχηματίσθηκε βάζουμε μερικὲς σταφίδες καὶ μιὰ πρέζα ζάχαρι. Ὅταν ψηθῇ τὸ πασπαλίζουμε κανέλλα ἢ τὸ προσφέρουμε ζεστὸ. Τὰ ψημένα μῆλα εἶναι πολὺ ἀγαπητὰ στὰ παιδιὰ ὅπως εἶναι καὶ τὰ ψημένα κυδῶνια.

— Διακοσμητικό σχέδιο —

Ἡ διακοσμητικὴ στοὺς
σχολεῖο.

Τὸ διακοσμητικὸ σχέδιον μᾶς ἀναγκάζει νὰ πειθαρχήσουμε τὴν ἐμπνευσί μᾶς μέσα σὲ ὁρισμένον ὡς καὶ τὴν ἀφῆσω ἐλεύθερον γὰ νὰ μὴν ἀναπτύξῃ ὅλην τὴν πρωτοβουλία καὶ νὰ γίνῃ δημιουργικόν, ὅπως ἔγραφα καὶ σὲ προηγούμενα φύλλα * σχετικὰ μὲ τὸ Ἐλεύθερον σχέδιον καὶ τὴν χειροτεχνία. Μὲ μόνον τὴν διαφορά

παιδί θὰ τὸ ἀφῆσω ἐλεύθερον γὰ νὰ μὴν ἀναπτύξῃ ὅλην τὴν πρωτοβουλία καὶ νὰ γίνῃ δημιουργικόν, ὅπως ἔγραφα καὶ σὲ προηγούμενα φύλλα * σχετικὰ μὲ τὸ Ἐλεύθερον σχέδιον καὶ τὴν χειροτεχνία. Μὲ μόνον τὴν διαφορά

Διακοσμητικὸ σχέδιον τοῦ Φαλαγγίτου τοῦ 5ου Ὑποτομέως Παναγιώτου Βρέττα.

Καὶ σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μάθημά τὸ

ὅτι ἡ ἐλευθερία ἐδῶ θὰ εἶναι κάπως σχετικὴ, γιὰτὶ θὰ ἔχουμε ὡς βασικὸ σκοπὸ τὴν καλλίτερη ἐξυπηρέτησιν τοῦ χώρου ποὺ μᾶς δόθηκε.

Τὸ μάθημα τῆς διακοσμητικῆς ταιριάζει περίφημα νὰ τὸ ἀρχίσῃ κανεὶς σὲ παιδιὰ ἡλικίας 13 — 14 χρονῶν, δηλαδὴ στὴν ἡλικία ποὺ τὸ παιδί ἀρχίζει νὰ συνειδητοποιῇ τὴν ἀξία τοῦ μέτρου καὶ

τῆς τάξης, ἀλλὰ καὶ ποὺ διατηρεῖ ἀκόμα ὅλην τὴν φρεσκάδα καὶ τὴν τρυφερότητα τοῦ συναισθηματισμοῦ του. Εἶναι ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ πείρα δὲν πῆρε ἀκόμα θέσιν στὸν πλούσιον κόσμον τοῦ καὶ οἱ λύσεις ποὺ δίνει στὴ δουλειὰ του ἔχουν τὴν χάρι τῆς πρωτοτυπίας καὶ καμμιὰ φορὰ τῆς κατὰπληξης. Σίγουρα τὸ περιβάλλον θὰ παῖξῃ κι' ἐδῶ σημαντικὸν ρόλον, ὁ γύρω του κόσμος θὰ καθρεφτιστῇ ἀγνὰ στὴ δουλειὰ του ἀπὸ τὴν ἀρχή, ἀλλὰ τὰ ἔξωπα μάτια του θὰ συνηθίσουν τὰ ὁράματά του πολλὰς φορὰς μὲ τὴν ἀρμονία καὶ τὴν τελειότητα ποὺ νὰ νομίζῃ κανεὶς πὼς ἐκίνησαν ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων σὰν ἀντίλαλοι τῆς μεγάλης Τέχνης τῶν προγόνων του. Ἀπειρες φορὰς, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω, θὰ συναντήσουμε σχέδια παιδιῶν ποὺ θὰ ἔχουνε τὴν ἀρμονίαν μὲ ἀρχαῖα πρότυπα, ποὺ ἓνα μάτι ὅχι πολὺ ἐξοικειωμένον θὰ γελάσῃ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς τὰ παιδιὰ αὐτὰ εἶχαν ὅτι ὅσον τὸν τὰ ἀρχαῖα πρότυπα, καὶ ἄλλο, γιὰτὶ τὸ παιδί δουλεύει τόσο τίμια στὴ δημιουργικὴ του δουλειά, ὅπως καὶ ὁ λαὸς τῆς μεγάλης τέχνης του, τὴν φτιάχνει μ' ἀγάπη καὶ σεβασμὸν ποὺ φτάνει κάποτε τὴν θρησκευτικότητα.

Γ. ΡΩΜΑΝΟΣ
Καθ. Τεχνικῶν Μαθημάτων
Ε' Γυμνασίου

* Βλέπε προηγούμενα φύλλα, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52.

Η ΥΠΑΚΟΗ ΣΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τὸ πρῶτον πρᾶγμα ποὺ εἶναι ἀπαραιτήτο γιὰ τὴν ὑπακοὴν ἐνὸς κράτους εἶναι ἡ καλὴ λειτουργία τῶν νόμων. Ὅλοι οἱ πολῖται, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πρέπει νὰ σέβωνται τοὺς νόμους τῆς πατρίδος των, ὅσονδῆποτε αὐστηροὶ κι' ἂν εἶναι. Κι' ἂν ἀκόμα τὰ ἀτομικὰ τους συμφέροντα βλάπτονται ἀπὸ τὴν πιστὴν τήρησιν τῶν νόμων, ἀκόμα καὶ ἂν ἡ ἴδια τους ἡ ζωὴ κινδυνεύῃ μὲ τὸ νὰ ὑποταχθῶν τοῖς νόμοις, πρέπει οἱ πολῖται νὰ τὸ κάνουν ἀδιστακτικῶς, γιὰτὶ μόνον ἔτσι ὑπάρχει ἔννοια πειθαρχίας στὰ κράτος — πατρίδα.

Ὅλα τὰ ἔθνη ποὺ δοξάστηκαν στὴν ἱστορία ἀνέδειξαν πολῖτας ποὺ πάνω ἀπὸ τὸ κάθε τι εἶχαν τὸν νόμον. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔφθασαν στὸ ἀνώτατον σημεῖον πολιτισμοῦ, γιὰτὶ εἶχαν θεσπίσει τόσο καλοὺς νόμους ποὺ ὅλοι οἱ πολῖται τοὺς τηροῦσαν εὐλαβικὰ καὶ φρόντιζαν καὶ οἱ ἄλλοι νὰ τοὺς τηροῦν. Δὲν ἦταν δὲ εὐκόλο ἀκόμα καὶ τοὺς πιὸ ἰσχυροὺς πολῖτας νὰ παραβῶν τοὺς νόμους, χωρὶς νὰ τιμωρηθῶν. Ἀποδείξεις ἔχουμε ἀπὸ τὴν ἀρχαία πολιτεία τῶν Ἀθηναίων* πᾶμπολλοὶ ἦσαν οἱ τιμωρούμενοι μὲ ἐξορία πολῖτες καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἰσχυροτέρους ὅταν δὲν ἐτηροῦσαν τοὺς νόμους* καὶ ὅχι μόνον ἐξορία, πρόστιμο, δήμεσι τῆς περιουσίας, ἀλλὰ καὶ τὸν θάνατον ἀκόμα ἐπέβαλλον τοὺς παραβαίνοντας τοὺς νόμους πολῖτας, ὅσονδῆποτε ψηλὰ κι' στέκονταν.

Ἀπὸ τὴν ἱστορία ξέρουμε πὼς ὁ Μιλτιάδης πέθανε στὴ φυλακὴ γιὰ τὰ σφάλματά ποὺ ἔκανε σὰν στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων στὴν ἐκστρατεία κατὰ τῆς Πάρου, καὶ εἶχε καταδικασθῇ καὶ σὲ πολὺ μεγάλο πρόστιμο. Ὁ Ἀλκιβιάδης, ὁ Ἀριστείδης, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὅλοι αὐτοὶ εἶχαν καταδικασθῇ ἀπὸ τοὺς νόμους καὶ κανένας δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς γλυτώσῃ. Οἱ δέκα στρατηγοὶ ἐπίσης, ποὺ κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἀφῆκαν μετὰ τὴν ναυμαχίαν τοὺς νεκροὺς ἄταφους, καταδικάσθησαν σὲ θάνατον, ὅσο κι' ἂν εἶχαν γιὰ δικαιολογία τοὺς πὼς τοὺς εἶχε ἐμποδίσῃ ἡ τρικυμία.

Ὅλοι ἐπίσης ξέρουμε τὸν σκληρὸ θάνατον τοῦ Πausaniou μέσα στὸν ναὸ τῆς Χαλκιοῦ Ἀθηνᾶς, ἐπειδὴ κατηγορήθηκε γιὰ ἔσχατη προδοσία. Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον δὲν μποροῦσαν νὰ συλλάβουν κατὰδικὸν ἢ φυγά-

δα ποὺ ζητοῦσε καταφύγιον στὸ ναό, οἱ Σπαρτιάται ἀπεφάσισαν νὰ χτίσουν τὴν πόρτα καὶ νὰ βγάλουν τὴν στέγη τοῦ ναοῦ, γιὰ νὰ πεθάνῃ ὁ φυγάς ἀπὸ τὸ κρῦον καὶ τὴν πείναν* τέτοια ἦταν δὲ τὰ χρόνια ἐκεῖνα ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος καὶ τόσο πολὺ ἦσαν σεβαστοὶ οἱ νόμοι τῆς, ὥστε ἡ ἴδια ἡ μητέρα τοῦ Πausaniou, ἡ Θεανώ, κατὰπνιξε κάθε μητρικὸ φίλτρο καὶ πρώτη ἔβαλε τὴν πέτρα γιὰ νὰ χτισθῇ ἡ πόρτα τοῦ ναοῦ.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι οἱ πολῖται, ὅταν ἔσφαλλον, δὲν ζητοῦσαν νὰ ἀποφύγουν τὴν τιμωρίαν τοῦ νόμου. Τὸ ὠραιότερον παράδειγμα ὑπακοῆς στοὺς νόμους μᾶς τὸ ἔδωσε ὁ Σωκράτης, ὁ μεγάλος φιλόσοφος ποὺ κατεδίκασαν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ πῇ τὸ κῶνειο. Ὁ μέγας αὐτὸς φιλόσοφος ἀφῆρρωσε τὴν ζωὴν του γιὰ τὴν τελειοποίησιν ὅχι μόνον τῆς ἰδικῆς του, μὰ καὶ τῶν ἄλλων, ἔχοντας κανόνα τίς αἰώνιες ἠθικὰς ἀρχὰς ποὺ πρέπει νὰ διέπουν τὰ ἄτομα καὶ τίς ὁμάδες. Ἡ διδασκαλία του ἀπλόωνταν σ' ὅλα τὰ θέματα, θρησκευτικὰ, ἠθικὰ, φιλοσοφικά, καλλιτεχνικά καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ λόγου του, ποὺ πλήθος λαοῦ παρακολουθοῦσε τίς διαλέξεις του, ἰδιαίτερα δὲ οἱ νέοι. Συκοφαντήθηκε ὁμῶς ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς του, τὸν ἄνυτον καὶ Μέλητον, πὼς δὲν ἐπίστευε στοὺς θεοὺς, πὼς δίδασκε καinovρίες θεωρίας, καὶ πὼς ἡ διδασκαλία του κατὰστρεφε τοὺς νέους. Τὸ δικαστήριον δέχτηκε τίς κατηγορίας αὐτὰς καὶ καταδίκασε τὸν Σωκράτη νὰ πῇ τὸ κῶνειο, ἕνα φοβερὸ δηλητήριο. Οἱ κατηγορίες ὁμῶς αὐτὲς ἀποδείχτηκαν συκοφαντικαί, γιὰτὶ ὁ Σωκράτης ἦταν πρότυπον χρηστοῦ καὶ εὐσεβοῦς πολίτου* παρ' ὅλο ὅμως τοῦτο, δέχθηκε μὲ πειθαρχίαν τὴν καταδίκην του καὶ ἀνήθηκε ἐπίμονον νὰ φύγῃ ὅταν ὁ Κρίτων καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ μαθητὰ τὸν παρώτρυναν νὰ δραπέτευσῃ, λέγοντάς του πὼς εἶχαν δωροδοκήσῃ τοὺς φύλακας. Καὶ σύμφωνα μὲ ὅσα μᾶς λέγει ὁ μαθητὴς του Πλάτων στὸ ἔργον του «Κρίτων», ἀκούστε τί ὡραῖα καὶ ἀτράνταχτα ἐπιχειρήματα ἐπρότεινε ὁ μέγας σοφὸς σὲ κείνον ποὺ τοῦλεγε νὰ φύγῃ:

«Μοῦ προτείνεις νὰ φύγω, ἀγαπητέ Κρίτων* μὰ ἔάν τὴν ὥραν τῆς φυγῆς μου παρουσιαζόταν ἡ Πατρίς καὶ οἱ Νόμοι τῆς Πατρίδος μου καὶ μοῦλεγαν: — ὦ Σωκράτη, ἀπεφάσισες

καὶ σὺ νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Δὲν πιστεύουμε νὰ λησμονήσῃς, πὼς καμμιὰ πολιτεία δὲν μπορεῖ νὰ προκόψῃ ἔάν δὲν ἰσχύουν οἱ νόμοι τῆς καὶ ἔάν αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τῆς δὲν εἶναι ἀπολύτως σεβασταί, ἀλλὰ ὁ καθένας κανεὶ ὅ,τι τοῦ ἄρεσει* τί θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε πάνω σ' αὐτά, γιὰ νὰ δικαιολογηθῶμε; — Μὰ μπορούμε νὰ ἀπαντήσουμε, τὸν διέκοψε ὁ Κρίτων, ὅτι ἡ πόλις σὲ ἀδίκησε καὶ ὅτι στὴν περίπτωσιν τὴν δική σου δὲν ἔκανε καλὰ. — Ἔστω, εἶπε πάλιν ὁ Σωκράτης, δέχομαι τὴν παρηγορίαν σου. Μὰ ἔάν πάλιν οἱ νόμοι ἐξακολουθήσουν καὶ μοῦ ποῦν: — ὦ Σωκράτη, μὴ λησμονεῖς πὼς σ' ὅλη σου τὴν ζωὴ ἐδίδαξες πὼς δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ἀνταποδίδῃ τὸ κακὸ ἔστω καὶ ἂν ἀδικῆται, ἐμεῖς δὲ ποτὲ δὲν σὲ ἀδικήσαμε, ἀλλὰ ἀντίθετα σὲ εὐεργετήσαμε* μὲ τὴ βοήθειάν μας ἀνατράφηκες, μορφώθηκες, μὲ τὴ βοήθειάν μας ἐγίνες ἐλεύθερος πολίτης, σοῦ ἐξασφάλισαμε τὴν ἐλευθερίαν σου καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν σου. Τί θὰ μᾶς ἀπαντοῖσες; Κι' ἔπειτα ἂν σὲ κακοποιήσῃ καμμιὰ φορὰ ὁ πατέρας σου, ἐπιτρέπεται νὰ ὑψώσῃς τὸ χεῖρ σου ἐναντίον του καὶ νὰ χειροδικήσῃς; Ἀσφαλῶς ὅχι βέβαια. Μὰ καὶ ἂν ἔχῃς πάθει σήμερον κατὰ τὸ δικὸν ἐξ αἰτίας τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅχι τῆς πατρίδος, δὲν εἶναι ὀρθὸν καὶ δικαίον νὰ ἀνταποδώσῃς τὸ κακόν».

Καὶ συνεχίζοντας λέγει: «Καὶ μὴ ξεχνᾷς, ἀγαπητέ Κρίτων, πὼς ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους προγόνους, ἡ Πατρίς εἶναι πιὸ τίμιον πρᾶγμα καὶ πιὸ σεμνόν καὶ πιὸ ἅγιον καὶ σὲ καλλίτερη ἐκτίμησι καὶ σὲ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους, σὲ ὅσους ἔχουν μυαλόν. Καὶ πρέπει νὰ πονᾷμε καὶ νὰ φροντίζουμε γιὰ τὴν πατρίδα μᾶς, ὅταν ὑποφέρῃ, περισσότερο κι' ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς γονεῖς μᾶς, κι' ὅταν ἀκόμη πρὸς χάριν τῆς φυλακισώμεθα, ἢ βασανισώμεθα, ἢ ὀδηγούμεθα στὸν πόλεμον νὰ χτυπηθῶμε, αὐτὴν νάχομε πάντα ὅπ' ὅλα, γι' αὐτὴν νὰ ζοῦμε καὶ νὰ πεθάνουμε».

Καὶ ὁ μέγας αὐτὸς καὶ σοφὸς ἄνθρωπος καὶ πατριώτης ἔμεινε, πῆρε τὸ δηλητήριο καὶ ἀπέθανε, ἀφήνοντας στὶς μετέπειτα ἀνθρώπινες γενεὲς μεγάλο παράδειγμα ἀγάπης στὴν πατρίδα καὶ ὑποταγῆς στοὺς νόμους τῆς.

Δ. Ζ. Πουλιανός

ΟΥΡΑΝΟΣ — ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΝ —

Οἱ ἀναγνώσται τῆς «Νεολαίας» ποὺ ἐνδιαφέρονται διὰ τὰ ἀστερονομικὰ φαινόμενα δύνανται κατὰ τὸν μήνα Νοέμβριον νὰ παρακολουθήσουν τὰ ἀκόλουθα:

Ὅψεις τοῦ οὐρανοῦ

Ὅσον πλησιάζει ὁ χειμὼν τόσο ὁ ἑναστρὸς οὐρανὸς κοσμεῖται μὲ λαμπροτέρους ἀπλανεῖς ἀστέρας, οἱ ὅποιοι τοῦ δίδουν μεγαλυτέραν ὡραιότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν.

Πρὸς τὸ Β.Α. μέρος τοῦ οὐρανοῦ λάμπει ὁ Ἡνίοχος μὲ τὴν Αἶγα, ἀστέρα ἐρυθρῶν πρῶτον μεγέθους. Πρὸς τὸ ΒΔ. μέρος τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἰς συμμετρικὴν θέσιν ὡς πρὸς τὸν πολικὸν ἀστέρα, μὲ τὸν Ἡνίοχον, εὐρίσκεται ὁ ἀστερισμὸς τῆς Λύρας μὲ τὸν λαμπρὸν Βέγα, ἀστέρα πρῶτον μεγέθους. Ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Κύκνου εὐρίσκεται καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ Δυτικὸν μέρος τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ Κασσιόπη, ὁ Περσεύς, ἡ Ἀνδρομέδα καὶ ὁ Πήγασος καταλαμβάνουν ὁλόκληρον

τὴν περιοχὴν ἀπὸ Β. πρὸς Α. Κάτωθεν τοῦ Πηγᾶσου φαίνεται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ταύρου μὲ τὸν Λαμπαδίαν. Ὁλίγον βορειότερον αὐτοῦ διακρίνονται οἱ Πλειάδες ἀστέρες.

Περὶ τὴν 11ην νυκτερινὴν ἀνατέλλουν οἱ Δίδυμοι (Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης) καὶ μετ' ὀλίγον ὁ Κύων μὲ τὸν λαμπρὸν Σείριον καὶ ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ὠρίωνος, ὁ ὁποῖος εἶναι πολὺ ἐπιθλητικός.

Μεγάλοι πλανῆται

Μὲ τὴν ἑναρξιν τοῦ λυκόφωτος, τὸν ἀνατολικὸν οὐρανὸν κοσμοῦν οἱ πλανῆται Ζεὺς καὶ Κρόνος, οἱ ὅποιοι σιγὰ — σιγὰ ἀπομακρύνονται ἀλλήλων. Ὁδοὶ ἔρχονται εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὸν Ἡλίου τὴν 13ην Νοεμβρίου.

Ὁ Ἑρμῆς τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον εἶναι ἀόρατος, δύναται ὁμῶς νὰ παρατηρηθῇ τὰς τελευταίας

ἡμέρας τοῦ μηνὸς εἰς τὸν πρωϊνὸν οὐρανόν. Τὴν 11ην πρὸς τὴν 12ην τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου διέρχεται πρὸ τοῦ δίσκου τοῦ Ἡλίου προβαλλόμενος ἐπ' αὐτοῦ ὡς μελανὴ τις κηλὶς. Τὸ φαινόμενον ὁμῶς τοῦτο εἶναι ἀόρατον ἀπὸ τὰ ἰδικὰ μᾶς πλάτη.

Ἡ Ἀφροδίτη (Αὐγερινός) ἀνατέλλει τρεῖς ὥρας πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου καὶ ἔτσι φωτίζει τὸν πρωϊνὸν οὐρανόν. Ὁ Ἄρης ἀνατέλλει περὶ τὴν 5ην πρωϊνὴν ὥραν.

Ὁ Οὐρανὸς εὐρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Ἡλίου τὴν 16ην τοῦ μηνὸς καὶ εἶναι ὁρατός καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῇ βοήθειᾳ διόπτρων.

Ὁ Ἡλῖος

Τὴν 22αν τοῦ μηνὸς καὶ περὶ ὥραν 12 καὶ 30 ἐγκαταλείπει τὸ ζώδιον τοῦ Σκορπίου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ζώδιον τοῦ Τοξότου.

Φάσεις τῆς Σελήνης

Πρῶτ. τέταρτ. Ν) ἑβρῖον 6, 23ω 8 λ.
Πανσέληνος » 15, 4 23
Τελευτ. τέταρτ. » 22, 18 36
Νέα σελήνη » 29, 10 42

Τὴν 13ην πρὸς τὴν 14ην τοῦ μηνὸς διέρχεται πλησίον τῶν πλανητῶν Διὸς καὶ Κρόνου.

Νέοι Κομήται

Ἐνθ' μέχρι πρὸ δύο μηνῶν δὲν εἶχεν ἐμφανισθῇ κανένας νέος κομήτης, τὰς τελευταίας ἑβδομάδας ἀνεκαλύφθησαν διαδοχικῶς 5 νέοι κομήται, οἱ ὅποιοι εἶναι κάπως λαμπροί.

Δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη ἂν ἡ λαμπρότης των θ' αὐξήσῃ ἀρκετὰ, ὥστε νὰ γίνοντο ὁρατοὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Ὅτε γνωρίζομεν ἂν μέχρις ὅτου τυπωθῶν αἱ γραμμαὶ αὐταί, δὲν θὰ ἀνακαλυφθῶν καὶ ἄλλοι κομήται.

Ἄν παρουσιάσουν κατὰ τὸ ἐξαιρετικόν, θὰ πληροφωρῶμεν τοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας τῆς «Νεολαίας» εἰς τὸ ἐρχόμενον φύλλον.

Σείριος

ὁ κῆπος τῶν

ΣΤΟ ΚΑΛΟ!

“Ολοι στο σπίτι μας βρισκόμαστε σ’ επιφυλακή. “Ολοι είμαστε γεμάτοι από ένθουςιασμό και αποφασιστικότητα. “Ο γέρο-παππούς, που πάντα παραπονιόταν για τους ρευματισμούς του, στηλώθηκε ὀρθος σάν κολώνα και ανέλαβε τὴ διεύθυνσι τοῦ σπιτιοῦ. Αὐτὸς μοῦ κρατοῦσε τὴ μικρὴ σκαλίτσα και με ὡδηγοῦσε και με βοηθοῦσε νὰ καρφώσω τὰ μαῦρα χαρτιά στὰ παράθυρα. Καὶ ἀντὶ πιά νὰ γκρινιάζω, περπατοῦσε με νεανικὰ βήματα μέσα στο σπίτι κι’ ἔλεγε ὀλοένα: «Θὰ τοὺς νικήσουμε! Θὰ τοὺς νι-

κήσουμε! “Ο Θεὸς εἶναι μαζί μας!» “Απὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ μητέρα κι’ ἡ ἀδελφή μου ἄρχισαν κιόλας νὰ πλέκουν μάλλινα ρούχα γιὰ τοὺς στρατιῶτες μας. Καὶ τὸ ἀπόγευμα μᾶς ἦρθε ὁ μεγάλος ἀδελφός μου ντυμένος στρατιώτης. “Ἐπρεπε νὰ ἐβλέπατε με πόση περηφάνεια τὸν κυττάζαμε ὅλοι! “Ἡ συγκίνησι γιὰ τὸν ἀποχωρισμὸ ἔσθηνε κι’ ἐξαφανιζόταν μπροστὰ στὸν ἐνθουςιασμὸ πὺ γέμιζε τίς ψυχὲς ὅλων μας. Πρώτῃ φορὰ στὴ ζωὴ μου ζήλεψα τὸν ἀδελφό μου, πὺ εἶχε τὸ προνόμιο νὰ ὑπερασπίσῃ και με τὸ ὄπλο τὴν Πατρίδα. Στὸ καλὸ, ἀδελφέ μου, στὸ καλό! Κι’ ἐμεῖς ἐδῶ κάτω θὰ κάμουμε ὅλοι τὸ καθήκον μας γιὰ τὴν τιμὴ και τὴ νίκη τῆς πολυαγαπημένης μας Πατρίδος.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

“Ο μικρὸς Σκαπανέας “Αλέξ. Μιχαλόπουλος ἐκ Νιγρίτης

Ο ΝΑΥΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

“Εγὼ εἰμαι ὁ ναῦτης τοῦ Αἰγαίου κρεββάτι ἔχω τὰ πλατεῖα νερά και γιὰ τὴν ἐνδοξη πατρίδα εἰμαι ὁλος κέφι και χαρά.

Μὲ τὴν ἀνδρεία τοῦ Κανάρη και με τοῦ Βότση τὴν ψυχὴ τὸν ὕπουλο ἔχθρο τρομάζω και δὲν μπορεῖ νὰ κινηθῇ.

“Εγὼ τῆς θάλασσας Δελφίνι τίς τρικυμίες ἀψηφῶ τοὺς Ἰταλοὺς τοὺς περιμένω νὰ βγοῦν πὺ παίζουν τὸ κρυφτό.

Νὰ τοὺς κολλήσω μὴ τὸρπιλλά, τοῦ ἔταξα στὴν Παναγιά κι’ ἕνα καράδι τοὺς νὰ θάψω στὴς Μεσογείου τὰ νερά.

“Αγιε Νικόλα μου βοήθα τὸ στόλο πάντα νὰ νικᾷ νὰ προστατεύῃ τὴν Ἑλλάδα τίς χώρες τῆς καὶ τὰ νησιά.

“Εγὼ εἰμαι ὁ ναῦτης τοῦ Αἰγαίου ἄλλος ἐγὼ Θεμιστοκλῆς ἀπόγονος τῆς Μπουμπουλίνας και τοῦ Μισοῦλη συγγενῆς.

VI

“Οπου ἡ Κάγκα και τὸ μωρό τῆς τὸ Ρουρού ἔρχονται στὸ δάσος κι’ ὁ Γουρουνάκης κάνει μπάνιο.

Κανένας δὲν ἤξερε ἀπὸ πὺ ἦρθαν, μὰ νὰ τοὺς μὲς στὸ δάσος: ἡ Κάγκα και τὸ μωρό τῆς τὸ Ρουρού.

“Οταν ἡ Χιονάτη ρώτησε τὸν Πετρή: «Πὺς βρέθηκαν ἐδῶ;» ὁ Πετρὴς ἀποκρίθηκε: «Κανονικά, Χιονάτη, κανονικά, ξέρεις τὴ θέλω νὰ πῶ... Κι’ ἡ Χιονάτη, πὺ δὲν καταλάβαινε τίποτα εἶπε: “Ω! Κούνησε τὸ κεφάλι τῆς δυὸ φορές κι’ εἶπε: «Κανονικά! “Α! Κι’ ἔπειτα ἔφυγε νὰ πᾶ νὰ βρῇ τὸ φίλο τῆς τὸν Γουρουνάκη και νὰ μάθῃ τί σκέπτεται κι’ ἐκεῖνος γι’ αὐτὴ τὴν ἱστορία. Καὶ στὸ σπίτι τοῦ Γουρουνάκη βρῆκε τὸν Κουνελῆ. “Αρχισαν λοιπὸν νὰ κουβεντιάζουν ὅλοι μαζί γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας.

— Τὸ καλύτερο εἶναι, εἶπε ὁ Κουνελῆς, τοῦτο: Νὰ κλέψουμε τὸ μωρὸ τὸ Ρουρού και νὰ τὸ κρύψουμε, κι’ ὅταν ἡ Κάγκα μᾶς ρωτήσῃ: Πὺ εἶναι τὸ μωρό μου τὸ Ρουρού; Θὰ ποῦμε ἀχά!

— “Αχά! ἔκαμε ἡ Χιονάτη γιὰ νὰ ἐξασκηθῇ. “Αχά! “Αχά!

(“Ακολουθεῖ)

Σκαπανέων μας

Τὸ Διηγηματάκι μας

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Τ’ ΑΡΝΙΑ

— Βουούουου! Βουούουουου! — Τὶ εἶναι μαμά; Ρώτησε νυσταγμένη ἀνοίγοντας και τρίνοντας τὰ ματάκια τῆς ἡ μικρὴ Ρηνούλα.

— Οἱ σειρήνες, παιδί μου! ἀπάντησε ἡ μαμά μ’ ἕνα φίλι στὰ κόκκινα μάγουλα τῆς κορούλας τῆς.

— Καὶ γιὰτί χτυποῦν, μαμά, οἱ σειρήνες;

— “Ἡ μαμά δὲν πρόλαβε ν’ ἀπαντήσῃ. “Ο μικρὸς Θεωδωράκης, πὺ εἶναι Σκαπανέας και ἔχει ἀρκετὰ πράγματα, πετάχθηκε και εἶπε:

— Δὲν καταλαβαίνεις, κουτὴ; “Ἡρθαν τὰ ἀεροπλάνα.

— “Ε, και σάν ἦρθαν; Τὶ μ’ αὐτό;

— Μὰ δὲν εἶναι δικά μας ἀεροπλάνα. Εἶναι ξένα, ἐχθρικά. Καὶ τὰ δικά μας βγαίνουν νὰ τὰ κυνηγήσουν. “Εμεῖς πρέπει νὰ φυλαχτοῦμε, δὲν εἶν’ ἐστὶ μαμά;

Ξένα, ἐχθρικά. Νὰ μὴ φοβώσαστε ὅμως.

— “Αλήθεια, μαμά, εἶναι ἰταλικά; ξαναρώτησε ὁ Θεωδωράκης.

— Ναι, παιδί μου, ἰταλικά.

— Τοὺς καλιοῖταλους! ἔξοπα-σε περιφρονητικὰ ὁ Σκαπανέας.

— Καὶ θὰ ρίχνουν μπόμπες, μαμά; ρώτησε ἡ Ρηνούλα.

— Ναι, παιδί μου, μπόμπες.

— “Αχ, μαμά, φοβοῦμαι.

— Μὰ δὲν εἶπαμε πὺς δὲν πρέπει νὰ φοβώμαστε; εἶπε ἡ μαμά.

— Στὸ σχολεῖο μᾶς εἶπε και ὁ δάσκαλος πὺς ἐμεῖς τὰ Ἑλληνόπουλα πρέπει νὰ ἔχουμε γενναία καρδιά. Τραγουᾶμε και στὴ γυμναστική ἕνα ὠραῖο τραγουδάκι:

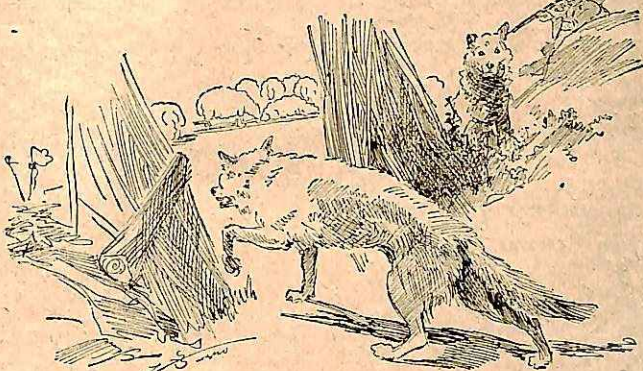
Φόθος τὶ θὰ πῇ;

εἶναι ἐντροπὴ;

νὰ τὸν νοιώσῃ

“Ελληνος ψυχῇ.

Στὸ μεταξὺ ὁ Θεωδωράκης ἀρχισε νὰ βηματίζῃ με στρατιωτι-

“Ἡ μαμά, πὺ ἐνῶ ἔντυνε τὰ παιδιὰ τῆς ἀκούσε ἀπ’ ἔξω συζητήσεις και κατάλαβε πὺς κηρύχον-κε ὁ πόλεμος, ἀποκρίθηκε: — Ναι, παιδί μου, πρέπει νὰ φυλαχτοῦμε. Τὰ ἀεροπλάνα εἶναι

κόβημα και νὰ τραγουδᾷ ζωηρὰ τὸ τραγουδάκι. “Ἡ Ρηνούλα, συλλογίστηκε λιγάκι και ξαναρώτησε:

— Καὶ τί φοβίμε ἐμεῖς, μαμά, νὰ μᾶς ρίχνουν μπόμπες;

— Δὲν φοβίμε σὲ τίποτα, παιδάκι μου. “Αλλὰ οἱ Ἰταλοὶ φέρονται τώρα σάν λύκοι. Τοὺς ξέρεις τοὺς λύκους;

— Μὰς τοὺς εἶδεις σ’ ἕνα μεγάλο χρωματιστὸ χάρτη ἡ κυρία Εὐδοξία, ἡ δασκάλα μας.

Οἱ λύκοι τρώνε τὰ ἀρνάκια.

— Ναι, ξαναπῆ ἡ μαμά. Τὸ ξέρετε τὸ παραμῦθι τοῦ λύκου;

— “Οχι μαμάκα! Πῆς μας τὸ!

Φώναξαν και τὰ δυὸ παιδάκια μαζί. Τότε ἡ μαμά ἀρχισε τὸ παραμῦθι:

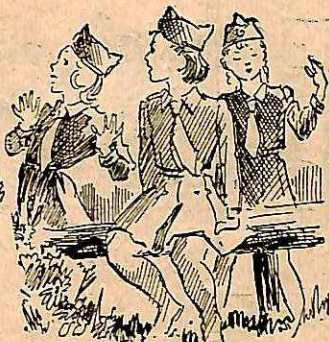
— Μιά φορὰ κι’ ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας λύκος, παχὺς, χοντρός, με πικνὸ τρίχωμα και κόκκινα φιδερά ματιά. “Ο λύκος αὐτὸς ζοῦσε σ’ ἕνα δάσος, ὅπου ἀφθονοῦσαν κάτι πελώριοι ἀγκαθατοὶ θάμνοι και μέσα ἐκεῖ εἶχε φτιάξῃ τὴ φωλιά του.

“Ο λύκος αὐτὸς ἦταν πολὺ λαίμαργος. “Οσο κι’ ἀν’ ἐτρώγε δὲν χορταῖνε. “Αν και τοῦ πέφτανε τακτικὰ στὰ νύχια του κάτι ξεμοναχισμένα μικρὰ ἀγρία ζῶα, δὲν ἦταν ποτὲ εὐχαριστημένος. Αὐτὸς λαχταροῦσε νὰ φάῃ τρυφερά βουζανιάρικα ἀρνάκια, νὰ τ’ ἀρπάξῃ ὅπως ροφθοῦσαν ἡσυχὰ στὰ γάλα στὴν ἀγκαλιά τῆς μητέρας τους.

“Εκανε νὰ πᾶ μιά, συλλογίστηκε τὸ σκύλο και τὸν τσάπνο και γύρισε πίσω. “Εκανε νὰ πᾶ δυὸ, τὰ ἴδια. Τὴν τρίτῃ φορὰ ἔξαρρεψε πὺ πολὺ. Κι’ ὅταν εἶδε πὺς ὁ τσάπνος ἔσθηνε τὸ φῶς και οἱ σκύλοι κοιμήθηκαν κι’ ἀφουγκράστηκε και δὲν ἀκούσε τίποτ’ ἄλλο ἐξὸν ἀπὸ τὴν ἀνάσα τῶν ἀρνιῶν, πλησίασε πατώντας στὰ νύχια κι’ ἔθαλε τὴ μπουσούδα του νὰ κοιτάξῃ μέσα στὸ μαντρί.

Μὰ ἡ μυρουδιά του ἐξπνήσε τὸ φυλάκι, τὸ σκύλο. Εἶπε με τὸ νοῦ του νὰ γαυγίσῃ και νὰ τὸν διώξῃ, μὰ συλλογίστηκε πὺς καλὰ και εἶδε πὺς ἦταν καλλιτέρα νὰ προσποιηθῇ πὺς δὲν πῆρε εἰδησι.

“Ο λύκος ἔξαρρεψε κι’ ἔσπρωξε τὴν πόρτα. Εἶδε τὰ ἀρνάκια πὺς βύζανιν ἡσυχὰ στὴν ἀγκαλιά τῶν μητέρων τους και τὰ

ΝΙΚΗ

Χρυσοφτέρουγη παρθένα με τὴν ἁγία σου θωριά, τὸ μεγάλο σου κοντάρι αἶμα στάζει και φωτιά!

Τ’ ἀφρίσμενο τ’ ὀλογοῦ σου κράτησε νὰ ξαποστάσης. Πότε κινήσες και ποῦθε; Τὶ ζητᾷς με βιά νὰ φτάσης;

“Οχι... ὄχι δὲν κρατιέμαι, γρήγορα νὰ φτάσω ἐκεῖ, ὅπου ἐγράφηκε νὰ πάω, ὅπου ἡ δόξα καρτερεῖ!

Γρήγορα και δὲ βαστιέμαι, ἔχω ἀκράτητο θυμὸ! Αἶμα στάζω, στάζω φλόγα και στὴ Δόξαν ὀδηγῶ!

μάτια του πέταξαν σπιῆες. Τέντωσε τὴν οὐρά του κι’ ἐτοιμάστηκε νὰ χυμῇ.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, με μὴν ἀγρία κραυγὴ ὁ σκύλος βρισκότανε στὴ ράχι του μνημοντάς μεσα στὴ σάρκα τοῦ λύκου τὰ νύχια του. “Ο τσάπνος πῆρε εἰδησι, πῆρε τὸ τουφέκι του, σημάδεψε και μπάμ! Νὰ σου τὸν τὸν παλιολύκο! Ξαπλώθηκε φαρδὺς πλατὺς κάτω κι’ ἀπὸ τὸ στόμα του τρέξαν ἀφροί...

— “Εστὶ δὲν θὰ τὴν πάθουνε κι’ οἱ Ἰταλοὶ, μαμάκα; εἶπε ὁ Θεωδωράκης ὁ μικρὸς Σκαπανέας.

— Ναι, παιδί μου νὰ εἰσαι βέβαιος πὺς ἐστὶ θὰ γίνῃ.

Γ. Δ.

12. Διασκευὴ ἀπὸ τ’ ἀγγλικά (Συνέχεια)

— Μὲ τί μοιάζει; — Μοιάζει... μοιάζει... “Ἐχει τὸ μεγαλύτερο κεφάλι πὺ εἶδα στὴ ζωὴ μου... “Ἐνα μεγάλο πρᾶμα... σάν... σάν... τίποτα... “Ἐνα φριχτὸ πελώριο... σὰ δὲν ξέρω... σάν ἕνα πελώριο τίποτα... Σάν ἕνα πιθάρη!

— Καλὰ, εἶπε ὁ Πετρὴς. Νὰ βάλω τὰ παπούτσιά μου κι’ ἔρχομαι! Πάμε!

“Ο Γουρουνάκης δὲ φοβόταν πιά, ἀφοῦ ὁ Πετρὴς ἦταν μαζί του. “Ἐφυγαν λοιπὸν.

— Τὸν ἀκούω, ἐσύ τὸν ἀκούς; εἶπε ὁ Γουρουνάκης με τρόμο, ὅταν πλησίασαν.

— Κάτι ἀκούω, εἶπε ὁ Πετρὴς.

“Ἦταν ἡ Χιονάτη πὺ χτυποῦσε τὸ κεφάλι τῆς πάνω σὲ μιά σκληρὴ ρίζα πὺ εἶχε ἐπὶ τέλους κατορθώσει νὰ βρῇ.

— Νά, εἶπε ὁ Γουρουνάκης. Δὲν εἶναι φριχτό;

Καὶ πιάστηκε σφιχτὰ ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Πετρή.

“Αέφανα ὁ Πετρὴς ἀρχισε νὰ γελάῃ. Καὶ γελοῦσε, και γελοῦσε και

“Ενα ξυπνότατο σκυλί, πιστὸ κι’ ὑπάκουο πολὺ!...

“Ωρα νὰ φεύγω στὴ δουλειὰ χρυσό, καλὸ σκυλί μου, ἐσύ τὸ σπίτι νὰ φυλάς ὡς τὴν ἐπιστροφή μου.

Μὰ τὸ τηλέφωνο χτυπᾷ κι’ ὁ Μπόμπης ὁ καυμένος σκέπτεται στὸν ἀφέντη του νὰ πᾶ ὁ προκομμένος.

Στὸφερα, λέει, γαυγίζοντας, γιὰ νὰ τηλεφωνήσῃς!... Κι’ ὁ κύριος μουρμουρίζει: — Πὺς νὰ τὸν τιμώρησῃς;

Γ. Δ.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΙΝΑΙΝΕΙ

Δικτυωτόν

Οριζοντίως:

1η σειρά: Πόλις της Πελοποννήσου.

2η σειρά: Τό τάνκ των αρχαίων (γεν.).

3η σειρά: Μία των Κυκλάδων.

4η σειρά: Δέν εἶναι γραμμένοι.

5η σειρά: Νομός της Θεσσαλίας.

6η σειρά: Υπερασπίζει τα σύνορα του κράτους και την εθνική τιμή.

7η σειρά: Όσπριον.

8η σειρά: Μέτρον επιφανείας των αγρών κυρίως.

9η σειρά: Γειτονικόν μιας κράτος.

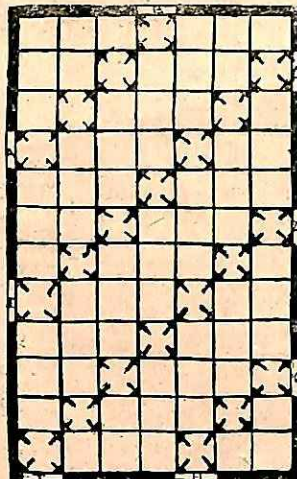
10η σειρά: Διαλυθέν κράτος της Εύρωπης.

11η σειρά: Κάτοικοι ισχυρού κράτους της Ασίας.

12η σειρά: Ρωμαίος φιλόσοφος.

Πρώτη διαγώνιος (Α - Β): Πολύτιμον διά την ζώην του ανθρώπου υγρόν.

Τετάρτη διαγώνιος (Η - Θ): Νήσος του Αιγαίου.

Δευτέρα διαγώνιος (Γ - Δ): Μία των δυτικών Κυκλάδων.

Τρίτη διαγώνιος (Ε Ζ): Νήσος ή όποια συνεδεσε στενώς το όνομά της με την ιστορίαν της Ελλάδος.

Τετάρτη διαγώνιος (Η - Θ): Νήσος του Αιγαίου.

Γ. ΚΑΝΤΙΑΝΗΣ

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

Για να γλυτώση το ξύλο

Μιά μέρα ένας κύριος στεκόταν στην άκρογιαλιά του Φαλήρου, όταν τον πλησίαζε ένας μικρός. Μεταξύ τους έγινε ο παρακάτω διάλογος:

— Καλή μέρα σας κύριε.

— Καλή μέρα παιδί μου.

— Ξεύρετε καθόλου από καιρό κύριε;

— Εσπούδασα λιγάκι μετεωρολογία, παιδί μου.

— Λοιπόν εγώ στέκομαι εδώ μια ώρα τώρα και περιμένω να φυσήξει δυνατός αέρας, αλλά δεν φυσά. Λέτε να φυσήξει;

— Δεν είναι παράξενο μικρέ μου. Ο ουρανός είναι συννεφιασμένος... Μά δε μου λές, τί τον θέλεις τον αέρα;

— Τον θέλω, για να κολυμπήσω.

— Και τί σχέσι έχει το κολύμπι με τον αέρα;

— Καμιά... αλλά ο πατέρας μου θα με δειρή αν κολυμπήσω. Γι' αυτό τον θέλω τον αέρα.

— Δεν σε καταλαβαίνω.

— Δεν με καταλαβαίνετε; Θα πη πως ξεχάσατε την εποχή που είσατε και σεις μικρό παιδί.

— Όχι και τόσο...

— Όχι! Τότε θα πη πως ήσατε πολύ κουτός, όταν ήσατε μικρός.

— Πολύ πιθανόν... "Ας ήμουν ότι θέλεις!" "Ηθελα όμως να μάθω τί σχέσι έχει το κολύμπι με τον δυνατό αέρα και γιατί χωρίς αέρα δεν μπορείς να κολυμπήσεις.

— Καλέ, αυτό είναι φώς φανερό, και σεις δεν το βλέπετε... Να άμα φυσήξει δυνατός αέρας και μου πάρη το καπέλλο μου και το ρίξη στο νερό, εγώ θα κολυμπήσω για να το πιάσω, χωρίς να πη τίποτα ο πατέρας μου... Χθές μου το αγόρασε!

— Ανόητος έρώτησις

— Μίμη ψωνίσατε τίποτε για την γιορτή σου;

— Ναί Τοτό μου. Ο μπαμπάς έφερε μισό γάλο και μισό άρνι.

— Ζωντανά ή σφαγμένα;

ΕΥΘΥΜΙΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΗΘΕΙΑ

Ο κουρέας κλαδεύει ένα δένδρο του κήπου του...

Παιδικόν πνεύμα

Ο δάσκαλος: Πές μου Μίμη το έναντίον του φθόνου.

Ο Μίμης: Η άφθονία, δάσκαλε!

Η Μητέρα: Λιλίκια! αν ξανακάνης άταξίες, θα σε κλειδώσω στο κοττέτσι.

Λιλίκια: Πολύ καλά, μαμά. Άλλά σου το λέω από τώρα και να το ξέρης: Αυγά δεν θα κάνω!

Ο Κουφιοκεφαλάκης μαλλώνει τον παπουτσή του:

— Σου είχα πη να κάνης το ένα παπουτί μεγαλότερο από το άλλο και σύ έκανες το ένα μικρότερο από το άλλο.

Το άδύνατον

— Ελενίτσα, έννιά ή ώρα και κοιμάσαι; Σε θαυμάζω!

— Θα μπορούσα κοιμισμένη το ρολόι να κυττάξω;

Μυστήριο!

Στις εξετάσεις:

— Τί θα πη μυστήριο, Κώστα;

— Όταν κλειδώνη ή μαμά τόν μπουφέ και το γλυκό βρίσκειται φαγωμένο!

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Οριζοντίως:

1) Σπουδαίος λιμήν της Μεσογείου, πόλις ιδρυθείσα κατά την αρχαιότητα υπό Έλλήνων άποίκων. 2) Ένας από τους πιο όνομαστούς ποταμούς του κόσμου, διασχίζων πολλά κράτη.

3) Έλληνική ιστορική μονή.

4) Ένα από τα φωνήεντα του γαλλικού αλφαβήτου.

— αίσθησις.

5) Αριθμητικόν — άρθρον (πληθ.).

6) Είδος τρομερού φιδιού (κλητική) — Θαλασσινός (κλητική).

7) Έχουν τὰ ζώα, όχι όμως ο άνθρωπος — Της όποιας.

8) Ναυτική πολεμική δύναμις, περιλαμβάνουσα πολλά σκάφη.

9) Συμπερασματικόν — Έκκλησία (δοτική).

Καθέτως:

1) Μέσον συντόμου θαλασσίας συγκοινωνίας (καθ.).

2) Ο κοινός πρόγονος όλων μας — Έτσι (καθ.).

3) Δικόν σου — Έποχή του έτους (γενική).

4) Μία από τας κυριώτερας νήσους του Αιγαίου (αιτιατική) — Στρατιωτικόν παράγγελμα και γενικώς παράγγελμα της Γυμναστικής.

5) Πρόθεσις — Υποθετικόν — Ολυμπιακή Έπιτροπή.

6) Νότα ευρωπαϊκής μουσικής — Ταίς όποιαις.

7) Πρόσωπον της ελληνικής μυθολογίας του όποιου ή ιστορία συνδέεται με γερανούς (γενική).

8) Άρθρον (πληθ.). — Όρος της Ελλάδος.

9) Είς την (δημ.). — Κάτοικος των πόλεων (δοτ.).

ΣΤΕΦ. ΠΑΥΛΟΥ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Στις φράσεις που θα διαβάσετε πιο κάτω, πρέπει να βρῆτε τις λανθασμένες λέξεις, να τις αντικαταστήσετε με τις σωστές, ώστε να σχηματισθῇ ένα όλον με νόημα.

1) Έκείνο που χαρακτηρίζει τόν ἵππον από τὰ άλλα ζώα είναι ή ευγένειά του.

2) Τὰ μύδια του Κωστάκη θέλουν κόψιμο.

3) Τὸ κρέας του Συρίου είναι σκληρόν και δέν τρώγεται.

4) Τὰ ρόδια πρέπει νὰ πλένονται κάθε μέρα, γιατί αλλιῶς μυρίζουν πολύ άσχημα.

Κρυπτογραφικόν

123456782 = Αρχ. ρήτωρ.
677148 = Έλλ. νομός.
6526482 = Έθ. ευεργέτης
826162 = Προφήτης
3226 = Όρος Έλλην.
4352148 = Γαλ. νήσος.
3178 = Όρος Έλλην.
126 = Όμοια.

Γ. και Δ. ΚΑΡΡΟΤΣΙΕΡΗΣ

Στοιχειόγραφος

Νήσος είμαι των Κυκλάδων τὸ κεφάλι μου αλλάζεις, ποταμὸ της Γερμανίας βλέπεις λύτα και θαυμάζεις.

Α. Γ. ΒΑΤΙΑΔΗΣ

Κλίμαξ

A - A 1η σειρά: Πρό-
A - A 2η σειρά: Α --- Α

A --- A 3η σειρά: Α --- Α

A --- A 4η σειρά: Α --- Α

A --- A 5η σειρά: Α --- Α

A --- A 6η σειρά: Α --- Α

A --- A 7η σειρά: Α --- Α

A --- A 8η σειρά: Α --- Α

A --- A 9η σειρά: Α --- Α

A --- A 10η σειρά: Α --- Α

A --- Α 11η σειρά: Α --- Α

A --- Α 12η σειρά: Α --- Α

A --- Α 13η σειρά: Α --- Α

A --- Α 14η σειρά: Α --- Α

A --- Α 15η σειρά: Α --- Α

A --- Α 16η σειρά: Α --- Α

A --- Α 17η σειρά: Α --- Α

A --- Α 18η σειρά: Α --- Α

A --- Α 19η σειρά: Α --- Α

A --- Α 20η σειρά: Α --- Α

A --- Α 21η σειρά: Α --- Α

A --- Α 22η σειρά: Α --- Α

A --- Α 23η σειρά: Α --- Α

A --- Α 24η σειρά: Α --- Α

A --- Α 25η σειρά: Α --- Α

A --- Α 26η σειρά: Α --- Α

A --- Α 27η σειρά: Α --- Α

A --- Α 28η σειρά: Α --- Α

A --- Α 29η σειρά: Α --- Α

A --- Α 30η σειρά: Α --- Α

Ακροστιχίς

Τὰ αρχικά των κάτωθι ζητούμενων λέξεων άποτελούν πόλιν του Σουδάν.

1) Νήσος του Αιγαίου, 2) Χώρα της Αφρικής, 3) Είς των ιδρυτών της Ρώμης, 4) Αυτοκράτωρ της Ρώμης, 5) Αρχαίος ποιητής, 6) Όρος της Αττικής, 7) Γραφική νήσος των Κυκλάδων.

Α. Κ. ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Τρίγωνον

***** Πρώτη σειρά: Εί-
**** ναι αγαπητή πε-
*** ρισσότερον και ά-
** πό τους γονεΐς
* μας. Δευτέρα σει-
* ρά: Ποταμός της Β. Ελλά-
δος. Τρίτη σειρά: Την έχει
κάθε είδος πού πωλείται.
Τετάρτη σειρά: Τρέξιμο υ-
γρού. Πέμπτη σειρά: Κλω-
στή, νήμα. Έκτη σειρά:
Σύμφωνον.

Και καθεώς τὰ ίδια.

ΑΓΓ. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 4ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Οριζον-
τίως: 1 Άργος—Τάν—μάγος, 2
νέος—Ιεραί—γάμα, 3 υίος—Σι-
άμ, 4 δάση—άγνο, 5 έπι—σάν, 6
ώα—Ια, 7 ρέω—τον, 8 τὸ—8ς,
9 ές—σί, 11 οἶνον—νίημα, 12
τράτα—γάτου, 13 μιὰς—νέ-
αυσα. Καθεώς: 1 άνδρῶν—τέ-
λος, 2 ρέ—Πάρος, 3 Γουδι—άντι,
4 όσια—Ρώμη—όρά, 5 8ς—Ν.
Α. Σ., 6 τση, 7 τέ—άν, 8 άρ, 9
νά—γά, 10 ίσα, 11 Ι.Γ.—ντο, 12
άγαν—Κίνα—τοῦ, 13 γάμος—
ναύς, 14 Ο.Μ.—Αἶνος, 15 Στα-
νά—Σινά. Παροράματα: 1
φίλον, 2 αῶλή, 3 κράτους, 4 μά-
τια, 5 δυό χήνες και μία κόττα, 6
ή μανία, γίνεται θηρίον, 7 Σύμ-
φωνά: Σπλάγγων. Ά πρόο-
πτον: Γιατί δέν ήταν στην Κό-
ρινθο να τούς τὰ πη προφορικῶς.
Δικτυωτόν: Οριζοντίως: Νέ-
αρχος, Κεφάλος, Σκολιῶν, Αἰα-
λιάς, Καυκάσω, Κολωνία, Ισπα-
νία. Διαγώνιος: Νεολαία, Ιού-
λιος. Κρυπτογραφικόν: Λεωνίδας, Ιωάννινα, Έδεσσα, Σά-
λωνα, Έλλάς, Ιάσον, Λέων, Α-
σία, Έλαία. Πτερωτόν γραμ-
μα: Κύπρος, Σ Κύρος, Σικελία,
Κέρκυρα, Τουρκιστάν. Άκρο-
στιχίς: Παρίσι (Παρειδών), Α-
μολία, Ροδανός, Ιωάννινα, Σιθη-
ρία, Ιορδάνης, Όσλο, Ιταλία).
Μαγικόν γράμμα: Τάλλη-
ρον, Γάτος, Πάτος, Κούτος, Πρά-
τα, Κόττα. Λεξιγρικός: Σκι-
αθος—(Σκι—Άθος). Τρίγω-
νον: Δράμα, Ρώμη, Άμα, μή.
Α. Μαγική εἰκόνα: Τάχη (Με-
ΤΑΚΙκή). Χτένι: Αιγυλός (Α-
θήναι, Ικαρος, Σαμψών, χοίρος,
υἱερός Λήμνος, Όμηρος, Σκό-
ρος).

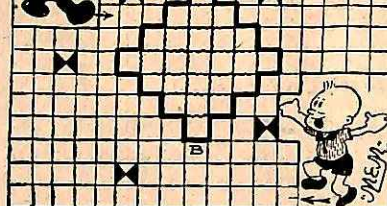
ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Ο Μίκυ με το φίλο του στοιχημάτισαν ποιός θα λύση πρώτος το σταυρόλεξο που είναι στο κέντρο του σχεδίου. Άλλά με τον όρο να περάσουν πρώτα και οι δυο από διάφορα λευκά τετραγωνάκια (εκτός φυσικά του σταυρόλεξου), χωρίς να διασταυρωθούν οι δρόμοι τους και ο Μίκυ να φτάση στο σημείο Β και ο φίλος του στο σημείο Α. Και οι δυο μαζί, θα περάσουν απ' όλα άνεξαιρέτως τὰ λευκά τετραγωνίδια (απ' τὰ μισά περιπάτο ο ένας και απ' τὰ άλλα ο άλλος).

Αν βρῆτε τη λύσι του λαβυρίνθου, μπορείτε να επιχειρήσετε και τη λύσι του σταυρολέξου. Η σημασία των λέξεων είναι ή εξής: Οριζοντίως 1 Σύμφωνον, 2 Καθένας, 3 Απάτη, 4 Η-ρώς του 21, 5 Όχι γνήσιος, 6 Δικός σου 7 Σύμφωνον. Καθέ-τως 1 Σύμφωνον, 2 Υίος του Ιακώβ, 3 Όδυνηρόν συναίσθημα, 4 Καλαμένιο δοχείο, απαραίτητο στα γραφεία (καθαρ.), 5 Νεκρός, πτώμα, 6 Σκόρος, 7 Σύμφωνον.

Ποιός όμως έλυσε πρώτος το σταυρόλεξο; Ο Μίκυ ή ο φίλος του. Το έλυσε εκείνος που έφθασε γρηγορώτερα στο σταυρόλεξο, περνώντας από λιγώτερα λευκά τετραγωνίδια.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

και τη λύσι του σταυρολέξου. Η σημασία των λέξεων είναι ή εξής: Οριζοντίως 1 Σύμφωνον, 2 Καθένας, 3 Απάτη, 4 Η-ρώς του 21, 5 Όχι γνήσιος, 6 Δικός σου 7 Σύμφωνον. Καθέ-τως 1 Σύμφωνον, 2 Υίος του Ιακώβ, 3 Όδυνηρόν συναίσθημα, 4 Καλαμένιο δοχείο, απαραίτητο στα γραφεία (καθαρ.), 5 Νεκρός, πτώμα, 6 Σκόρος, 7 Σύμφωνον.

Ποιός όμως έλυσε πρώτος το σταυρόλεξο; Ο Μίκυ ή ο φίλος του. Το έλυσε εκείνος που έφθασε γρηγορώτερα στο σταυρόλεξο, περνώντας από λιγώτερα λευκά τετραγωνίδια.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

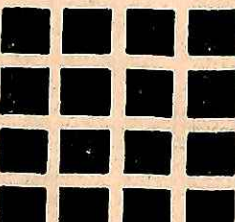
ΟΠΤΙΚΗ ΑΠΑΤΗ

Ένα ακόμη από τὰ περίεργα της οπτικής άπάτης. Κοιτάξτε με προσοχή και κυρίως με προσήλωσι το διπλανό σχέδιο. Όπως βλέπετε αποτελείται από δέκα έξ τετραγωνίδια του ίδιου σχήματος και μεγέθους.

Αν προσέξετε καλά θα διητε ότι εκεί όπου διασταυρώνονται οι άσπρες λουρίδες (που είναι μεταξύ των τετραγωνιδίων), φαίνονται ότι υπάρχουν μικρές κηλίδες ανοικτού γκριζού χρώματος.

Έν τούτοις είναι άνύπαρκτες!...

Α. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Δυσκολοειδίζονται

ΕΥΘΥΜΙΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΗΘΕΙΑ

Ο κουρέας κλαδεύει ένα δένδρο του κήπου του...

Παιδικόν πνεύμα

Ο δάσκαλος: Πές μου Μίμη το έναντίον του φθόνου.

Ο Μίμης: Η άφθονία, δάσκαλε!

Η Μητέρα: Λιλίκια! αν ξανακάνης άταξίες, θα σε κλειδώσω στο κοττέτσι.

Λιλίκια: Πολύ καλά, μαμά. Άλλά σου το λέω από τώρα και να το ξέρης: Αυγά δεν θα κάνω!

Ο Κουφιοκεφαλάκης μαλλώνει τον παπουτσή του:

— Σου είχα πη να κάνης το ένα παπουτί μεγαλότερο από το άλλο και σύ έκανες το ένα μικρότερο από το άλλο.

Το άδύνατον

— Ελενίτσα, έννιά ή ώρα και κοιμάσαι; Σε θαυμάζω!

— Θα μπορούσα κοιμισμένη το ρολόι να κυττάξω;

Μυστήριο!

Στις εξετάσεις:

— Τί θα πη μυστήριο, Κώστα;

— Όταν κλειδώνη ή μαμά τόν μπουφέ και το γλυκό βρίσκειται φαγωμένο!

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Οριζοντίως:

1) Σπουδαίος λιμήν της Μεσογείου, πόλις ιδρυθείσα κατά την αρχαιότητα υπό Έλλήνων άποίκων. 2) Ένας από τους πιο όνομαστούς ποταμούς του κόσμου, διασχίζων πολλά κράτη.

3) Έλληνική ιστορική μονή.

4) Ένα από τα φωνήεντα του γαλλικού αλφαβήτου.

— αίσθησις.

5) Αριθμητικόν — άρθρον (πληθ.).

6) Είδος τρομερού φιδιού (κλητική) — Θαλασσινός (κλητική).

7) Έχουν τὰ ζώα, όχι όμως ο άνθρωπος — Της όποιας.

8) Ναυτική πολεμική δύναμις, περιλαμβάνουσα πολλά σκάφη.

9) Συμπερασματικόν — Έκκλησία (δοτική).

Καθέτως:

1) Μέσον συντόμου θαλασσίας συγκοινωνίας (καθ.).

2) Ο κοινός πρόγονος όλων μας — Έτσι (καθ.).

3) Δικόν σου — Έποχή του έτους (γενική).

4) Μία από τας κυριώτερας νήσους του Αιγαίου (αιτιατική) — Στρατιωτικόν παράγγελμα και γενικώς παράγγελμα της Γυμναστικής.

5) Πρόθεσις — Υποθετικόν — Ολυμπιακή Έπιτροπή.

6) Νότα ευρωπαϊκής μουσικής — Ταίς όποιαις.

7) Πρόσωπον της ελληνικής μυθολογίας του όποιου ή ιστορία συνδέεται με γερανούς (γενική).

8) Άρθρον (πληθ.). — Όρος της Ελλάδος.

9) Είς την (δημ.). — Κάτοικος των πόλεων (δοτ.).

ΣΤΕΦ. ΠΑΥΛΟΥ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Στις φράσεις που θα διαβάσετε πιο κάτω, πρέπει να βρῆτε τις λανθασμένες λέξεις, να τις αντικαταστήσετε με τις σωστές, ώστε να σχηματισθῇ ένα όλον με νόημα.

1) Έκείνο που χαρακτηρίζει τόν ἵππον από τὰ άλλα ζώα είναι ή ευγένειά του.

2) Τὰ μύδια του Κωστάκη θέλουν κόψιμο.

3) Τὸ κρέας του Συρίου είναι σκληρόν και δέν τρώγεται.

4) Τὰ ρόδια πρέπει νὰ πλένονται κάθε μέρα, γιατί αλλιῶς μυρίζουν πολύ άσχημα.

Κρυπτογραφικόν

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ Κ. Ε. Ν.

Ο Κ. Ε. Ν. κ. 'Αλέξ. Ν. Κανελλόπουλος εξέδωκεν εμπνευσμένην ημερησίαν διαταγήν, εκ της οποίας, λόγω στενότητος χώρου, δημοσιεύομεν τα κάτωθι αποσπάσματα:

ΠΡΟΣ ΑΠΑΝΤΑΣ
ΤΟΥΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ Ε. Ο. Ν.

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες,

Είμαστε υπερήφανοι και ευγνώμονες στη Θεία Πρόνοια γιατί ζούμε την εποχήν αυτήν την αποφασιστική για το μέλλον του Έλληνισμού.

Από το πρωί της 28ης 'Οκτωβρίου γράφονται καινούργιες βαρυσήμαντες σελίδες της υπέροχης τρισηχλοχρόνης ιστορίας μας. Η 28η 'Οκτωβρίου θα σημειωθεί σ'αυτές δελτους της 'Εποποιίας της Φυλής μας σαν μία από τις ένδοξότερες, τις λαμπρότερες ημερομηνίες, ημερομηνία που θα προσκολληται ανά τους αιώνες από κάθε Έλληνα. Είναι υπέρτατον καθήκον του καθενός και της καθεμιάς να συμβάλει μ' όλες του τις δυνάμεις για να γραφούν οι σύγχρονες σελίδες της ιστορίας μας, ανάλογες με τη μεγάλη παράδοσι που μας κληροδότησαν οι χιλιετηρίδες της 'Ελληνικής μας ζωής και του Αυτοκρατορικού μελλοντος που μας επιβάλλει η συνειδησίς της Οικουμενικής ιστορικής αποστολής του 'Ελληνισμού. Σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, η 'Ελλάς έχει ανάγκη από κάθε της παιδί άνεξεστέρως. Άνδρα, γυναίκα, μεγάλο και μικρό. Πρέπει, είναι απολύτη, υπέρτατη 'Εθνική ανάγκη, να πάρη ο κάθε Έλληνας και η κάθε 'Ελληνίδα, ανάλογα με τις δυνατότητες που έχει ο καθένας, και υπερέχοντάς ο καθένας τον εαυτό του, όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος στην μεγάλη καινούργια εξόρμησι για την πραγμάτωσι των ιστορικών πεπρωμένων και απαρχαίωσι των διεκδικησών της Φυλής. Άλλα ύστερα από τις ηρωικές έντολες συνάψεις μας, η Ε.Ο.Ν. πρέπει να βρεθή στην πρώτη γραμμή. Και τη θέση του στην πρώτη αυτή γραμμή του 'Εθνικού Χρέους πρέπει καθημερινά με τις πράξεις και τις υπηρεσίες του να καταστή κάθε Φαλαγγίτη, κάθε Φαλαγγίτισσα, κάθε Σκαπανεύς, κάθε Σκαπανίσσα, δικαίονόνατος έτσι την υπαρέσι του. Μέσα σ' αυτόν τον υπέρ πάντων αγώνος ορειλούμε την τιμημένη Φαλαγγιτική στολήν και την καταστήσουμε ένδοξη!

Βέβαια δεν είχαμε τον καιρό να ολοκληρώσουμε την 'Οργάνωσιν μας, ούτε ν' αναπτύξουμε όλους τους τομείς της, δεν μας δόθηκε ο καιρός να εφαρμόσουμε τις καινούργιες κατευθύνσεις που καθορίστηκαν στο δεύτερό μας Συνέδριο, ούτε να πραγματοποιήσουμε το Πριετές μας Πρόγραμμα, δεν είχαμε την ευκαιρία να συμπληρώσουμε στοιχειώδως έστω τον απαραίτητο υλικό εφοδιασμό της Ε.Ο.Ν. Και το μεγαλύτερο μέρος των καλλιεργών μας στελεχών έχει την ύψιστη τιμή να υπηρετή την Πατρίδα κάτω από τις αναστατημένες υπεράγιες και τρισενδοξες πολεμικές μας Σημαίες. Οι δυσκολίες που προκύπτουν από τις ελλείψεις αυτές είναι μέγιστες, αλλά πρέπει να χρησιμεύουν στο να έπαυξουν την προσπάθειαν όλων μας και να χαλυδώνουν την θέλησιν κάθε μέλους της Ε.Ο.Ν. για ν' ανταποκριθή σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά στις προσδοκίες που στηρίζουν σ' αυτήν το 'Εθνος, ο Βασιλεύς και ο 'Αρχηγός κι' έτσι όχι μόνο ν' αντιμετωπίσουμε, αλλά και να υπερνικήσουμε όλες τις δυσκολίες και να αναπληρώσμε με την απόλυτη έντασι της εργατικότητός μας, με την απεριόριστη αυτοθυσία μας, με την τυφή άφοβισι στο καθήκον και την ακατάβλητη δύναμι της 'Ελληνικής μας ψυχής όλες μας τις ελλείψεις.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΟΛΟΙ ΟΛΑ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ!

Τον πόλεμο αυτό, συναγωνιστάι και συναγωνίστριαι, μας τον επιβάλλει η πίστις στην αποστολήν μας και η ιστορία μας συνειδήσις, εφ' όσον η άτιμη μαφία των καταδρόνων της Ρώμης ήθελε να απειλήση την άκρασιότητα του έδαφους μας και να προσβάλει την τιμήν και την υπόληψιν του 'Εθνους μας. Η 'Ελλάς ούδέποτε έδεδχη ρασιζματα. Η 'Ελλάς ούδέποτε συγκάτενευσεν σε ταπεινώσεις. Η 'Ελλάς της 4ης Αυγούστου, βασιζόμενη στην ισχύ, την υλική και την ήθικη που έσφουρηλάτησε, δεν συνήβισε να δέχεται απειλές.

Επί ενάμιση έτος, άφ' ότου έξεπασε η θύελλα στην Εύρωπην, κατέβαλεν ο 'Αρχηγός

τις πιο υπεράνθρωπες προσπάθειες για να διατηρήση την Ειρήνη, αλλά ερήνη εντίμη και 'Ελληνική, εις πείσμα της ληστοσυμμορίας, που παριστάνει το πολιτισμένο Κράτος, για να μπορούσαμε να συνεχίσουμε άπερίσπαστα το έργο της 'Ελληνικής Αναγεννήσεως.

Οι σύγχρονοι όμως ληστοπειρατάι δεν ήθελσαν. Συνεπείς στην 'Εθνική τους παράδοσι, μεταχειρίσθησαν, αυτοί οι από εμφανισέως των επί της γής ΠΡΟΑΙΩΝΙΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ, το σιλέττο της δολοφονίας, το φεδός και στο τέλος την άπροκαλήτη επιδρομή. Η δολιχία και η άτιμία έφευρέθησαν για να χαρακτηρίζουν αυτούς τους άχαρκτηριστούς αργήτας κάθε έννοιας ήθικης, ανδριμού και τιμιότητος.

Με Στρατηλάτη το Γυίο του 'Αητού, με εμπνευστή και καθοδηγητή το Θεόπεμπο και Θεόπνευστο 'Αρχηγό, τον αλάνθαστο 'Επιτελάρχην της Νίκης, δηλ η 'Ελλάς βρίσκειται στις επάλξεις και όρμει ακάθεκτη σε μία καινούργια τιτανική ΕΞΟΡΜΗΣΙ: ΠΡΩΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΤΙΤΑΝΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΙ: ΔΕΥΤΕΡΟΝ για την τιμή και την έλευθρία της 'Εθνικής αδελφών μας, την ολοκληρωσί της 'Εθνικής μας άποκαταστάσεως, και της διεκδικησι των απαρχαίωτων 'Ιστορικών, 'Εθνολογικών και γεωπολιτικών μας δικαιωμάτων, την κατάκτησι της δριστηκής μας κυριαρχίας στην περιοχή αυτή του κόσμου που ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΕΜΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ και την δριστηκή έγκαιρίσιν της πνευματικής και ήθικης ηγείας, που άποτελει την άποστολήν μας και συνιστά ανέκαθεν την έννοια της μεγάλης 'Ελληνικής ιδέας, την έννοια της 'Ελληνικής Αυτοκρατορίας, εξόρμησι για την καινούργια ΤΡΙΤΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΜΑΣ. Και εξόρμησι ΤΡΙΤΟΝ για την ΕΚΔΙΚΗΣΙ για όσα άνοσιουργήματα από αλλόων διεπράξαν και διαπράττουν οι κακούργοι της Ρώμης κατά της Φυλής μας και τον δριστηκό διακανονισμό όλων των εκκρεμών λογαριασμών που έχουμε μαζί τους από πολλά πολλά χρόνια. Αυτοί είναι οι τρεις μέγιστοι, πανίερο σκοποί του αγώνος αυτού. 'Αγώνος ζωής και θανάτου. 'Αγώνος υπέρσεως. 'Αγώνος υπέρ βωμών και εστιών. 'Αγώνος υπέρ των Πάντων.

Δεν θά σταματήσουμε ΟΤΙ ΚΑΙ ΑΝ ΣΥΜΒΗ ΚΙ' ΟΣΕΣ ΘΥΣΙΕΣ ΚΙ' ΑΝ ΧΡΕΙΑΣΘΟΥΝ, ώσπου να έπιτευχούν ολοκληρωτικά οι ΤΡΕΙΣ ΠΑΝΙΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΣ που παραπάνω σάς ετόνισα. Τότε μόνο θα θεωρήσουμε ΟΡΙΣΤΙΚΗΝ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΗΝ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗΝ ΤΗ ΝΙΚΗΝ. Και τη Νίκη αυτή θα την άποκτήσουμε ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ. Χωρίς να διατάσουμε μπροστά σε τίποτε, οτιδήποτε και αν πρόκειται να κοστήσει, όσοδήποτε και αν χρειασθή χρόνος. Είμαστε προετοιμασμένοι ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΝΤΑ. Δεν μας ενδιαφέρει ΤΙΠΟΤΕ ΑΛΛΟ από την ΤΕΛΙΚΗ ΝΙΚΗΝ. Ξέρουμε ότι θά μας κοστήσει άράνταστα σε ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΘΥΣΙΑΣ. Ξέρουμε ότι θά χρειασθή πολυς χρόνος, άπεναντη άντοχή ψυχική, άπериόριστη έμμηνη και

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ Κ.Υ.Α.Μ.

"Ηρχισαν αι εισφοραι εις την «Κεντρικην Ύπηρεσιαν Άλληλεγγύης Μετώπου», την όποιαν ώργάνωσεν η Ε.Ο.Ν. έγκρίσει του Πρωθυπουργού και Γενικού Έπιθεωρητού της κ. Ι. Μεταξά, δια τούς πολεμιστάς του Μετώπου και τας άπόρους οικογενείας των πολεμιστών.

Έκ των πρώτων συνεισφερον:

Η Γενική Έπιτελεια Ε.Ο.Ν. Πρω-
τευούσης δρχ. 200.000.

Η Γενική Διεύθυνσις Οίκων. Ύπηρε-
σιών Ε.Ο.Ν. δρχ. 100.000.

Ο Κ.Ε.Ν. κ. 'Αλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος δρχ. 25.000.

Το Έπιτελεσιόν της Κεντρικής Διοική-
σεως Ε.Ο.Ν. (Α' δόσις) δρχ. 15.000.

Ρένα Κουτσουμάρη δρχ. 5.000.

Το όλον δρχ. 345.000.

έπιμνη. "Ολ' αυτά τὰ ξέρουμε. Πρό παντός όμως και υπεράνω παντός ξέρουμε ότι ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΑΡΧΙΣΕ Η ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΙ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΡΩΩΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΗ ΕΩΣ ΟΤΟΥ ΕΚΠΑΙΡΩΘΟΥΝ ΑΥΤΑ ΤΑ ΠΕΠΡΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΟΥΝ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΣ.

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες!

Κρατήστε ψηλά κι' άξια τις Σημαίες μας. Τις Σημαίες που θά κυματίσουν έλευθερώ-
τριες πάνω από τὰ άγρια χώματα όπου σήμερα και μόνο το γαλανόλευκο χρώμα θεωρείται από τον τύραννο πλήγμα καθοσίωσως. Τις Σημαίες που θά οδηγήσουν την Νέα 'Ελλάδα, μετά την τελική Νίκη, στο μεγάλο δρόμο που άνοιγεται μπροστά της, το δρόμο του Θριάμβου, του Μεγαλειού, της Δυνάμεως, της Δόξης και της Αναγεννήσεως, του δρόμου που της χάραξε η 4η Αυγούστου και της επιβάλλουν τα πεπρωμένα της, στο δρόμο που άνοιγεται εύριστατος και αυτοκρατορικός για τη Νίκη και στον όποιον είμαστε έμεις και θά είμαστε πάντοτε οι πρωτοπόροι μ' επικεφαλής τον 'Αρχηγό - Στήλην 'Ιωάννην Μεταξά και σύμβολο άνυπέρβλητο το Στρατηλάτη Βασιλέα μας.

Φαλαγγίτες, Φαλαγγίτισσες, Σκαπανείς και Σκαπανίσσες!

Μπροστά μας άνοιγεται ο μεγάλος δρόμος του 'Αγωνιστή. Αυτόν θά βαδίσουμε ακάθεκτοι με επί κεφαλής τον Βασιλέα και τον 'Αρχηγό ως το τέλος.

Με άπολυτη πίστι και ακατάβλητη άποφασιστικότητα.

Με άπериόριστη αυτοθυσία και αυταπάρ-
νησι.

Με ένότητα άρρηκτη και θέλησι άσφαλεια.

Με άκλονητη πειθαρχία και άφθαστη λα-
τρεία στο Βασιλέα και στον 'Αρχηγό.

Με ένα σκοπό, την εκλήρωσι των 'Ιδανικών μας.

Με μία καρδιά και μία ψυχή και μία σκέψι.

Με την αμετάκλητη άποφάσι να δημιουργήσουμε την Νέα 'Ελλάδα, άξια του προ-
ρισμού της και άξια των παραδόσεών της.

Με πλήρη άφιέρωσι της υπέρσεως μας στον 'Ελληνισμό και την αλανία ακατάλυτη 'Ιδέα του.

Με άπαρασάλευτη ολοκληρωτική άφοσίωσι στις ιδεολογικές άρχες και επιδιώξεις της 4ης Αυγούστου.

Με ψηλά τὰ κεφάλαι, άπράνταχτα τὰ χέ-
ρια και θράναοικτα τὰ μάτια.

Με άπериόριστη αίσιοδοξία και ακατάβλη-
τη δύνομη.

Με μέχρι θανάτου συνέπεια στα 'Ιδανικά της Ε.Ο.Ν. και τις επιδιώξεις του 'Ελληνικού Φαλαγγισμού.

Με βήμα σταθερό, με λατρεία για κάθε τι το 'Ελληνικό και κάθε Έλληνα και 'Ελληνίδα.

Με γραντιώδη πεποιθήσι και αίσιοδοξία.

Με έπιμνη και έμμηνη άτέλειωτη.

Με άναπεπταμένες τις Σημαίες.

Έμπρός όλοι και όλες στον άποφασιστικό, στον μεγάλο και ιστορικό υπέρτατο αγώνα για τον θρίαμβο και την δριστηκή και τελική Νίκη.

Έμπρός για μιάν 'Ελλάδα Νέα με ένα ά-
παρασάλευτο σύνθημα:

ΠΙΣΤΙΣ - ΑΓΩΝ - ΝΙΚΗ.

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες

ΕΜΠΡΟΣ!

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ!

ΖΗΤΩ Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΣ ΕΛΛΑΣ!

ΖΗΤΩ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗ-
ΓΟΣ!

ΖΗΤΩ Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ!

ΖΗΤΩ ΟΙ ΗΡΩΪΚΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΝΟ-
ΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ!

ΖΗΤΩ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ!

ΖΗΤΩ Η 4η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ!

ΖΗΤΩ Η Ε.Ο.Ν.!

ΖΗΤΩ ΟΙ ΣΥΜΜΑΧΟΙ ΜΑΣ!

'Αθήναι 1-11-40/Ε'.

Ο Κυβερνητικός Έπιτροπος Νεολαίας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Έφεδρος άνθυποσμ. Βασ. Άεροπορίας

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΜΕΤΩΠΟΥ

"Ελληνες και 'Ελληνίδες,

Η 'Εθνική 'Οργάνωσις Νεολαίας καθιστά γνωστόν ότι, λόγω των πο-
λεμικών γεγονότων, ίδρυσεν Ύπηρε-
σιαν Άλληλεγγύης Μετώπου, ήτις
έχει σκοπόν την διά παντός ήθικου
και υλικού μέσου βοήθειαν των μα-
χομένων αδελφών μας και των οι-
κογενειών αυτών.

Πρός τούτο κάμνει θερμήν έκκλη-
σιν εις τὰ πατριωτικά αισθήματα
των 'Ελλήνων και 'Ελληνίδων και
τούς καλεί νά ένισχύσουν το μέγα
τούτο έργον δι' όλων των δυνατοτή-
των των, άποδεικνύντες και δια τού
τρόπου τούτου την πίστιν των και
την άπόφασίν των δια την Νίκην των
έλληνικών όπλων έναντίον του βαρ-
βάρου έχθρου και την άφοσίωσιν
των εις την Α. Μ. τον Βασιλέα και
τον 'Εθνικόν Κυβερνήτην, οίτινες δ-
δηγούν τα ήρωικά μας και γενναία
στρατεύματα εις τον μεγάλον σκο-
πόν της περισώσεως του Πολιτισμού.

"Ελληνες και 'Ελληνίδες,

Πρέπει όλοι νά αναλογισθώμεν τὰ
καθήκοντα, τὰ όποια επιβάλλονται
κατά τας παρούσας στιγμάς εις
τούς παραμένοντας εις τας πόλεις
έναντι των μαχομένων υπέρ βωμών
και εστιών αδελφών.

Πρέπει όλοι νά έλθωμεν βοηθοί

Η Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Από της ημέρας της κηρύξεως του
πολέμου κατά της 'Ιταλίας ολοκλη-
ρος ή δύναμις των Φαλαγγιτών και
των Φαλαγγιτισσών της 'Εθνικής 'Ορ-
γανώσεως Νεολαίας έτέθη εις την
υπηρεσίαν της Πατρίδος. Χωριστά άλ-
λαι μυριάδες μελών της 'Οργανώ-
σεως που πολεμούν ήδη εις το μέτω-
πον κατά του ύπουλου έχθρου. Είναι
δε αί υπηρεσίαι της 'Εθνικής 'Οργα-
νώσεως Νεολαίας προς την Πατρίδα
τάς ιστορικές αυτές στιγμάς μέγι-
σται, όπως είναι καταφανείς εις όλους
οι όποιοι παρακολουθούν τὰ παιδιά
της Νεολαίας με πόσον ένθουσιασμόν
παρέχουν βοηθητικάς εργασίας εις
τον Στρατόν, εις την Άστυνομίαν, εις
την Ύπηρεσιαν Παιδικής Αεραμύ-
νης. Παιδιά της Νεολαίας, Φαλαγγί-
ται, αλλά και Σκαπανείς ακόμη, έρ-
γάζονται όπου παρουσιάζονται στρα-
τεύσιμοι, ασκευάζοντες εις δέματα
τά πολιτικά ρούχα, τὰ όποια κατό-
πιν παραδίδουν εις τὰ σπίτια των. Φα-
λαγγίται επίσης, αλλά και Φαλαγγί-
τισσαι, με ποδήλατα χρησιμοποιούν-
ται ως σύνδεσμοι εις διαφόρους ύπη-
ρεσίας. Φαλαγγίται βοηθούν τὰ άστυ-
νομικά όργανα εις την έποπτείαν δια
την έφαρμογήν των μέτρων Παθητι-
κής Αεραμύνης. Φαλαγγίται και Φα-
λαγγίτισσαι εύρίσκονται πάντοτε έν
έπιφυλάκην εις τούς ύποτομείς των

εις τούτους καθ' οιονδήποτε τρόπον
δυνάμεθα. Πρέπει νά γνωρίζωμεν
ότι το "Εθνος έχει ν' αντιμετωπίση
τεραστίαν ανάγκαν. Εις τας άνάγκας
των αυτών μας καλεί όλους νά
το βοηθήσωμεν.

Πρέπει νά ένθουμούμεθα πάντοτε
ότι το πάλ γίνεται δια την Πατρί-
δα και ούδεμία θυσία είναι άρκετή
όταν γίνεται δια την Πατρίδα.

Πρέπει λοιπόν όλοι μας και όλες
μας νά προσφέρωμεν ό,τι δυνάμεθα,
έστω και αν ήμεις το στερηθώμε,
δια τούς στρατιώτας μας και τας
οικογενείας των.

Δέν είναι άνάγκη νά είναι πολύτι-
μο. Άρκει νά είναι χρήσιμο για τον
στρατιώτην και για την οικογένειαν
του.

Έμπιστευθήτε το ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Θ' αναλάβουν νά το παραδώσουν
στά χέρια των στρατιωτών, όπου και
αν βρίσκωνται και στα χέρια των
παιδιών τους.

Η Ύπηρεσις Άλληλεγγύης Με-
τώπου της Ε.Ο.Ν. δια μέν την Διοί-
κησιν Πρωτεύουσας έδρεύει εις την
Κεντρικην Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. (Στα-
δίου άριθ. 28 - Τηλέφ. 34.031) και
εις την όδον Μαυρομυχάλη άρ. 3.

Εις τας λοιπάς περιφερείας εις
τάς έδρας των Περιφερειακών Διοι-

και σπεύδουν άμέσως όπου ζητηθή ή
υπηρεσία των. Φαλαγγίτισσαι έξ άλ-
λου που δέν χρησιμοποιούνται ακόμη
εις υπηρεσίας ήρχισαν νά πλέκουν
μάλλινα δια τούς ήρωικούς πολεμι-
στάς μας. Άλλαι Φαλαγγίτισσαι, ει-
δικευθείσαι ως νοσοκόμοι και τραυ-
ματιοφορείς, έτέθησαν εις την διάθε-
σιν των άρμοδιών άρχων, όπως και
οι Φαλαγγίται που έχουν εκπαιδευθή
εις μέσα συνδέσμων, εις την Παθητι-
κήν Αεραμύναν, ως νοσοκόμοι και
τραυματιοφορείς.

ΑΝΤΙ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

Την 7ην Νοεμβρίου, επέτειον ίδρυ-
σεως της 'Εθνικής 'Οργανώσεως Νεο-
λαίας, αντί εορτασμού θά διενεργηθή
μεγάλη έξόρμησις μελών της 'Οργα-
νώσεως εις ολοκληρόν την 'Ελλάδα
δια την συλλογήν ειδών προς άπο-
στολήν των εις τὰ ήρωικά παιδιά μας
που πολεμούν εις τὰ μέτωπα της 'Η-
πείρου και της Μακεδονίας. Κατά την
έξορμησιν αυτήν θά γίνωνται δεκταί
εισφοραι μόνον εις είδος. "Ας το έ-
χουν λοιπόν όπ' όψιν των όλοι οι
Έλληνες και άς ετοιμάσουν έγκαί-
τως το δεματάκι των δια τόν άγνω-
στο ήρωα του μετώπου. Κάθε δωράκι,
όσο μικρό, όσο φτωχικό κι' αν είναι
θα δώση άπερίγραπτη χαρά σ' αυ-
τούς που πολεμούν για μας.

Την έξόρμησιν διοργανώνει ή ίδρυ-

κήσεων Ε.Ο.Ν.

Τα προσφερόμενα είδη άποστέλ-
λονται εις την Άποθήκην συγκεν-
τρώσεως υλικού μετώπου (Μαυρομι-
χάλη άρ. 3), ένθα οι δωρηταί θά πα-
ραλαμβάνουν και την σχετικήν από-
δειξιν.

Εις τας λοιπάς πόλεις ή παράδο-
σις των άντικειμένων γίνεται εις
τά ύπό των Περιφερειακών Διοική-
σεων καθωρισμένα σημεία.

Έπίσης Φαλαγγίται και Φαλαγγί-
τισσαι, έφωδιασμένοι δι' ειδικών
ταυτοτήτων, θά περιέρχωνται τὰ κα-
ταστήματα και τας οικίας, έξ ών
θα παραλαμβάνουν ό,τι έκαστος Έλ-
λην και έκαστη Έλληνίς θέλει νά
προσφέρει.

"Ελληνες και 'Ελληνίδες,

ΒΟΗΘΗΣΑΤΕ ΤΟΥΣ ΜΑΧΟΜΕ-
ΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΤΩΝ.

ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΜΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΩΝ ΑΔΕΛ-
ΦΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΤΩΝ Α-
ΓΩΝΙΖΟΜΕΝΩΝ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙ-
ΔΟΣ.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ-
ΤΟ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν., ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ
ΟΠΟΙΑΣ ΔΙΑΡΚΩΣ ΦΕΡΟΥΝ ΤΟΝ
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΝ ΣΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΕΛ-
ΛΗΝΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ.

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ.

Θείσα υπό της Ε.Ο.Ν. «Κεντρική Ύ-
πηρεσία Άλληλεγγύης Μετώπου», ή
όποια και θά μεριμνήση δια την τα-
χείαν άποστολήν των ειδών που θά
συλλεγούν και δια την διανομήν των
μεταξύ των στρατιωτών του μετώπου.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. «Η ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ»

Η «Κεντρική Ύπηρεσις Άλληλεγ-
γύης Μετώπου» της 'Εθνικής 'Οργα-
νώσεως Νεολαίας, εγκρίσει του 'Ε-
θνικού Κυβερνήτου και Γενικού Έπι-
θεωρητού της Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξά
θά εκδώση έντός των ήμερών έβδο-
μαδιαίαν έφημερίδα με τίτλον «Ε-
ξόρμησις», ή όποια θά άποτελή όργα-
νον έπικοινωνίας της Ε.Ο.Ν. με τὰ
στρατευθέντα και στρατευόμενα μέλη
της.

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Μεγάλη κίνησις παρατηρείται κατ'
αυτάς μεταξύ των Φαλαγγιτισσών της
Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευού-
σης. Πολλαι Φαλαγγίτισσαι ζητούν
να σταλούν άμέσως εις το μέτωπον
δια νά προσφέρουν τας υπηρεσίας
των ως νοσοκόμοι. Φαλαγγίτισσαι της
Ύποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Βορ-
ρά άντικατέστησαν τούς στρατευθε-
ντας των Ταχυδρομειών και άλλων δη-
μοσίων υπηρεσιών.

Η «Νεοδαία» χάρις τῶν εἰς τὸ μέτωπον ἀναγνωστῶν τῆς καθὼς καὶ τῶν εὐρισκομένων μακρὰν ἐκ τῶν κέντρων τοιούτων, ὅπου ὁ καθημερινὸς Τύπος, ἢ δὲν φθάνει διόλου, ἢ φθάνει μίαν ἢ δύο φορές τὴν ἑβδομάδα, ἀρξίξει ἀπὸ τοῦ τευχους αὐτοῦ νὰ δημοσιεύῃ ἡμερολόγιον τῶν πολεμικῶν γεγονότων. Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο θὰ διακόπτεται τὴν ἡμέραν ποὺ τὸ τεῦχος θὰ τίθεται εἰς τὰ πειστήρια, καὶ θὰ ἐπαναλαμβάνεται τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς διακοπῆς καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

• **Δευτέρα 28 Ὀκτωβρίου.**— Τὴν 3 π. μ. τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν, ὁ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτὴς τῆς Ἰταλίας κ. Γκράτσι, ἀνελθὼν εἰς τὴν ἐν Κηφισίᾳ κατοικίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ, τῷ ἐπέδωκε διακοίνωσιν τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον ὁ Ἕλλην πρῶθυπουργὸς ἀπέριψεν ἀμέσως.

Ἡ διακοίνωσις ἔτασσε προθεσμίαν ἀποδοχῆς τοῦ περιεχομένου τῆς διακοινώσεως τὴν 6 π. μ. τῆς Δευτέρας, μετὰ τὴν δὴλῶσιν ὅτι παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας αὐτῆς, ὁ ἰταλικὸς στρατὸς θὰ ἐβάδιζε κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἰταλοῦ Πρεσβευτοῦ, ὁ Ἀρχηγὸς ἐπισκέφθη τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Μ. Βρεταννίας κ. Πάλερετ εἰς τὸν ὁποῖον ἀνεκοίνωσε τὸ περιεχόμενον τῆς διακοινώσεως, καθὼς καὶ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ ἰταλικοῦ τελεσιγράφου. Ἀκολούθως ὁ κ. Ἰ. Μεταξᾶς ἐπισκέφθη πρὸς τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω σκοπὸν τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν δύο φιλικῶν κρατῶν ἐθεσίασαν τὸν κ. Πρῶθυπουργὸν ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ τύχῃ τῆς ἀμερίστου ὑποστηρίξεως τῶν Κυβερνήσεων τῶν, πρὸς ἃς ἀνέλαβον τὴν υποχρέωσιν νὰ ἀνακοινώσουν τὰ γεγονότα ταῦτα.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Πρόεδρος ἀνῆλθεν εἰς τὰν ἀνάκτορα καὶ κατέστησεν ἐνήμερον τὸν Ἀνακτα τῶν συμβάντων τῆς νυκτός.

Ὁ κ. Πρόεδρος κατελθὼν τῶν ἀνακτόρων συνεκάλεσε τὸ Ὑπουργικὸν συμβούλιον τὸ ὁποῖον εὐρέθῃ ἀπολύτως σύμφωνον μετ' αὐτοῦ, τὸσον ὡς πρὸς τὴν δοθεῖσαν ἀπάντησιν καὶ ὡς πρὸς τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων.

Τὴν 6 π. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐδόθη διὰ τῶν σειρήνων τῆς πόλεως τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ, διὰ νὰ πληροφορηθῇ ὁ Λαὸς τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου διὰ τῶν ἐφημερίδων, αἵτινες ἀνέγραψαν ἐν τῷ μεταξὺ τὸ γεγονὸς διὰ τοῦ ἑξῆς λακωνικοῦ ἀνακοινωθέντος:

Τὴν 3ην πρωϊνὴν ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Ἰταλίας κ. Γκράτσι ἐπισκέφθη τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Μεταξᾶ καὶ ἐπέδωκεν αὐτῷ μακρὰν διακοίνωσιν. Οἱ ὅροι τῆς διακοινώσεως δὲν ἐγνώσθησαν ἀκόμη. Τὸ μόνον γνωστὸν εἶναι ὅτι τὰ ἰταλικά στρατεύματα θὰ κινηθῶν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος τὴν 3ην πρωϊνὴν.

Η ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΕΩΣ

Περὶ τὴν 9ην πρωϊνὴν ὁ πρωϊνὸς Τύπος εἰς ἐκτάκτους ἐκδόσεις τοῦ ἀνήγειλε τὴν κήρυξιν τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ ἐδημοσίευσεν τὰς πρώτας περὶ αὐτῆς λεπτομερείας. Ταῦτοχρόνως τὸ διάταγμα τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ τῶν καλουμένων ἡλικίων ἐτοιχοκολλᾶτο παρὰ ἀστυνομικῶν ὀργάνων εἰς διάφορα ἐπικαίρα σημεῖα τῆς πόλεως.

Εἰς τὸν ἀπογευματινὸν Τύπον ἐδημοσιεύθησαν περισσότεραι λεπτομερεῖαι περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ τῶν καλουμένων συμπληρωματικῶς ἡλικιῶν.

Η ΠΡΩΤΗ ΕΧΘΡΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐνῶ πλήθῃ κόσμῳ ἐκυκλοφόρουσαν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ζητωκραυγάζοντα ὑπὲρ τοῦ πολέμου, αἱ σειρήνες ἔδωσαν τὸ πρῶτον σημεῖον συναγερμοῦ.

Πράγματι ἐντὸς ὀλίγου ἐχθρικά ἀεροπλάνα ἐθεάθησαν ἱπτάμενα εἰς μέγα ὕψος. Τὰ ἀντιαεροπορικά πυροβολεῖα ἔβαλον κατ' αὐτῶν συνεχῶς καὶ καὶ ὁ συναγερμὸς διεκόπη μετὰ ἡμίσειαν ὥραν.

Δύο ἐκ τῶν ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων κατερρίφθησαν.

Τὴν 2.30' ἀπογευματινὴν ἐσημειώθη καὶ δεύτερος συναγερμὸς μικρᾶς διάρκειας.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐγνώσθη ὅτι εἶχον βομβαρδισθῇ ἀνεπιτυχῶς τὸ Τατόϊ καὶ ἡ Κόρινθος.

ΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

Τὸ ἀπόγευμα καὶ τὴν νύκτα ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς Ἀθηνῶν καὶ αἱ ἐφημερίδες ἀνήγγειλαν ὅτι ἡ Χώρα ἐκηρύχθη εἰς κατάστασιν πολιορκίας καὶ ἐδόθησαν πρὸς τὸ κοινὸν ὁδηγίαι ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Ἀσφαλείας σχετικαὶ μετὰ τὴν ἀμυναν τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ, τὴν σβέσιν τῶν φῶτων καὶ τὸν τρόπον τῆς κυκλοφορίας εἰς τὰς ὁδοὺς.

Τρίτη 29 Ὀκτωβρίου.— Αἱ πρωῒναι ἐφημερίδες δημοσιεύουν τὸ ἱστορικὸν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν καὶ τὸ κάτωθι διάγγελμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν στρατὸν ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος.

«Εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν μετὰ τὰ χαλυδῶδινα στήθη σας προσηπίσατε τὸ ἱερὸν ἔδαφος καὶ τὴν τιμὴν τῆς Πατρίδος, σὰς ἀπευθύνω τὸν θερμότερόν μου χαιρετισμόν.

Ὁλόκληρον τὸ ἔθνος, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἀρχόντος μέχρι τοῦ τελευταίου πολίτου, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, σὰς σκέπτονται μετὰ στοργὴν καὶ μετὰ ὑπερηφάνειαν καὶ αἱ εὐχαί των, μαζὶ μετὰ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ σὰς παρακολουθοῦν. Σκεφθῆτε ὅτι σὰς ἔλαχεν ὁ ἐνδοξὸς κληρὸς νὰ γράψετε τὸ ὄνομα σας εἰς τὰς χρυσαῖς δέλτους τῆς

ἐλληνικῆς ἱστορίας, κοντὰ στὰ ὀνόματα τῶν μαραθωνομάχων, τῶν μεσαιωνικῶν μας ἀκριτῶν καὶ τῶν ἡρώων τοῦ 1821 καὶ τῶν ἄλλων νικηφόρων πολέμων μας. Ἀπὸ τὰ ἰδικά σας χέρια σφυρηλατεῖται σήμερον μία Ἑλλάς ἀκόμη ὠραιότερα ἀπὸ τὴν σημερινήν, ποὺ θὰ θαμθώσῃ καὶ πάλιν δολοκλήρον τὸν κόσμον. Ὁλόκληρος ὁ πολιτισμὸς κόσμος ἀτενίζει πρὸς σὰς καὶ εἴμαι εἰς θέσιν νὰ σὰς διαβεβαιώσω ὅτι εἰς τὸν ἀγῶνα δὲν θὰ μείνῃ ἡ Ἑλλάς μόνη.

Ἐμπρός, στρατιῶται τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τὸ ἴδιον πάντοτε θάρρος, μετὰ τὴν ἰδίαν καὶ ἀδάμαστον θέλησιν. Συντρίψατε τὸν ἐχθρόν, ὁ ὁποῖος ἐτόλμησε νὰ θίξῃ τὴν τιμὴν τῆς χώρας μας. Ἡ νίκη εἶναι μαζὶ σας, ἡ δόξα σὰς περιμένει.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, τῶν Ναυτικῶν καὶ τῆς Ἀεροπορίας».

ΤΟ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα τῶν ἐφημερίδων καὶ μετὰ μεγάλα στοιχεῖα δημοσιεύεται τὸ διάγγελμα τοῦ Ἀγγλοῦ Βασιλέως πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἔχον ὡς ἑξῆς:

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28. Τὸ Ρῶυτερ ἀνακοινεῖ ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Μεγάλης Βρεταννίας Γεώργιος ΣΤ' ἀπηύθυνε διάγγελμα πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ τὸν ἐξάδελφόν του Γεώργιον, Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων, ἐν τῷ ὁποίῳ, ἀφοῦ ἐκφράζει τὴν ἀνανάκτησιν του διὰ τὴν ἀνανδρον ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, προσθετεῖ ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς:

«Υπάρχουν ἀναμφισβόλως σκληραὶ δοκιμασίαι, τὰς ὁποίας θὰ ὑποστώμεν, ἀμφοτέρω ὁμοῦ θὰ τὰς ἀντιμετωπίσωμεν μετὰ σταθερὰν πίστιν ἐπὶ τὴν τελικὴν νίκην. Δυνάμεθα πράγματι νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἥδη πηλοῦσιν τῆς καμπῆς, ὅπου ἡ δύναμις τῆς βίας θ' ἀρχίσῃ νὰ ὑποχωρῇ καὶ νὰ ὑπερισχύῃ ἡ ἰδική μας αὐξοῦσα δύναμις».

Τὸ τηλεγράφημα καταλήγει ὡς ἑξῆς:

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!
Ζήτω ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος!
Ζήτωσαν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς!».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤ'

ΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Ἐπίσης δημοσιεύεται καὶ τὸ κάτωθι τηλεγράφημα τοῦ Πρῶθυπουργοῦ τῆς Ἀγγλίας κ. Τσώρταϊλ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 (Α. Π.).— Τὸ Ρῶυτερ ἀνακοινεῖ ὅτι ἡ βρεταννικὴ διαβεβαίωσις παροχῆς βοηθείας εἰς τὴν Ἑλλάδα περιέγεται εἰς τὸ τηλεγράφημα, ἀποσταλὲν ἐκ μέρους τοῦ πρῶθυπουργοῦ

κ. Τσώρταϊλ πρὸς τὸν πρῶθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος κ. Μεταξᾶν, τοῦ ὁποῖου τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Ἰταλία εὖρε τὰς ἀπειλὰς τῆς ἐκφοβισμοῦ ἀνωφελεῖς ἐναντι τοῦ ἡρέμου θάρρους σας. Κατέφυγεν ἐπομένως εἰς ἀπρόκλητον ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς Πατρίδος σας, ἀναζητοῦσα εἰς ἀσθηρικούς κατηγορίας δικαιολογίαν τῆς αἰσχρᾶς τῆς ἐπιθέσεως. Ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὁποῖον ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ὑπὸ τὴν ἀξίαν ἐμπιστοσύνης ἡγεσίαν σας, ἀντεμετώπισε τοὺς κινδύνους καὶ τὰς προκλήσεις τῶν τελευταίων μηνῶν κατέκτησε τὸν θαυμασμόν τοῦ Βρεταννικοῦ Λαοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Αἱ αὐταὶ ἀρεταὶ θὰ ἐνισχύσουν τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν καὶ κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν τῆς δοκιμασίας. Θὰ σὰς παράσχωμεν ὅλην τὴν δυνατὴν βοήθειαν μαχόμενοι ἐναντίον κοινῷ ἐχθρῷ καὶ θὰ μοιρασθῶμεν τὴν κοινὴν νίκην».

Δημοσιεύονται ἐπίσης μακρὰ καὶ ἐνθουσιώδη σχόλια τοῦ Ἀγγλικοῦ καὶ Ἀμερικανικοῦ καὶ ἐν γένει τοῦ παγκοσμίου τύπου, ἐξαιρόντα τὴν ἀνδρικήν στάσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ καυτηριάζοντα τὴν ἀνανδρον Ἰταλικὴν ἐπίθεσιν, τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζουν διὰ τῶν πλέον ὀδυνηρῶν διὰ τοὺς Ἰταλοὺς φράσεων.

Ἐδημοσιεύθησαν ἐπίσης εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» τὰ Διατάγματα περὶ ἀναθεώσεως τῆς Γενικῆς Ἀρχηγίας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ λεπτομερεῖαι τοῦ Διατάγματος τῆς ἐπιστρατεύσεως.

Ἐπίσης ἐδημοσιεύθησαν ἡμερήσιοι διατάγαι, ἐμπνευσμένου περιεχομένου, τῶν Ὑφυπουργῶν Ναυτικῶν καὶ Ἀεροπορίας.

Τὴν 9.30' μ. μ. ἐσημειώθη συναγερμὸς μικρᾶς διάρκειας.

Τετάρτη 30 Ὀκτωβρίου.— Δημοσιεύονται εἰς τὰς ἐφημερίδας μακρὰ ἄρθρα καὶ σχόλια ἐνθουσιώδη διὰ τὴν Ἑλλάδα τοῦ ξένου τύπου καὶ ἀποκαλύπτει δι' ἐπισήμων ἀνακοινωθέντων καὶ ἀναμφισβητήτων τεκμηρίων, ὅτι ἡ «Ἑλλή» ἐτορπιλλίσθη παρ' ἰταλικοῦ ὑποβρυχίου καὶ παρατίθενται φωτογραφίαι τῶν ἀλιευθέντων θραυσμάτων ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι αἱ δολοφονικαὶ τορπίλλαι ἀνήκουν εἰς τὴν ἰταλικὴν ὑποβρύχιον ἀμυναν.

ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐδόθη πρὸς δημοσίευσιν τὸ κάτωθι ἀνακοινωθέν τοῦ Γενικοῦ Στρατηγεῖου:

«Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός 28ης πρὸς τὴν 29ην περιωρισμένα τοπικαὶ ἐνέργειαι ἐπαφῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας τῆς 29ης Ὀκτωβρίου ὁ ἐχθρὸς ἐχρησιμοποίησεν ἐν Ἠπείρῳ ἰσχυρὰς δυνάμεις μετ' ἐλαφροῦ καὶ βαρέος πυροβολικοῦ.

Αἱ ἡμέτεραι κινήσεις ἐκτελοῦνται ἐπὶ τῇ βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου.

Εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν ἡ κατὰστασις παραμένει ἀμετάβλητος.

Ἀρδεις ἐχθρικῆς ἀεροπορίας ἀσθενεστάτη».

Εἰς τὸν ἀπογευματινὸν Τύπον ἐδημοσιεύθησαν αἱ λεπτομερεῖαι τοῦ βομβαρδισμοῦ τῶν Πατρῶν καὶ διαγγέλματα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τὸ κείμενον τῶν ὁποίων ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος μας.

Πέμπτη 31 Ὀκτωβρίου.— Ὅλαι αἱ ἐφημερίδες δημοσιεύουν ἄρθρα καὶ τηλεγραφήματα τοῦ ξένου τύπου ἐξαιρόντα τὴν δρᾶσιν τῶν ἐλληνικῶν δυνάμεων, καὶ ἐνθουσιώδη διὰ τὴν Ἑλλάδα ἄρθρα τοῦ τουρκικοῦ Τύπου, τοιζέται δὲ ὅτι ἡ πρόδοσις τῶν ἐλληνικῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴ.

ΚΑΙ ΝΕΟΣ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνεκοινώθησαν τὰ ἑξῆς:

«Αἱ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ Πατρῶν ἀναφέρουν ὅτι ἐξηκολούθησαν καὶ σήμερον αἱ ἀεροπορικαὶ ἐπιδρομαὶ τῶν Ἰταλῶν κατὰ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ τῆς πόλεως Πατρῶν. Ἐκ τῶν σημερινῶν δύο ἐπιδρομῶν, ἐξ ὧν ἡ δευτέρα ἐγένετο δι' ὀκτὼ ἀεροπλάνων, ὑπέστησαν ζημίας μερικαὶ οἰκίαι καὶ ἐτραυματίσθη εἰς γέρον.

Τὸ σύνολον τὸ ἐκ τοῦ βομβαρδισμοῦ τῆς πρώτης ἡμέρας θυμάτων ἀνέρχονται εἰς 100 νεκροὺς καὶ 250 τραυματίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλὰ παιδιά καὶ γυναῖκες.

Ὁμοίως κατ' ἀναφορὰν τῆς ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ναυπάκτου, σήμερον 3 ἰταλικὸν ἀεροπλάνων ἔβριψε εἰς τὸ ἀνατολικὸν σημεῖον τῆς πόλεως τρεῖς βόμβας. Ἐφονεύθη μία γυνὴ καὶ ἐτραυματίσθησαν ἑτέρα 8 άτομα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ. Τὸ δημοτικὸν σχολεῖον «Ἀφροδίτη» καὶ μία παρακειμένη οἰκία κατέρρευσαν».

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ

Ἀνακοινωθέν ἐσπέρας 30ης Ὀκτωβρίου.

Ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἠπείρου ἡμετερεὶς δυνάμεις μετὰ ἐλαφρὰν σύμπυξιν προκεχωρημένον τμημάτων των συμφώνως προδιαγεγραμμένῳ σχεδίῳ, ἐτήρησαν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 30ης Ὀκτωβρίου τὰς θέσεις των ἀνακόψασαι διὰ τοῦ πυρός των κινήσεις διαφόρων ἐχθρικῶν φαλάγγων.

Ἐπὶ τοῦ λοιποῦ μετώπου ἐπεκράτησε σήμερον ἡρεμία.

Μετὰ τοῦ ἐχθροῦ συμπτᾶντος καὶ ὁμάδες ἀτάκτων.

Ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισεν ἀδιακρίτως πόλιν Πατρῶν καὶ ἐπολύβλησε κατοίκους. Οἰκίαι τινὲς κατέρρευσαν.

Ἐβομβαρδίσθησαν ἐπίσης τὸ Ρίον ὡς καὶ ἡ Ναύπακτος εἰς τὴν ὁποίαν οὐδὲν στρατιωτικὸν τμήμα εὐρίσκεται.

Εἰς νεκρὸς, πέντε τραυματῆαι. Κατεστράφη ἐν σχολεῖον εἰς τὴν Ναύπακτον.

Ἐν ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀεροπλάνων ἐκ τῶν ἐμπλακέντων εἰς τὸν ἀγῶνα μετὰ καταδιωκτικῶν ἰταλικῶν ἀνῶθεν ἁλθανικὸν ἐδάφους δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν βάσιν του.

Παρασκευή 1 Νοεμβρίου.— Ὁλόκληρος ὁ πρωῒνὸς Τύπος ἐκτὸς τῶν ἐκ Λονδίνου, Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἐνθουσιωδῶν ἄρθρων καὶ τηλεγραφημάτων, δημοσιεύει εἰς τὰς πρώτας σελίδας του τὸ κάτωθι ἀνακοινωθέν τοῦ Γενικοῦ Στρατηγεῖου:

«Εἰς τὴν περὶ τῆς Ἠπείρου ἐχθρικῆς ἐνέργειας διὰ πεζικοῦ καὶ ἀρμάτων ἀπεκρούσθησαν πανταχοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἔσχεν ἀπωλείας.

Συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι. Μετὰ τῶν ἐχθρικῶν στρατευμάτων συνέπραττον καὶ ἄτακτοι.

Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν ἡ Ἀεροπορία μας ἐβομβάρδισε καὶ ἐπολύβλησεν ἐκ χαμηλοῦ ὕψους τμήματα ἐχθρικά. Κατ' ἀερομαχίαν κατερρίφθη ἐχθρικὸν ἀεροπλάνον, ἔτερον δὲ ὤληθεν ἐθεάθη πίπτον ἀκανόνιστος.

Κατὰ σημερινὴν ἡμέραν, παρὰ τὴν ἐξακολουθοῦσαν κακοκαιρίαν, ἐπανελήφθη ἡ δρᾶσις τῆς Ἀεροπορίας μας. Ἐχθρικὸν ἀεροπλάνον ἀναγνωρίσεως ἐξηναγκάσθη εἰς ὑποχώρησιν ὑπὸ ἡμετέρου ἀεροπλάνου μάχης, καταδιωχθὲν δὲ ἐβλήθη.

Ἡμέτεροι Ναυτικά δυνάμεις ἐβομβάρδισαν ἐπιτυχῶς δεξιὸν ἐχθρικοῦ μετώπου ἐπὶ χρονικὸν διάστημα πλέον τῆς ὥρας.

Δημοσιεύουν ἐπίσης διάγγελμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν Λαόν τῶν Πατρῶν τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἀκολουθῶν:

«Αἱ βαρύταται ἀπώλειαι αἱ ὁποῖαι ἐπληξάν τὸν ἀμάχον πληθυσμὸν τῶν Πατρῶν, πληροῦν ὀδύνων καὶ ἀγανακτήσεως τὴν ψυχὴν μου.

Δὲν εἶχον περὶ ἐλάχισται ὥραι ὅφ' ἦς σιγῆς μετὰ ἐπισκέφθῃ ὁ διπλωματικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐχθροῦ καὶ προετοιμασμένοι ἀεροπορικοὶ οχηματοποιοὶ αὐτοῦ ἐπετίθεντο ἐναντίον μίας ἀνοχυρώτου πόλεως, ἡ ὁποία οὐδὲν ἀμυντικὸν μέσον διέθετε, καὶ ἡ ὁποία δὲν ἦτο κἄν σημεῖον στρατηγικὸν διὰ τὸν ἀντίπαλον. Τοιοῦτότρόπως ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ κατὰ τρόπον ἀνανδρον ἐπετέθησαν καὶ διὰ βομβῶν καὶ πολυβολισμῶν ἀπὸ ὕψους 2000 μέτρων ἐπληξάν τὸν ἀμάχον πληθυσμὸν, ὁ ὁποῖος ἀνύπτως εὐρίσκετο εἰς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως, διὰ τὰ πληροφόρηθῃ τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα ἀκόμη ἡγνός.

Ἐτοὶ ἐχθρὴ αἷμα ἀφθονον καὶ ἀθῶν. Ἀλλὰ τὸ αἷμα αὐτὸ χαλυδῶναι τὴν πίστιν μας ἐπὶ τὴν ἰερότητα τοῦ ἀγῶνος καὶ παρέχει εἰς τὰ ὅματα ὀλοκλήρου τοῦ πολιτισμένου κόσμου τὸ μέτρον τοῦ ἀνδρισμοῦ καὶ τῆς ἐντιμότητος τοῦ ἐχθροῦ μας καὶ τὴν ἀληθὴ νοστροπία αὐτοῦ, πιστευόντος ὅτι, μετὰ τὸς ὅσον γνῶριμα εἰς αὐτὸν δολοφονικὰ μέσα θὰ δυνήθῃ νὰ πτο-

астрография
наш

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

192

